

VESTNIK VESTNIK
 NIK VESTNIK VES
 VESTNIK VESTNIK
 NIK VESTNIK VES
 VESTNIK VESTNIK
 NIK VESTNIK VES
 VESTNIK VESTNIK
 NIK VESTNIK VES
 VESTNIK VESTNIK
 NIK VESTNIK VES

S svojo vedrino znajo razveseliti
 ali vse bliže cvetlicam na polju in pticam na nebu.
 O tem na str. 8

CREDITANSTALT

Banka uspešnih

M. Sobota, Lendavska 11, tel.: 21 780

mobitel

Uradni zastopnik:

PYRAMIDIA

Mladinska 8, Murska Sobota
 069/31-633, 0609-613-372

VW v Rakičanu

VESTNIK

Murska Sobota, 10. avgusta 1995, leto XLVII, št. 32, cena 150 SIT

Vabljeni
 k vpisu delnic
 II. emisije!

KRONA

drúba
 za upravljanje
 investicijskih skladov in družb
 d.o.o. Ljubljana
 Tržaška 116

Informacije: 061/264 382

EUROIN FOND

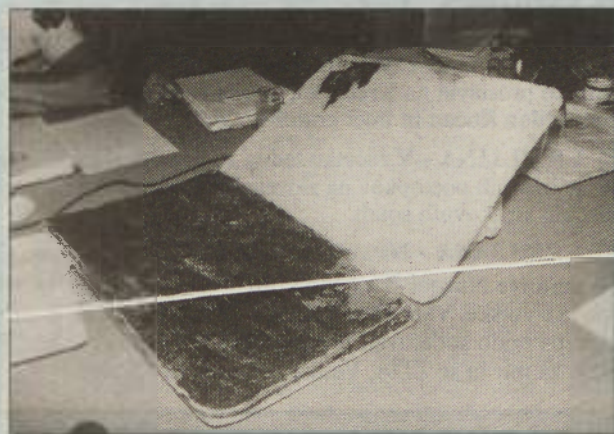
VREME

Ob koncu tedna bo
 vreme večinoma
 sončno in postopno
 topleje.

Vestnikov koledar
 10. avgust, četrtek, Lovrenc
 11. avgust, petek, Kresnica
 12. avgust, sobota, Janez
 13. avgust, nedelja, Lilljana
 14. avgust, ponedeljek, Mitja
 15. avgust, torek, Marilino
 vseborzete
 16. avgust, sredo, Roj

Pregovor
 Če srpana veter zvedri,
 vreme še dolgo trpi.

Sovraštvo do konoplje se je razraslo kot
 konoplja. Ali pomeni nedavna policijska žetev
 hektarskega nasada zgolj alibi organov pregona
 zaradi neuspešnosti pri iskanju »dilerjev«
 trde droge? O tem na str. 21

BURUNDIJEK TIHOTAPIL 1.700 GRAMOV KOKAINA -
 Pod tem naslovom objavljamo na 20. strani poročilo o novem
 poskusu tihotapstva mamila čez mejni prehod v Hodošu. Pred
 tem - v juniju - so prijeli tihotapko heroína. Mar to pomeni, da
 poslej vodi tihotapska pot z Bližnjega Vzhoda čez naše kraje?
 Kokain, ki so ga našli pri državljanu afriške države Burundi, je
 bil v vrečki (oblepljeni s plastično maso), vшит v dno nahrbtnika.
 - Fotografija: J. Z.

Je v preteklem času mogoče povedati
 več? Kako smo ob trdno steblo sončnice
 polagali cekar s hrano in pijačo, da se ne
 bi prevrnili; kako smo se božali z njenimi
 strgalastimi listi in posipavali z rumenim
 cvetnim prahom; kako smo ji gledali v ši-
 rokaki obraz in odstirali njene rumene

veke; kako smo bežali z roko po usločenem
 teku njenega semena in kako so se nam
 lepile roke. Joj, sončnica, kako si srečna!
 Še vedno veš za konec žetve in za začetek
 božjih poti. Joj, sončnica, kako si razsip-
 na! Še vedno imaš čas, da z vsako zoro
 čakaš sonce ... (šsm), fotografija: juza

Vse poti vodijo v **Obtronik**

**DISKONTNI
 CENTER
 »BAUTA«
 VAS VABI!**

**ZELO
 UGODNE
 CENE**

- pralni prašek Jolly, 10 kg	2.029,40 SIT/kom
- toaletni papir, role 8/1	222,70 SIT/kom
- likalna miza Economy	2.566,30 SIT/kom
- kozarci za vlaganje, 6 kosov	234,80 SIT/kom
- lačke, 16 kosov	467,60 SIT/kom
- olje, Sončni cvet, brez horesterola, 1/1	172,20 SIT/kom
- olje, belo, 24/1, Zvezda	4.662,90 SIT/kom
- pivo, sod, 50 l	7.815,00 SIT/kom
- pivo, Laško, Union, 0,5	80,00 SIT/kom
- Kadenska, 1/1	47,70 SIT/kom

**Za nakup se
 priporoča tudi
 DISKONT
 na Slomškovi
 ulici v Murski
 Soboti.**

CENE VELJAJO DO RAZPRODAJE ZALOG!

Pred nekaj dnevi je bil objavljen podatek, da
 je ta naša ljuba država primerljiva z Evropo
 tudi po revščini. Po teh podatkih naj bi živelo
 v revščini okrog 13 odstotkov prebivalcev, kar
 nekako ustreza tudi evropskim podatkom. Ob
 tem je grozljivo morda to, da praga revščine
 niso prestopile marginalne socialne skupine,
 kamor nemalokrat štejemo klošarje, slumarje
 in podobne, ampak so v tej skupini siromakov
 tudi aktivni torej zaposleni prebivalci. Pripad-
 niki skupine »revnih«
 naj bi v svoj letni družin-
 ski proračun pospravili le nekaj več kot 300
 tisoč tolarjev (natančneje 318 tisoč tolarjev),

letnem počitku. Da ne bo pomote: za poslance
 gre.

Ko sem po krajšem času v nedeljo prihajal
 v Pomurje in se peljal po petanjskem mostu čez
 reko Muro, me je zbedel v oči plakat, ki je
 vabil na morske ribe in bograč. Priznati mor-
 ram, da sem vožnjo močno upočasnil, pa ne
 zaradi rib ali bograča; zaradi jare gospode sem
 namreč pričakoval, da bo kateri od obuboža-
 nih poslancev s tega ali onega brega Mure stal
 v zavetju senčne marele. No, pa ni bilo nobe-
 nega. A ne bojte se, po barvanju polti bo do
 konca meseca še dovolj časa, da jih najdete na

Jara gospoda in siromaštvo

medtem ko skupina ekstra bogatih na leto »po-
 spravi«
 nekaj čez tri milijone tolarjev. Škarje
 sreče in nesreče se potemtakem zmeraj bolj
 raztegujejo. Ob vsem tem pa jara gospoda nič.

V kapitalizmu seveda ne pričakujem, da bi
 bilo nekaj od boga dano in da bi se ponovno šli
 lažno socialo ali veliko koalicijo med delav-
 stvom in partijo na oblasti, kot je definiral
 zaveznitvo med oblastjo in delavstvom v času
 komunizma znani sociolog Josip Županov.
 Ob tem bodejo v oči nekatere sistemske ano-
 malije, ki so dovolile ta razkorak na nerealnih
 torej nekapitalističnih osnovah. V prvi vrsti so
 tu malverzacije pri lastnjenju, ki so jo odo-
 bravale vse barve oblasti po osamosvojitvi, in
 to iz enega samega razloga - da so si zagotovile
 izvode politične moči iz gospodarskega sek-
 torja. In ravno tem odklonom lahko pripišemo
 novo elito bogatašev. V kolikor pa se te moči
 ni dalo zagotoviti iz lastniških malverzacij, pa
 so in še dodovoljujejo malverzacije novonasta-
 lim buržujem, ki jim pravimo podjetniki. Med-
 tem ko uboge pare niso za nikogar več zani-
 mive.

Pa pustimo sedaj uboge »pare«
 in »vole«
 buržuje in dajmo pod drobnogled jaro gospo-
 sko, ki je sedaj mimogrede na zasluženem

tež ali oni pasji veselici. Ne bodite presenečeni,
 če se bodo pripeljali mimo vas kar na kočiji.
 Pa nič zato. Volilci jim moramo izkazati spo-
 štovanje, kajti njihov rok trajanja se izteka in
 prihaja čas, ko jim ga boste morali podaljšati,
 pa četudi vam bodo še naprej metali mivko
 v oči. Po velikem siromaštvu, ki so si ga
 privoščili ob znižanju oziroma ohranitvi lanske
 ravni plač, so si tako skozi živankino uho
 poplačali delo v komisijah s 15-odstotnimi do-
 datki za delo v posameznih komisijah. No, pa
 četudi jim roka trajanja ne boste podaljšali, jim
 ob njihovem mimoohodu v kočiji kaže privzdigi-
 niti klobuk, kajti po počitku si bodo verjemo
 potrdili solidne pokojnine in visoke odpravn-
 nine, ki jih bodo takole brez večjih težav posta-
 vile vstrib s prej omenjeno buržuazno elito.
 Zato si zapomnite: klobuke dol, ko se bo
 mimo vas po naključju ali na povabilo tega ali
 onega pasjega veljaka privadil kateri od jare
 gosposke! Kajti, najsi ostanejo oblastniki ali
 novi bogatini, tem se je zmeraj klanjalo; to
 nam je navsezadnje v krvi. S tovrstnim izrazom
 »spoštovanj«
 si ne boste popravili ali zapravili
 svojega položaja, pa tudi na vašo ali našo
 revščino se bodo požvižgali.

J. VOTEK

Vojna na Hrvaškem

Zločin in kazen

Turistična sezona je splavala po vodi, z njo pa tudi velika pričakovanja, da si bo s prihodki od turizma opomogel državni proračun, ki mu šivi pokajo podolgota in počez.

V okoliščinah, ko država samo upokojemcem dolguje 18 pokojnin, povprečna pokojnina pa je okoli 200 nemških mark, da omenimo le to, je vsaka politika, ki je na oblasti, obsojena na propad. Konec koncev se vse dogaja pred novim krogom parlamentarnih volitev, od katerih je najmočnejši del parlamentarne opozicije (liberalci, kmetje, bivši hadezejevci, pravaši) pričakoval vsaj delitev oblasti s hadezejevci, če že ne popolno zmago.

Hrvaški pregnanci, ki so postali svojevrsten jeziček na tehtnici hrvaške politike, najmočnejša neformalna stranka z okoli 350.000 člani in 2,5 milijona simpatizerjev, pa so oblasti jasno dali vedeti, da se bodo na volitvah odločili v skladu z razmerami. Če se jih bo do volitev večina lahko vrnila domov, bodo svoje glasove oddali HDZ-ju, drugače pa tistim, ki v vsakdanjem življenju najbolj zagovarjajo njihove interese. Obenem pa tudi ne gre prezreti močnega vpliva hrvaškega izseljenštva, ki ga cenijo na več kot 3,5 milijona ljudi. Razen pečice nekdanje skrajne politične emigracije so drugi vzgojeni v duhu zahodnih demokracij, kjer varstvo človekovih pravic iz soboščin predstavlja temelj vsakega političnega delovanja. V hrvaški javnosti prihajajo do izraza resda tisti dejavniki v emigraciji, ki jim nacionalni simboli pomenijo vrhunec vsakršnega doživetja, vsi drugi, ki so prispevali veliko denarja za hrvaško obrambo - neuradno se govori o okoli 5 milijard ameriških dolarjev -, zahtevajo rezultate: osvoboditev zasedenih območij, delovanje pravne države, denacionalizacijo, resnične možnosti za oplopitev težko prigarane kapitala na tujem, normalne mednarodne odnose in še marsikaj drugega.

Bliskovit napad Krajine

To je nemara splošni okvir, da se je dr. Franjo Tuđman v zgodnjih urah minulega petka odločil bliskovito osvoboditi dosedanje Krajine. V javnosti prevladujejo drugi razlogi, ki jih v resnici tudi ne gre podcenjevati: napadi bosanskih in krajinskih Srbov na Bihać, osvojitve varovanih območij Srebrenice in Žepe, nemoč mednarodne skupnosti, ki je precejšnje moč srbskega orožja in vojske, kninsko zavra-

Pred lovskim praznikom v Ljutomeru

Lovska družina Ljutomer se pripravlja na praznovanje 50. obletnice ustanovitve. Odbor za proslavitev tega visokega jubileja je v ta namen sestavil pester program praznovanja. Osrednja prireditev pa bo 18. avgusta, ko bodo člani zelene bratovščine razvili nov lovski prapor in podelili priznanja najzaslužnejšim lovcem. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi razstavo, s katero bodo prikazali bogastvo narave v Prlekiji in vlogi lovstva. Naslednji dan bodo izvedli strelsko tekmovanje na glinaste golobe za pokal LD Ljutomer in pokroviteljev, popoldne pa bodo na vrsti šaljiva tekmovanja na hipodromu v Ljutomeru, kjer bo tudi prava lovstva veselica. K sodelovanju so povabili kulturne in športne skupine. J. G.

Tuđman, je prineslo drugačne učinke. Srbi so ga razumeli kot vrhunec hrvaškega nacionalizma, čeprav je tudi res, da v takih razmerah sovraštvo do pripadnikov drugega naroda posebej prihaja do izraza: Srbi so postali samo še četniki, Hrvat pa ustaši. Prvi so po razpitu izjavi Slobodana Miloševića (»Srbi nismo za dečo, smo pa za boj«) bili slepo zaverovani, da so nepremagljivi, drugi pa so se dolga štiri leta pripravljali na protitudarec in s svojo sodobno vojsko po dvakratnem Blisku (v zahodni Slavoniji in jugozahodni Bosni) v operaciji Nevihta nekaj dneh pometli s paradržavo Krajina, na površini, ki meri okoli 7.000 kvadratnih kilometrov.

Prisotni Američani

Povprečna starost v elitnih enotah Hrvaške vojske, to pa so gardijske brigade, je 24 let, sestavljajo jih 30.000 prekaljenih borcev, ki so jih usposobljali tudi ameriški vojaški inštruktorji in legionarji, v terito-

rialni obrambi (imenuje se območje mobranstvo) so zlasti begunci in pregnanci, ki skupaj z gardisti osvobajajo sedena območja.

Toda na območjih, kjer je bila pred vojno visoka stopnja strpnosti med srbskim in hrvaškim življenjem, o čemer so pisali v prejšnjem Vestniku, osvoboditvi ni ljudi. Slika samega začetka vojne v 1991 se ponavlja, razlika je v tem, da so sedaj begunci, čeprav jim hrvaška območja obljublja normalno življenje razen vojnim zločincem, v t. i. Krajini pa je pred vojno živelo več Srbov kot Hrvatov v Donjem Lapcu je bilo 90 odstotkov vsega prebivalstva Srbov! Se bodo tedaj, bo na Balkanu zares utihnile orožje, vrnili na svoje domove ali pa jih bodo sedaj zadržali v Hrvaški?

V obeh primerih ni mogoče dati pritrdilnega odgovora. Likovno vprašanje je, kdo hrvaških pregnancev se je praviljen vrnil domov, ki so se živeli v novo okolje prav gotovo ne. To govori tudi izkušnje iz zahodne Slavonije, ki jo je Hrvaška osvobodila 1. in 2. maja letos. Tam bodo pravi problemi, ki se našajo na nesmiselnost, ki so se pojavili šele sedaj, in teza reči, kdo bo za svoje boje druge zločine bolj kaznoval, poraženci ali zmagovalci, katerimi bo prej ali slej zabrala na ostru ločnica.

PETER POTOČNIK

Z Dunaja piše

Anarholiberalna opcija

Avstrijci me čedalje bolj presenečajo. Predstava nekoliko zategnjene jodlarske državnice, kjer velika večina državljanov plačuje cerkveni davek ter v času volitev hodi najprej k jutranji nedeljski maši, popoldne pa potem voli socialdemokrate, to predstavo v zadnjem času kazi nekaj, recimo temu »izpadov posameznikov«. Pojdimo lepo po (kronološkem) vrstnem redu.

Po zadnjih znamenjih na socialdemokratski strani avstrijske koalicijske vlade pred nekaj meseci je na mesto notranjega ministra prišel mladi pravnik po imenu Caspar Einem. Na tem mestu je Einem zamenjal v javnosti vse bolj neprijubljenejšega tvorca najnovejših, v določenih primerih tudi nehumanih odredb o bivanju tujcev v Avstriji, Franza Loeschnacka. Po tej zamenjavi naj bi v avstrijski notranji politiki zavele nekoliko liberalnejše sapice, svobodnjaškemu vodji Joergu Haiderju pa naj bi to nekoliko prikrajšalo peruti, saj je Haider Loeschnacka že imenoval kar z »moj človek v Vranitzkyjevi vlad«. Na prvi pogled torej nič vznemirljivega; še en policaj na mestu notranjega ministra, še eden, ki bo pač kvazil o »spreminjajočih se nalogah represivnega aparata v demokratični družbi«.

Nekaj dni pozneje sta v poskusu miniranja daljnovega na Spodnjeavstrijskem podlegla za poskusom lastnih bombaških nesprenosti dva možka. Že kmalu zatem se je izvedelo, da možka nista pripadala avstrijski desničarski neonacistični sceni, ki že dve leti pustoši s svojimi pisemskimi bombami med pripadniki manjšin in predstavniki do tujcev naklonjeni politiki, marveč sta izhajala iz skrajno levičarskih grupacij. Naslednja informacija je bila še bolj osupljiva: notranji minister Caspar Einem naj bi enega od umrlih »bombašev« celo poznal ter že v času, ko se je šele vsedel v ministrski stolček, anarhistični reviji »TaTblatt« za nakup novega tiskalnega stroja podaril določeno vsoto denarja. Vsako anarho-liberalno srce začne nekoliko hitreje biti, ko se spomni posnetkov »revolucionarnih bojev« iz sedemdesetih in osemdesetih let; tako zasedbe nenaseljenih hiš, katerih lastniki so spekulirali z višjimi cenami stanovanj in gradbenih parcel, s strani mladih brez stanovanj, kakor tudi njihovo praznjenje ob pomoči organov pregona. In ravno Caspar Einem je bil tisti, ki je na Dunaju takrat nastopal v vlogi nekakšnega posrednika med politično in mladimi v zasedenih hišah. Ob velikem razburjenju v policijskih vrstah in odobravanju v javnosti, je Einem - brez nepotrebnega ovinkarjenja - vse, kar so mu »očitali«, tudi priznal ter še dodal, da je kariero začel kot socialni delavec v dunajskih zaporih in da so mu njegovi varovanci, nekdanji zaporniki, zaradi njegove nainosti nekajkrat demo-

liral stanovanje, ki jim ga je brezplačno oddala. Korak do interpretacije vsega opisanega namreč, da je Avstrija dobila anarho-liberalističnega predstojnika vseh policistov, je enostaven. Da to silo ne drži, je drugotnega pomena, pomembno in presenetljivo pa je, da sedaj spada Avstrija med realne države sveta, ki ima tako izrazito liberalno levitarskega notranjega ministra.

Visoko politični ravni anarho-liberalizma avstrijske politične scene pa uspešno parira tudi čisto anarhistična predstava - ob nekaterih torkih pono zvečer predvajana tudi po avstrijski državnih televiziji - z naslovom »Nette Leit Show« (zabavna prijaznimi ljudmi). Vodja tega »showa«, avstrijski »anti-Gotschalk«, jih šteje 43, tehta nekaj deset kilogramov, nosi daleč čez zaobljena ramena seče kodre, ki mu neprestano silijo v oči in kaže na - pojavi prilagojeno - umetniško ime Phettberg (jugo-nostalgijo zabeljen prevod bi bil »brdo salomon ter nesramežljivo hudomuši čez svojo homoseksualnost. Pogovori na odru nekdanjega gledališkega nekdanje KP Avstrije se vrtijo okrog elementarnih vprašanj, kot na primer, zakaj raketa leti v prazen prostor, nanim avstrijskim profesorjem fizike, o izdruženju bomb z urednico že zgoraj omenjenega anarhističnega časopisa ali o pomembnosti okraševanja stanovanj s plastičnimi vrečkami, z nekimi »zdravim plastike«.

Na presenečenje predstavnikov državne televizije, ki so s Phettbergovim režiserjem podpisali pogodbo za izdelavo zgolj nekaj oddaj, gledalci to nekonvencionalno zabavo, ki traja tja čez polno noč, tudi do 250 000 gledalcev. Phettberg, ki je do tega nepričakovanega uspeha živel od invalidske pokojnine (5000 silingov) in se je v glavnem ukvarjal s postavljanjem svetovnega rekorda v izogibanju seksualnih odnosov s somišljeniki (pravi, da že več kot pet let ni imel prilike začuti bližine ženskega mesa), je naenkrat postal - predvsem zaradi pojave - šokantna zvezda na avstrijskem filmskem nebu. Anarhist iz prepričanja na govorice o bajnih denarjih zgolj skomigne z rameni in pravi: »Po tej oddaji nič več ne bo tako, kot je bilo, mi do novega leta res ne bo več treba razmisli o denarju za hrano.« In že v naprej vas opozorim, ko vas bodo ob gledanju šokirala njegova »nekonvencionalna« nekoliko potrpite; lenobna bistrost in intelektualna pojavnost sta primerljivi kvečjemu z »Lete...« rkusom Montyja Pytona.

Ali je torej res »nekaj gnilega v deželi avstrijski«? Nikakor ne! Ob dveh opisanih pojavih namreč lahko zopet z upanjem ozremo čez

ANDREJ HORVAT

Na mednarodnem mladinskem srečanju, ki ga vsaka tri leta v Ingoištaču organizira tamkajšnja krovna mladinska organizacija Stadt-Jugend-Ring, so bili tudi trije dijaki/nje rakičanske zdravstvene šole in sedem soboških gimnazijcev oziroma gimnazijk. Vodili sta jih profesorici Mira Vaupotič in Brigita Štumpf. Težiščna tema srečanja je bila Mir in vojna, prišli pa so še, razen domačinov in domačink ter Slovencev in Slovencev, Madžari/ke, Izraelci/ke, Francozi/nje in Škoti/nje. Delali so v mnogih workshopih, delavnicah, eni so plezali, drugi slikali na majice, tretji so se urili v žongliranju, četrti so se spuščali po rekah, peti so obiskovali mesta, šesti so kolesarili. (šsm) foto: Schneeweis

PO SLOVENIJI

KREDARICA - Pred sto leti, natančneje 7. avgusta, je domoljub in alpinist Jakob Aljaž na vrhu Triglava postavil kovinski stolp kot znamenje slovenstva. Zaradi slabega vremena so stoletnico proslavili na Kredarici, kamor se je povzpel tudi predsednik Milan Kučan in imel kratek govor.

LJUBLJANA - V začetku tedna so končno objavili rezultate izbirnih postopkov na slovenskih fakultetah, akademijah in visokih strokovnih šolah.

LJUBLJANA - Na vojaško vajo v ZDA, imenovano Cooperative Nugget '95, je odpotovala tudi 51-članska enota slovenske vojske. Vaja bo potekala v okviru Partnerstva za mir, na njej pa bodo sodelovali predstavniki iz 14 držav članic Partnerstva za mir in še ZDA, Velika Britanija in Kanada.

PO SLOVENIJI

HRVAŠKA, KNIN - Hrvaška vojska je v akciji Nevihta osvobodila Krajino in jo priključila k Hrvaški. Spopadi na tem območju so z domov pogнали okrog 150.000 beguncev. Srbi iz Bosne so kot maščevanje poslali bombnike iz Banja Luke nad tovarne in mesta. Bombardirali so tudi kemično tovarno v Kutini. Stanje se zaostruje na območju Baranje, vzhodne Slavonije in zahodnega Srema.

SARAJEVO, BIHAĆ - Enot Fikreta Abdića so prenehale napadati Bihać in se predale enotam bosanske vladne vojske.

HANOI - Ameriški državni sekretar Warren Christopher je po več kot 20 letih obiskal Vietnam. Odprl je ameriško veleposlaništvo v Hanoju, ZDA in Vietnam pa sta izmenjala dokumente o normalizaciji odnosov med tema državama.

PEKING - Kitajski znanstveniki so v rezervatu Fuping v provinci Shaanxi v notranjosti Kitajske odkrili pande, ki so skoraj v celoti bele, in pande, ki so skoraj čisto sive.

HIROŠIMA - Po petdesetih letih so v Hirošimi zaznamovali obletnico eksplozije atomske bombe, ki je pomenila vstop v atomski vek. Bomba je povzročila smrt skoraj 250.000 ljudi. Slovesnost je minila v znamenju protestov proti nameravanim jedrskim poskusom Francije in Kitajske. Da bi se nikoli ne ponovilo.

GÖTEBORG - V soboto se je začelo peto svetovno prvenstvo v atletiki, kraljici športov. Tokratno svetovno prvenstvo je rekordno po številu nastopajočih držav, saj jih bo blizu 200. Pričakovati je tudi nekaj novih svetovnih rekordov, saj je v Göteborgu zbrana skoraj vsa svetovna elita.

PODGORICA - 18 ljudi je že umrlo, več sto ljudi pa je okuženih z mišjo mrzlico. Na območju Črne gore in Kosova se epidemija še širi. Miši je letos v planinskih krajih ogromno, stanje pa še poslabšujejo ljudje, ki gredo k zdravniku zelo pozno. AS

VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje Murska Sobota

Časopisni svet: dr. Jože Bedemjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balažic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Smej, Štefan Šobočan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.č. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za II. trimesečje 1995 je 1.850,00 SIT, polletna naročnina je 3.340,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.

Tekoči račun pri Agenciji RS za PPM Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tehnik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov.

Za spremembo pokojninskega zavarovanja

Solidarnost med zavarovanci ni za jutri

Spremembe bodo zadele predvsem zasebnike in kmete

Kar nekam mirno se v državi pripravlja celovita reforma pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Da gre za zahteven projekt, govori tudi to, da bo v pripravo reforme vključena pomoč programa Phare. Prve korake k spremembam pokojninskega sistema pa že dela Državni zbor, ki je drugič bral zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. V zakonu so predvidene določene zelo pomembne vsebinske spremembe.

Omejitev izbire zavarovalnih osnov za zasebnike

Zasebniki, kmetje in člani kmečkih gospodarstev ter zavarovanci, ki se prostovoljno vključijo v zavarovanje, lahko prosto izbirajo osnove, od katerih se jim obračunavajo prispevki za socialno zavarovanje. Zato zavarovanelec, ki je plačeval dokaj visoke prispevke v desetletju zavarovanja, kajti le najugodnejših deset let se upošteva pri izračunu pokojnine, ostala leta pa od najnižje zavarovalne osnove, zaradi tega nima nižje pokojnine od zavarovanca, ki je ves čas plačeval višje prispevke. Zato se je večina zavarovancev, ki je imela to možnost, zavarovala od najnižje možne zavarovalne osnove. Tako je povprečni mesečni prispevek zavarovanca za zavarovanega kmeta v letu '94 znašal 3313 tolarjev, za zavarovanca zaposlenega pri zasebniku ter delodajalca nekaj več kot 11 tisočakov, povprečni znesek prispevka zavarovanca in delodajalca na posameznega delavca pa je znašal skoraj 35,5 tisoč tolarja. Zaradi tega je v zakonu, ki je v parlamentarni proceduri, predvidena omejitev izbire zavarovalnih osnov za zasebnike.

Meje za ožji obseg pravic

Sedanja ureditev omogoča, da se zavarovanci, ki si prosto izbirajo zavarovalne osnove lahko zavarujejo za ožji ali širši obseg pravic. To pomeni, da lahko izberejo osnovo, ki znaša najmanj toliko, kot je najnižja bruto plača. Od te osnove se potem obračunajo prispevki

13,3 odstotka za zaposlenega in toliko tudi kot prispevek delodajalca (za kmete se prispevek delodajalca plača iz državnega proračuna). Zavarovanci, ki so del zavarovalne osnove prebili v zavarovanju za vse pravice, del pa v zavarovanju za ožji obseg pravic, imajo ravno tako vse pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Torej so v ugodnejšem položaju na račun solidarnosti ostalih zavarovancev. Predlog zakona zato predvideva izločitev zasebnikov iz kroga zavarovancev, ki se lahko

Povprečna starostna pokojnina za junij je znašala za pomurske starostne upokojece nekaj več kot 36 tisoč tolarjev (slovenska povprečna starostna pokojnina pa nekaj manj kot 49 tisoč tolarjev). Starostno pokojnino je prejelo 13325 upokojecev, varstveni dodatek pa 1273. Povprečni znesek leta tega je bil nekaj več kot osem tisočakov.

Invalidskih upokojecev je 4565, povprečna invalidska pokojnina za naše upokojece pa je znašala za junij nekaj več kot 36 tisoč tolarjev (slovensko povprečje 40 tisoč). Varstveni dodatek je imelo 907 invalidskih upokojecev v povprečnem znesku nekaj manj kot 8 tisočakov.

Družinskih upokojecev je bilo v juniju 4384, ki so v povprečju prejeli nekaj več kot 30 tisoč tolarjev pokojnine (podatek za Slovenijo 34 tisoč). Varstveni dodatek jih je prejelo 1501 v povprečnem znesku 10 tisoč tolarjev.

Pokojnino iz naslova starostnega zavarovanja kmetov je v Pomurju prejelo 3917 kmetov, 92 pa je preužitkarjev.

zavarujejo samo za ožji obseg pravic.

Spremembe v pokojninskem in invalidskem zavarovanju so potrebne, saj se od leta '87 hitro manjša število delavcev v podjetjih in organizacijah, medtem, ko se število zasebnikov, kmetov in ostalih zavarovancev hitro povečuje. Spremem-

be pa so potrebne tudi zaradi neugodnega razmerja med aktivnimi zavarovanci in upokojevc.

Sedaj morajo zavarovanci in delodajalci plačevati izredno visoke prispevke v primerjavi s pokojninami, ki jih bodo potem dobili.

MH

Bil je praznik Občine Ljutomer

Brez »pompa« kot nekoč

Letos tudi 730 let, odkar je Ljutomer postal mesto

Proslavljanje občinskih praznikov je bilo svoj čas nekaj velikega, kot da bi šlo za kakšen zgodovinski dogodek. Vrstile so se razne prireditve, otvoritve novih tovarniških hal, cest, vodovodov... Vsebinski poudarek govornikov pa se je skoraj povsod nanašal na obujanje dogodkov iz NOB-ja. Odkar je Slovenija samostojna država, so občinski prazniki izgubili svoj nekdanji »blišč«.

Tako je potekala tudi nedeljska osrednja prireditev ob ljutomerskem 39. občinskem prazniku v napoli prazni dvorani kulturnega doma. Prišli so le tisti, ki so imeli vabila. Prav gotovo bi bilo drugače, če bi bila proslava v atriju prenovljene Mestne hiše. In nekateri so se spraševali, zakaj organizatorji niso izbrali tega prostora. No, ne moremo reči, da tudi proslava v kulturnem domu ni uspešna. Zbrani so najprej prisluhnili ubranim glasovom pevkega zbora Orfej in recitatorki, župan Ludvik Bratuša je imel slavnostni govor ter skupaj s

predsenico Občinskega sveta Darjo Odar podelil priznanja in nagrade letošnjim nagrajencem. Bila je tudi skromna pogostitev, vsi pa so bili povabljeni še na velike konjske dirke v Ljutomeru, ki so jih prav tako uvrstili v program občinskega praznika.

LUDVIK BRATUŠA je med drugim dejal, da je letos 730 let, odkar je dobil Ljutomer mestne pravice, leto 1995 pa je čas velikih sprememb, čas rasti naše mlade države ter tudi čas zavisti in osebnega prestiža oziroma prestiža ožjih skupin, kar je moč zaznati tudi v Ljuto-

meru. Po njegovem pa se je potrebno zarezati predvsem v prihodnost ter pospešiti gospodarski razvoj občine, poskrbeti za ureditev mesta, uresničiti projekt geotermalne energije in rešiti ekološke probleme.

DARJA ODAR, ki je povzela besedo, preden so podelili občinska priznanja, pa je poudarila, da je bil v Ljutomeru pred 127 leti 1. slovenski tabor, in ravno v spomin na ta dogodek praznuje (po novem) Občina Ljutomer svoj praznik.

In kdo so letošnji nagrajenci ob občinskem prazniku? Prvi je stopil na oder IGNAC ŽALIK, učitelj z OŠ Križevci. Prejel je plaketo z listino in denarno nagrado za »večletne uspehe in izjemne dosežke na področju strokovnega pedagoškega dela. Enaka priznanja so prejeli tudi mag. ALOJZ ŽALAR iz Ljutomera (za večletne uspehe na področju vinarstva in vinogradništva), DUŠAN STAJNKO iz Gajševca (za nadaljevanje družinske obrti in izboljšanje kvalitete živilskim izdelkom) in ALOJZ MAVRIČ iz Logarovec (za večletno uspešno in sodobno kmetijsko proizvodnjo in za vzorno urejeno kmetijo). Pisni priznanji za uspešno minulo delo pa sta prejela KUD Veržej in Vrtec Ljutomer.

JOŽE GRAJ

KOMENTAR

Hrvaško-slovenska meja na Muri

Za zdaj se teza pojavlja kot nekakašna pritika h komentarjem z balkanskih bojišč. Ta teza pravi, da bodo po menju analitikov zadnji dogodki na Hrvaškem, zdaj, ko so Hrvati zbrisali večstoletno srbsko Vojno krajino, pripomogli k rešitvi bosanske krize.

Za povprečnega Slovenca, za počitniško razpoloženega pa še posebej, je ta teza protipolitična in nekulturna. Kako naj nasilje prispeva k rešitvi neke morije? Ali se ni ves čas govorilo, da je potrebno bosansko krizo rešiti po mirni poti? Kje je zdaj tukaj mirna pot? Slovenec je v politiki pač kompromisar in drobtinčar. Izkušstvo kratkotrajne desetdnevne vojne, ko je bila slovenska politika najučinkovitejša, je tukaj skoraj popolnoma pozabljeno. Vsaj pri večini. Kakor da Herakiti ne bi nikoli izrekel tististih znamenitih stavkov, da je »vojna oče vseh stvari in kralj vseh, ene naredi za bogove, druge za ljudi, ene za sužnje, druge za svobodne«. Po nekem zanimivem spletu vzgoje, slovenske malodušnosti in pomanjkanje lastne zgodovine se Klauswitzev stavek, da je vojna nadaljevanje politike z drugimi sredstvi tukaj jemlje kvečjemu kot mrzek sarkazem. V najboljši veri, da ga bo neka mednarodna instanca že najbolj ostro obsodila!

Dejstva pa so seveda drugačna. Analiza sprejemnega smisla za vitalno politiko bi nas privedla do diagnosticiranja standardnih slovenskih notranjepolitičnih razmer, do tistega trajnega spora med državotvornimi in nedržavotvornimi politiki in strankami. Ker so parlamentarne počitnice, predvsem pa zato, ker je zdaj pomembnejše neko zunanjepolitično vprašanje, se tej analizi izognimo. Dogodki, ki se nam obetajo so že takšni, da bo potrebno biti enoten.

Preidimo torej k vprašanju ali bolj tezi, ki se glasi takole: bo ureditev, če uporabimo hrvaški notranjepolitični medijski izraz, na vzhodni in južni hrvaški meji privedla do rešitve slovensko-hrvaškega spora? Da bo aluzija z bosansko krizo še očitnejša, se vprašajmo v terminologiji, ki smo je s tega področja že vajeni. Bo prišlo do krize med Hrvaško in Slovenijo zaradi vprašanjs meje.

Ni dvoma, da se bo nekaj premaknilo, če uporabimo ta voden opis. Toda premikalo se bo drugače, kot bi bilo za slovensko zaspanost razumljivo. Ne bo nam razumljivo, dobro za nas pa bo še manj. Ne zaradi pregovorne hrvaške neprijetnosti, ki ima svojo ilustracijo v ljudski modrosti, da so Srbi sicer nepredvidljivi in nezanesljivi, da pa so Hrvati še slabši, temveč zato, ker so se Hrvati v teh zadnjih dognidkih navadili misliti politično konsekventno - do te mere, da učinkujejo tudi vojaško. Ko se kak narod enkrat predrami iz nemarnosti kompromisarskega političnega vsakdana, ko preboli svoje prve žrtve, ko se torej navadi na vsakdanost vojne, je lahko politično zelo neugoden.

Zato bi morali imeti glede meje s Hrvaško nekaj nacionalno usklajenih stališč. Tisto, kar narcisoidni poslanci klatijo v parlamentu, zato da bi drug pred drugim, predvsem pa pred niti ne samo domnevno, lahkoverno javnostjo, kazali svojo nacionalno doslednost, je namreč malo vredno.

Rečeno v značilni latovščini: Hrvati se bodo jeseni vrnili za pogajalsko mizo s Slovenci žilavi kakor že dolgo ne. Nemara šele tokrat kot pregovorni Hrvati. Za njimi bo - tako kaže, saj je malo verjetno, da bi Srbi, sprti med seboj in naveličani od »nenehnega zmagovanja v vojni«, zmogli protinapad ali vsaj vzdrževanje frontne načrte - triumfalno potrjena vzhodna »zgodovinska« meja. Če bodo tudi na severnem in vzhodnem koncu pledirali za svojimi zgodovinskimi mejami, se lahko pripravljamo na vojno. Celo na to.

Razumna rešitev hrvaško-slovenskega vprašanja - meja - se mi zato zdi tista, ki pravi, da jim dajmo Trdinov vrh, tam okrog menda talo ali tako živijo večinoma Srbi, v zameno za mejo po reki Muri. Hotiški kot je menda vreden več kot tisti griček! Glede Piranskega zaliva pa se predajmo mednarodni arbitraži, to bo še najbolje, pogajalcev, ki bi bili kos hrvaškim, tako ali tako nimamo. Tudi to bo slabo, a manj kot če bi se zanašali na svoje pogajalce.

ŠTEFAN SMEJ

4. Bujraški dnevi

Če bi konoplja znala govoriti, bi se verjetno hudo jokala ...

... so med drugim povedali na novinarski konferenci pred začetkom 4. Bujraških dnevov, ki so letos namenjeni predvsem lanu in konoplji. Tradicionalna ekološka, etnološka in kulturna prireditve želi obuditi ljudsko izročilo naših prednikov in bujraštvo na reki Muri. Letošnja tematika je namenjena predvsem pridelovanju, predelavi in uporabi lana in (predvsem) konoplje. Zlasti pa želijo prikazati, kako so nekoč delali vrvi in platno. »O konoplji se vedno govori z vidika narkomanije, osvetliti pa jo je potrebno tudi z drugega vidika,« je povedal predsednik pripravilajnega odbora Mirko Poredoš.

V četrtek, 10. avgusta, je dan lanu in konoplje, čez dan se bodo zvrstili tabori in ob 18. uri okrogla miza na temo lan in konoplja, njena pridelava in uporaba. Ob 17. uri bo predstavitev vegetativne gradnje bujrašev na rokavu

Mure. V petek, 11. avgusta, je dan ekologije in kulture, ko bo ekološki zbor Mura - faktor ranljivosti. Ob 20. uri pa se bo začel večer etno kulture z Goričkimi klanotoši. Prijatelji iz Ptujja ter drugimi ansambli. Soboto so namenili prireditvam, ki bi v primeru slabega vremena morale odpasti. V nedeljo, 13. avgusta, bo zaključek bujraških opravil. Obnovili so tudi gozdno pot, ki povezuje levi in desni breg Mure in vodi na Krapje. Gostje prireditve bodo s konji in kočijami prišli prek te poti. Novost je tudi, da letos ne bodo prikazovali bujraških dobrot, ampak domačo ljudsko obrt. Pripravili bodo tudi tekmovalne ekipe v bujraških veščinah, kjer se bo pomerilo osem ekip, med njimi tudi štiričlanska ekipa županov. Prireditve se bo zaključila z velikim bujraškim ognjemtom.

ANR

Šola je odprla vrata tudi v počitnicah

Malo nenavadno je, če šola odpre svoja vrata sredi počitnic, kot se je to zgodilo konec julija na osemletki v Bogojini.

Takrat se je namreč zbralo v njej 30 učencev, ki so to vzgojno-izobraževalno ustanovo končali že pred 30 leti. Pozdravila jih je (sedanja) ravnateljica Anica Gregorc in jih tudi vodila na ogled šolskih prostorov, ki so večji in lepši, kot so bili pred 30 leti, čeprav so bili prav oni prva generacija, ki je pred tremi deset-

letji prišla s podružničnih šol v novozgrajeno stavbo. Letos pa so pridobili novo telovadnico, kuhinjo in jedilnico.

Po sprejemu in ogledu so se podali še na družabno srečanje v gostilno Pri Lujzi v Dobrovniku, ki je trajalo do jutranjih ur, saj so se imeli zelo lepo.

-AJ

V Gornji Radgoni ocenili 556 vzorcev vin slovenskih vinogradnikov Olimpiada slovenskih vin

Z zlatimi jagodami do zlatih odličij je bilo vodilo letošnjega ocenjevanja

Otvoritev 33. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni bo 26. avgusta, zato so priprave za letošnje prireditve na vrhuncu. Prejšnji teden so opravili še predzadnje ocenjevanje, ki sodi v okvir predsejmskih strokovnih aktivnosti, čaka pa jih še ocenjevanje kmetijske mehanizacije in inovacij. 240 zasebnih in družbenih kleti iz vseh treh slovenskih vinorodnih rajonov je letos poslalo v ocenitev 556 vzorcev vin, ki sta jih v štirih dneh ocenili dve strokovni komisiji. Po besedah mag. Antona Vođovnika, predsednika ocenjevalne komisije, so izločili le tri vzorce, število pridelovalcev in vzorcev vin pa potrjuje pomen tega ocenjevanja na Slovenskem in bi ga lahko poimenovali kar z olimpiado slovenskih vin.

Na ocenjevanju se je zvrstilo pravo bogastvo iz zakladnice slovenskih vin, le-ta pa izhajajo iz najrazličnejših vinorodnih krajev, iz vseh treh vinorodnih rajonov, iz različne tehnologije pridelave in predelave grozdja, različnega časa in načina trgatve ter iz različne nege in hrambe vina. Komisiji pri ocenjevanju zato nista imeli lahkega dela, da bi bile ocene kar najbolj realne, pa sta bili sestavljeni iz priznanih enologov iz vseh treh vinorodnih rajonov. Enajst enologov je sodelovalo v vsaki komisiji, eno sorto vina je ocenjevala ista komisija, niso pa upoštevali najnižje in najvišje ocene.

Ocenjenim vzorcem vin je komisija tokrat podelila 34 velikih zlatih medalj, 230 zlatih medalj, 239 srebrnih medalj in 50 priznanj. Poleg tega pa je razglasila še štiri šampione in 16 prvakov med vini. Med belimi vini normalne trgatve je šampionski naslov za najvišje ocenjeno vino pripadel laškemu rizlingu, letnik 1993, pridelovalca Mira Munda s Koga, med rdečimi vini normalne trgatve je ta naslov pripadel terantonu, letnik 1989, iz KZ Vinakras iz Sežane, med vini posebne kakovosti suhemu jagodnemu izboru renkega rizlinga, letnik 1994, iz mariborskega Vinaga, med penečimi vini pa je bila najvišje ocenjena suha zlata radgonska penina, letnik 1991, iz Radgonskih goric, ki je prav tako osvojila šampionski naslov. Najvišjo oceno na letošnjem ocenjevanju je prejelo posebno vino sorte laški rizling Vinogradništva in kletarstva Čurin-Praprotnik s Koga. To vino je z 19,69 točke osvojilo veliko zlato medaljo in posebno priznanje kmetijsko-živilskega sejma. LUDVIK KOVAC

Kaj pa varnost in tranzitnost ceste?

Jeseni naj bi začeli obnavljati mejni prehod Dolga vas, ki bo omogočil hitrejši pretok potnikov in blaga

Točno 1. avgusta sta slovenski finančni minister Mitja Gaspari in veleposlanik Evropske unije Amir Naqvi podpisala memorandum o posodbitvi mejnega prehoda Dolga vas. Skupna vrednost projekta je 355 milijonov tolarjev, od tega naj bi Slovenija zagotovila 240, Evropska unija pa iz programa Phare 115 milijonov. Ze prej je bilo podpisano kar nekaj podobnih sporazumov, toda nobeden doslej še ni prišel na prvo stran medijev; k »popularnosti« problematike je nedvomno prispevala stavka šoferjev tovornjakov, ki so jo uprizorili minul mesec. Zahtevali so hitrejši prestop meje in boljše razmere na mejnem prehodu.

Da je problematika mejnega prehoda Dolga vas aktualna vse od septembra 1991, vedo le prebivalci Pomurja, ki so prvi občutili povečan tranzitni promet po svojih prometnih poteh. V vladi so začeli o tej problematiki razmišljati v letu 1993 oziroma 1994, nekoliko intenzivneje pa šele letos, ko so jim poleg Pomurcev (predvsem Lendavčanov in Sobočanov) začeli groziti tudi šoferji tovornjakov. Vmes je bilo kar nekaj sestankov na meddržavnem nivoju, srečevali so se ti in oni ministri, vladne službe iz Slovenije in Madžarske. Največkrat smo slišali izgovor, da so za zastoje krivi madžarski mejni organi, ki da so prepočasni, na drugi strani pa smo slišali, da so oni pripravljani takoj začeti z obnovo mejnega prehoda Redics, vendar zavlačuje slovenska vlada. Kdor je hotel izvedeti kaj podrobnejšega o dogajanju na slovenski strani, je zašel v slepo ulico, kajti ministrstva so se izgovarjala ena na drugo. Zdaj so vsi papirji pri njih, zdaj pri drugih.

Kaj torej pomeni nedavni podpis memoranduma z Evropsko unijo o reševanju problematike mejnega prehoda Dolga vas, ki da je usklajen tudi z madžarsko stranjo? Nekateri vidijo v tem le nujno obnovo in razširitev mejnega prehoda v Dolgi vasi, ko naj bi v prvi fazi gradili ploščad mejnega prehoda za tovornjake ter nove prostore za carinike, policaje in inšpektorje (bodo to kljub ekumem samo kontejnerji oz. zabojniki?), v drugi fazi pa naj bi zgradili tudi dva nova pasova za prehod meje. Vse to naj bi prispevalo k boljši pretočnosti na mejnem prehodu, kar z drugimi besedami pomeni, da bodo lahko tovornjaki in sezonski slovenski nakupovalci na novi tržnici na Madžarskem hitreje prestopili mejo. Za Pomurce pomeni to zgolj povečanje prometa na pomurskih cestah, ki niso bile in še vedno niso zgrajene za mednarodni tranzitni promet.

Skupno prizadevanje Slovenije in Evropske unije za ureditev razmer na mejnem prehodu Dolga vas Redics pa pomeni tudi, da je za Evropo ta tranzitni kanal nad vse pomembna zveza za pretok blaga med razvitimi evropskimi državami in s surovinami bogatimi deželami, npr. Madžarsko, Ukrajino, Romunijo idr. Prevoz tovora bi bil sicer hitrejši prek Avstrije, toda zakaj zasmrajevati to lepo alpsko deželico ali plačevati petkrat več tranzitnih stroškov, če je malo južneje tolerantna slovenska deželica, ki bi rada ostala pripojena k Evropi.

Tolerantni smo tudi Pomurci - ne vemo, če bodo hkrati z mejnim prehodom zgradili tudi primerne tranzitne ceste, obvoznice mest, kjer je ogrožena varnost ljudi (Lendava, Murska Sobota, Radenci, G. Radgona), pa že pristanemo na še večji tranzitni promet. Dovolili smo, da je nekdo drugi odločil, da bodo ves tovor med Zahodom in Vzhodom prevažali po cestah in ne po železnici, kakor bi bilo bolj ustrezno za našo pokrajino.

Zato pa bi Pomurci morali biti proti obnovi mejnega prehoda Dolga vas, če gre samo za obnovo mejnega prehoda zaradi še večjega tranzitnega prometa! BERNARDA B. PECEK

Bo zasebna lastnina gozdov prinesla tudi zasebna lovišča?

Lov za oborami ni dovoljen

Ker so se na Goričkem že pojavile ograjene njive, lahko pričakujemo v kratkem tudi ograjene gozdove

Zakaj še vedno ni sprejet novi zakon o lovstvu, ki je menda pripravljen že dobri dve leti? Je vzrok tudi nestrinjanje dosedanjih lovskih organizacij s predlaganimi spremembami ali nasprotno: nestrinjanje tistih, ki bi radi z gozdom in lovom iztržili več kot do sedaj. Kakorkoli - zasebna lastnina gozdov bo prinesla tudi velike spremembe v dosedanjem pojmovanju gozda in divjadi, nekateri bodo pač menili, da prav vse ni od vseh in vsakogar, da imajo zaradi obsežnih in najbolj bogatih gozdov več pravic do divjadi ali gozdnih sadežev kot drugi.

V Pomurju menda ni te nevarnosti, saj celotni gozdovi obsegajo kar 90 tisoč parcel in 30 tisoč lastnikov. Okrog tisoč hektarjev gozdov je bilo v minulih mesecih že vrnjeno bivšim lastnikom (denacionaliziranih), kar predstavlja okrog 4 odstotke vseh pomurskih gozdov, okrog 2 tisoč hektarjev gozdov pa je še v denacionalizacijskem postopku. Po novem zakonu o gozdovih celotno skrb za izvedbo vseh potrebnih del v gozdovih prevzamejo lastniki. Gozdarski inšpektor za Pomurje Aleksander Beer ugotavlja: »Problem je v tem, da večina ljudi ni navajena na te spremembe; ocenjujemo, da polovica lastnikov tudi fizično ni sposobna izvajati ta dela. Prej so jih izvajala gozdna gospodarstva s pomočjo plačevanja t. i. biološke amortizacije. Sedaj Ministrstvo za kmetij-

stvo, gozdarstvo in prehrano sofinancira okrog 30 odstotkov potrebnih del, torej le nujni program obnove, ne pa tudi celotnega obsega del. Dolgoročno to pomeni, da večina mladih in srednjedobnih gozdov ne bo negovanih, kar se bo poznalo na kakovosti lesa. V naravnem gozdu raste najbolj tisto, kar prevlada, to pa ni nujno tisto, kar mi želimo.«

G. Beer je začel delati kot gozdarski inšpektor 1. januarja 1995, prej pa je bil dolga leta zaposlen na Gozdnem gospodarstvu M. Sobota. Kot dolgoletni lovec (vmes je opravljal tudi profesionalno funkcijo v Lovski zvezi Prekmurja) je dobro seznanjen tudi z lovsko problematiko. Na vprašanje, ali se bodo z zasebno lastnino gozdov tudi v Pomurju pojavila zasebna lovišča, je takoj odgovoril, da se-

daj veljavni zakon zasebnih lovišč ne pozna, ampak so lovišča delovne površine, s katerimi gospodarijo lovske družine ali podjetja, ki se ukvarjajo z lovom. Dejstvo je, da so se na območju delovanja Gojitenega lovišča Kompas v minulih mesecih že pojavljali določeni zapleti, dejstvo pa

Aleksander Beer, gozdarski inšpektor za Pomurje, se sprašuje, ali bodo načrtovalci vključili v prostorsko planiranje in načrtovanje ceste tudi gozdarje in lovce.

je tudi, da je pravica do ustanavljanja lovišč sedaj prešla z občina na upravne enote oziroma na državo. Res je, da se določeno že obstoječe lovišče lahko odvzame in se ga da v upravljanje nekomu drugemu, toda tudi to ne gre tako enostavno kot sposojanje koles. Torej bo tudi na Goričkem še naprej ostal glavni organizator lova (in zaslužkar) Kompas, razen če ne bo nov zakon določil drugače. Ali morebiti tudi zato skupščina še vedno ni dobila v obravnavo no-

Na vprašanje, če je sploh mogoče svoj gozd ali gozdovino lastnik ograditi in znova prebrati organizirati lov, pa je odgovoril: »Dejansko to ni mogoče, kajti sedaj je izhodišče gozdarstva s prostoživečimi živalmi divjadjo na ekološki osnovi se pri gospodarjenju obravnava stanje celotne populacije ter glede na to sprejemajo odločitve ali ukrepi. Ograjene površine štejejo kot obore, z zakonom prepovedano, da bi se v njih živele živali gojile v oborah, njih vrst divjadi (tudi zaradi vendar je lov znotraj teh obor prepovedan.« Dejstvo je, da se to je veliko škode naredilo za rajevanjem njiv - poljščarji želeli zaščititi pred jansko pa so posredno povzročili več škode sosednjim površinam ter prekinili naravne pon.

brezposelnimi naše pokrajine, še vedno obstaja, saj se število vključenih v javna dela v letošnjem polletju v primerjavi z lanskim, ni bistveno zmanjšalo. V prvi polovici lanskega leta je v 41 programih javnih del delalo 190 brezposelnih, letos pa je bilo v 39 programih zajetih 167 iskalcev dela. Več kot osemdeset odstotkov teh je bilo na Zavodu prijavljenih več kot leto dni ali petinštirideset odstotkov več kot tri leta. Javna dela so torej tudi

Aktualen je tudi lov z lovkami; v Sloveniji poznamo primer, ko je zasebnik organiziral lov na takšen način, da je ograjenega prostora kljub sprotnu z zakonom ter med drugim protestiranjem Lovske zveze Slovenije, ki zagovarja le lov s puščicami. Menda je bolj humanistično gledati na lov s puščicami. Okoljevarji in humanisti bi bili bolj presenetljivi, če bi se tudi lovci preselili na mehko varianto lova npr. opremljanje živali zgolj skozi ogled in fotografski objektiv, kaj še vedno nimamo posebnosti turistične zanimivosti slovenski lov za štokrlo, zlatovrsto ali drugimi pticami?«

Javna dela

Stalnica politike zaposlovanja

V službi lokalne skupnosti

Prvi razpis javnih del v Sloveniji je bil objavljen leta '91, torej v času, ko je imela država zaradi številnih stečajev in prestrukturiranja gospodarstva najvišjo stopnjo brezposelnosti. V štirih letih je bilo vključenih v programe javnih del okoli 11 tisoč brezposelnih.

Reševanje brezposelnosti je in ostaja v rokah gospodarstva, toda država je s programi javnih del, kot instrumentom aktivne politike zaposlovanja, uspela oblažiti krizo visoke brezposelnosti. Je potem sedaj, ko se brezposelnost znižuje ali umirja, prišel čas, da javna dela zapustijo prizorišče ter se pod njimi lahko že potegne dokončna črta obračuna? Javna dela so v teh letih služila dvema ciljema: zapolnjevala so prostor, ki je nastajal vsporedno ob delovanju trga delovne sile ter se z vsebino programov prilagajala življenju ali potrebam lokalne skupnosti. Prav zaradi tega so in bodo ostala živa kot stalnica v zaposlitveni politiki države.

Programi javnih del naj bi bili vse bolj v korist lokalni skupnosti, zato naročnik del še vedno, tudi po reformi lokalne skupnosti, ostajajo občine. V naši pokrajini sta letos javna dela prijaviли občini Črenšovci ter Turnišče, vsi ostali programi, ki potekajo širše kot le na območju posamezne občine, pa tečejo, ker so se na pobudo Centrov za social-

Upravna enota	Štev. progr. 94	Štev. vključenih	Štev. progr. 95	Štev. vključenih
Gor. Radgona	8	38	3	12
Lendava	7	35	10	46
Ljutomer	18	70	17	62
M.Sobota	8	47	9	47

no delo ter Zavoda za zaposlovanje, tako dogovorili župani občin.

Število javnih del bo v prihodnje odvisno predvsem od interesa v lokalni skupnosti. Prav zato na murskosoboški enoti Zavoda za zaposlovanje načrtujejo še pred koncem leta pogovor z vsemi župani občin, da jim podrobneje predstavijo namen ter možnosti za javna dela.

Zanimanje in pripravljenost delati v javnih delih, vsaj med

letos zadostila pričakovanju, da se vanje vključujejo nezaposleni, ki čakajo na delo že dlje časa. Več kot polovica delavcev javnih del ima končano prvo in drugo stopnjo izobrazbe, s četrto in peto jih je bilo nekaj manj kot 38 odstotkov, ostali pa so imeli samo eden tretjo ter deset šesto in sedmo stopnjo izobrazbe. Moški iskanci dela so večinoma vključeni v ekološke, komunalne in kmetijske programe javnih del, ki tudi prevladujejo, zato je tudi njihova stopnja izobrazbe nižja. Socialno-varstvene programe ter programe v izobraževanju, kulturi in turizmu opravljajo predvsem ženske, za ta dela pa se teja višja stopnja izobrazbe.

Programi javnih del, ki jih imamo ali smo jih v prvem polletju imeli v naši pokrajini, je opravljal 21 odstotkov brezposelnih, starih nad štirideset let. Javna dela naj bi bila pisana tudi za starejše iskalce zaposlitve.

MAJDA HORVAT

Razpis za prijavo javnih del je letos odprt, kar pomeni, da je programe mogoče prijavljati vse leto, od bor za odobravanje programov v Ljubljani pa se sestaja mesečno. Novo je tudi to, da denar, ki ga brezposelni sprejmejo kot plačilo za delo v programih javnih del, ni obdavčen.

Doslej smo v Pomurju imeli le lov na veliko trofejno lov, ki so ga organizirale lovske žine v okviru lovsko-gojitvenih načrtov, ter lov na umetno gojene fazane, jerebice in druge race (Kompas, Fazan). Še možnost velikega zaslužka lov je ena od takih možnosti, če se strelja s puško ali s to se pojavijo številni interesi zahteve. Beer je o tem novemu »Interesi so res, vendar so aktualni takrat, ko bo odškodnina ali zakupnina za divjadi narasel, predvsem lovskih organizacij, ki ne bodo zmogle tiste zakupnina iz tekočega gospodarstva, bodo želele povečati obseg strela). Naša naloga je, da to ne bi razširilo na širši lovci bodo morali ta sredstva iz svojih prispevkov.«

BERNARDA B. PECEK

Indip Lendava

Pogodbe pod težo bolniških izostankov

Izvoznikom določata skupni (neugodni) okvir za poslovanje neustrezna tečajna politika ter prevelika obremenitev z davki in prispevki.

To pa nista edina jarma, ki bremenita izvoznike, kajti svoje umejve ali okvirje našim izvoznim podjetjem postavlja še zunanji trg. Spraševati se, kateri bolj stiska in bremeni, domači ali zunanji jezem, je smestno. Sploh pa je pomembno vprašanje za ekonomiste, ali je pametno toliko, kot zategne zunanji trg, olajšati domačega.

Naši konfekarji se morajo na tujem trgu bosti z vse večjo konkurenco. »V začetku je bil problem konkurence iz Češke, Poljske in Madžarske, vendar sedaj v teh državah velike konkurence več ne vidimo. Najnovejša konkurenca prihaja z držav Afrike, iz Tunizije in Maroka, kjer je delo zelo poceni.« je govoril direktor lendavskega podjetja Indip Ernest Horvat. V videnju razvoja lastnega podjetja je treba računati tudi na konkurenta, ki bodo prišli na zahodna tržišča iz sosednje Hrvaške, in v kofekcijski industriji močne Srbije, Črne Gore pa tudi Makedonije.

Koliko si na tujem trgu konkurirajo šivilna slovanska tekstilna podjetja ter si sama zbijajo črno debla, ki ga prodajajo? Kot je povedal sogovornik, je bila konkurenca med njimi še pred dvema letoma, sedaj pa so se ti, ki delajo za istega kup-

ca, uspeli dogovoriti, da je cena dela za določeno blago enaka, toda nižja. Tujec je za minuto dela, ki so ga opravili v Indipu pred dvema letoma, plačal 24 pfenigov, vendar se je zaradi konkurence delo pocenilo pod dvajset pfenigov za minuto. Koliko pod dvajset? Po izjavah nekaterih je to menda osemnajst pfenigov za minuto šivanja zahtevnejše modne konfekcije. Izvozniki, predvsem pa konfekarji so zaradi primeža zunanjih in notranjih okvirjev primorani narediti dvoje: znižati stroške po enoti dela ter se z vlado pogoditi za razrahljanje domačega primeža.

Vlada in izvozniki so se pogodili za določene ugodnosti, vprašanje pa je, koliko jih bo katero podjetje lahko izkoristilo.

»Indip se je odločil, glede na to, da je neto devizni učinek ugodnejši v drugi polovici leta, da bo z zahtevkom za refunda-

cijo prispevkov zajelo drugo polletje. Kar pa se tiče refundiranja obrestnih mer, moram povedati, da smo pri LB Pomurski banki najeli triletno posojilo za uvoz opreme. Obrestna mera posojila je 11 odstotkov, računamo pa na refundacijo za 7 odstotkov.« (Ernest Horvat)

V Indipu so opravili tudi notranjo prilagoditev predvsem z zmanjšanjem števila režijskih delavcev. Zaposlenih je 156 delavcev, 136 za nedoločen čas, 24 pa jih je na poizkusnem delu, od tega jih je v upravi 6 za nedoločen in 2 za določen čas. »To je tisto, kar ti daje prostor zmanjšanja stroškov.

Norme? Postavljene so bile na samem začetku in so ostale nespremenjene. So pa odstopanja. Norme so znižane za 5 do 10 odstotkov, ko delamo za enega zahtevnega kupca; v primerih, ko se dela po petnajst tisoč kosov enega modela, pa se norme povečajo,« je povedal direktor Indipa. V letu '92 so v Indipu začeli s šivanjem konfekcije za prvega domačega

kupca Univerzale Domžale ter nadaljevali z delom za nemškega naročnika. Takrat so sešili tri tisoč ženskih hlač, danes pa jih za stalnega kupca ter še za novih pet, ki so si jih pridobili, sešijejo osemnajst tisoč. Za dosega takega rezultata so se morali kadrovsko okrepiti ter tehnološko posodobiti, za kar so namenili milijon in dvesto tisoč mark.

»Mi računamo s tem, da bomo v septembru na dopustu, kajti zadnji rok za odpošiljko nam je osemnajsti september. Regres bomo izplačali takrat, ko bodo dopusti. Sedaj delamo vse sobote in vse sobote so tudi plačane. Glede podaljšane delovnega časa pa: v konfekciji sedaj delamo dalj časa vsi. To je tempo, ki ga narekuje sezonskost dela. Na dve sezoni, šivanje kolekcije jesen-zima ter pomlad-poletje, se bomo pač morali prilagoditi.

Proizvodnjo imamo prodano, ampak od 132 zaposlenih jih imamo danes na bolniškem 20, to je 15-odstotni izpad zaradi bolniških dopustov. Načrtovano pa imamo le 8,1 odstotka izostanka, kar je izračunano iz lanskoletnega povprečja.

Kaj se pojavlja? Petindvajset dni je delavec na bolniškem dopustu, trideseti dan pa ga zdravnik pošlje delat. Ta delavec je bolan in ne more delati, zato mora spet na bolniški dopust. Toda vse to gre v breme podjetja.

Problem pa so tudi bolniški izostanki, ki trajajo po tri dni. Mi pa smo pogodbe podpisali, ki jih sedaj, zaradi bolniških izostankov oziroma nedoseganja produktivnosti, ne bomo mogli realizirati.

Kaj sedaj? Sklenili smo pogodbe z drobnim gospodarstvom, tako da za nas sedaj že dela 25 zunanjih kooperantov in kmalu jih bo še 20. Tako bo za uveljavitev (plasma) Indipovih izdelkov delalo okoli dvesto ljudi,« je povedal Ernest Horvat, direktor Indipa.

MAJDA HORVAT

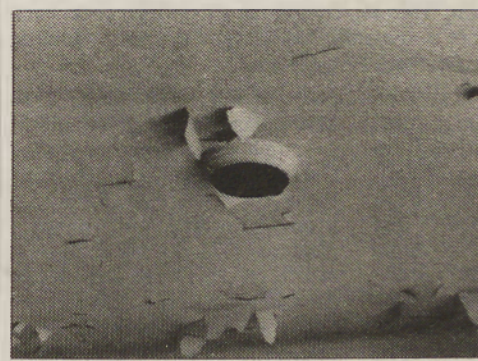
Opekarna Dolga vas

Včeraj in danes

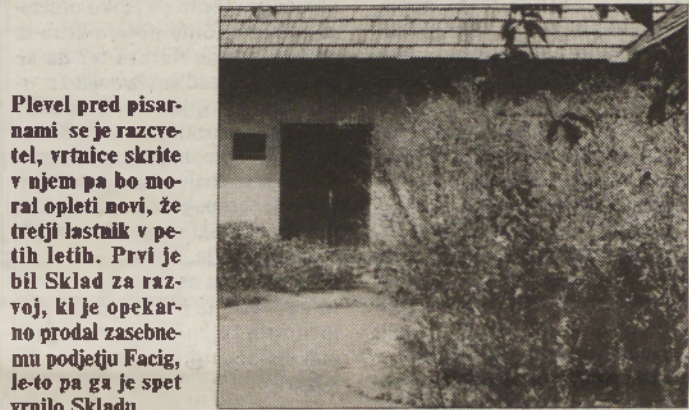
Tretjega oktobra bo minilo leto od uvedbe stečajnega postopka za dolgovaško opekarno, toda novega lastnika zanjo še ni. Dražbe so bile po vrsti neuspešne, kajti 280 milijonov na prvi dražbi zanjo ni bil pripravljen dati nihče; in tudi na naslednjih ter ves ta čas ni bilo kupca, ki bi dal, kar bi dal.

Morda pa se spleča počakati, da bo propadlo še tisto, kar je ostalo celega.

Z nočnih obiskov, ali morda že prej, ko so zapirali vrata opekarne, so odnesli vse, kar se je odnesti dalo. Še žarnica ni ostala na svojem mestu. Novemu lastniku pa so ostali nepopravnani milijonski računi in avstrijski črni prah.

Plevel pred pisarnami se je razcvetel, vrtnice skrite v njem pa bo moral opleti novi, že tretji lastnik v petih letih. Prvi je bil Sklad za razvoj, ki je opekarno prodal zasebnemu podjetju Facig, le-to pa ga je spet vrnilo Skladu.

Opekarna propada. Toda še pred dobrimi tremi leti je bilo danih za njeno posodobitev trideset milijonov tolarjev. Deset je dala kot posojilo banka, toliko Korzetov sklad, ki je '91 leta postal prvi lastnik opekarne, deset pa je primaknil še Lek, saj so v dolgovaški opekarni takrat še vpekali odpadni micelij. MH

Prodajni center

Mercator - MIP Ptuj

Lendavska ulica 29 b, za podjetjem Elektro v Murški Soboti

NA 1300 m²
LAHKO IZBIRATE
MED 4000
RAZLIČNIMI IZDELKI,
KOT SO:

- ŽIVILA
- RAZNOVRSTNE PIJAČE
- MLEKO IN MLEČNI IZDELKI
- KONZERVIRANI IN GLOBOKO ZAMRZNJENI IZDELKI
- GALANTERIJA
- KOZMETIKA ZA DNEVNO UPORABO
- ČISTILA
- PRALNA SREDSTVA ...

VELEPRODAJA IZDELKOV ZA OBRTNIKE, SAMOSTOJNE PODJETNIKE, TRGOVCE IN GOSTINCE.

VELIK PARKIRNI PROSTOR
MOŽNOST NAKUPA NA POSOJILO
PLAČILO NA OBROKE

POVPRAŠAJTE PO Merkatorjevi PLAČILNI KARTICI!

Mercator - najboljši sosed

Konfekcija Velika Polana

Korak med boljše

Marca letos je mesto direktorja podjetja Konfekcija Velika Polana prevzel Jože Nerad. Nekateri pravijo, da je od direktorja odvisno vse ali skoraj vse, novi direktor velikopolanskega podjetja, kjer je zaposlenih 130 delavcev, pa pravi, da je danes dober direktor tisti, ki sklene posel ter zna dobiti denar. Toda direktorja podjetja, ki se je potem, ko je »zapustilo« delozo in so mu nekateri zaradi težav v poslovanju napovedovali celo stečaj, čakajo še druge naloge. Najpomembnejša je preusmeritev od šivanja zaščitnih oblačil v šivanje zahtevnejše modne konfekcije. Danes še vedno šivajo 70 odstotkov zaščitnih oblek ter 30 odstotkov modne konfekcije. »Za to preusmeritev pa je bilo treba postaviti likalnice, ki je doslej nisimo imeli ter smo jo ravno v tem mesecu dokončali. Čakamo samo še na tehnični prevzem. Upam, da bomo s tem lahko nastopali navzven tudi kot proizvajalec modne konfekcije,« je povedal direktor Konfekcije Velika Polana Jože Nerad. Za investicijo, postavitev kotlovnice in likalnice, so namenili 20 milijonov tolarjev.

Dobiti več poslov za šivanje modne konfekcije namreč pomeni pridobiti si boljše plačano delo, kot je šivanje zaščitnih oblačil. Manj zahtevna konfekcijska dela se selijo v vzhodnoevropske države, slovenskim tekstilcem pa se odpira možnost za prodajo svojega dela na tujem trgu z zahtevnimi modnimi izdelki. Možnosti na trgu se je treba prilagoditi,

zerve od deset do dvajset odstotkov. Naša velika želja je tudi preiti na enoizmensko delo, ki po izkušnjah drugih spet pomeni 10-odstotno rezervo. K boljšim poslovnim rezultatom pa bi naj prispevala tudi privatizacija. Upamo, da bomo tako postali dovolj konkurenčni, da bi lahko preživeli ter da bo podjetje zdržalo pod bremenom posojil in jih postopoma začelo zniževati.« (Jože Nerad). Breme kreditov malo velikopolansko podjetje teži, toda svoje obveznosti poravnava, in kar je najpomembnejše, novih dolgov ne dela. Direktor pa si lahko šteje v poslovni uspeh tudi znižanje obrestne mere posojila z R + 24 na R + 13 odstotkov. Drugo-breme podjetja na vasi, ki opravlja sezonsko delo za tujca, pa so tudi bolniški izostanki. Zaradi boleznih ne dela več kot 15 odstotkov zaposlenih.

»Jasno pa moram povedati, da bodo tisti, ki so neupravičeno prevečkrat na bolniškem dopustu, in tisti, ki ne dosegajo norme, s sabo nekaj pač morali narediti,« je izjavil direktor velikopolanske Konfekcije Jože Nerad.

MAJDA HORVAT

Radenci kot slovenski projekt

Zdravilišče Radenci je edino slovensko zdravilišče, ki je vključeno v projekt Sistem vodenja podjetja z vidika varovanja okolja

Razgovor ob pomoči vprašalnika na temo varovanja okolja v Zdravilišču Radenci je bil glede na vse prejšnje razgovore v hotelih in gostilnah presenetljivo optimističen in aktualen. Kakor nam je odločno povedal direktor zdravilišča, ki spada v

sistem Zdravilišče Radenska s tremi srci, Jože Duh, je v Radenski prevladujoča marketinška odločitev, da bo dan v prihodnje velik poudarek skrbi za ekologijo na področju hrane, čistil in osebja. Zato ni čudno, da smo prvič naleteli na primer, da imajo v podjetju določeno posebno skupino strokovnjakov, ki bodo skrbeli za varovanje okolja, in da je radensko zdravilišče edino zdravilišče v Sloveniji, ki je vključeno v projekt Sistem vodenja podjetja z vidika varovanja okolja. Do sedaj prav zares nimamo še nobenih uradnih kriterijev (narejen v slovenskem gostinstvu, zdraviliščih), niti izračunov, zakaj se ta ali oni ekološki ukrep izplača. V Zdravilišču Radenci, kjer imajo hotele Radin, Termal, Terapijo in Zdraviliški dom, smo se pogovarjali z že omenjenim direktorjem Jožetom Duhom in vodjo kuhinje Janezom Gergjekom.

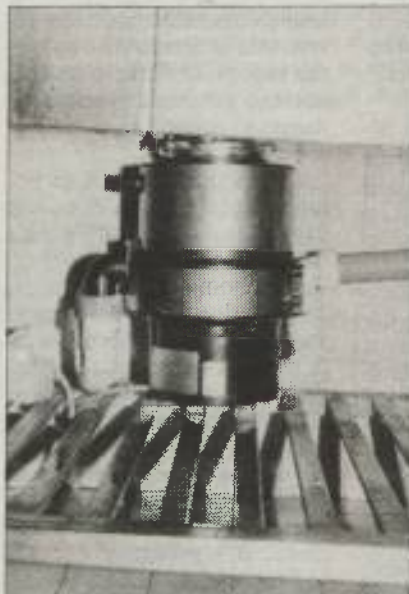
Na vprašanje, ali se izogiba odvečnim odpadkom tako, da ponujajo gostom pri zajtrkih živila v odprti ponudbi (rinfuzi), smo dobili odgovor, da takšen ukrep načrtujejo, saj bodo s tem močno zmanjšali količino odpadkov, manjša pa bo tudi poraba živil; vendar pa morajo pred realizacijo ukrepa goste pripraviti. Zankrat še ne ponujajo v odprti ponudbi marmelade, meda, masla, jogurtov in sladkorja. Mila in šamponi v hotelskih sobah so tudi v tem radenskinem hotelu pakirani v posamične embalaže zaradi reklamiranja oziroma celostne podobe, že tri leta pa imajo kot edini pomurski hotel na hodniku stroj za čiščenje čevljev.

Izdelke, ki jih v velikih količinah uporabljajo v kuhinji, kot so meso, ribe, pekarski izdelki, sveže sadje in solata, nabavljajo v glavnem v povratni embalaži (leseni, kovinski, plastični), le smetano za kuhinjo nabavijo v enkratni tetra-

pak embalaži. Vso pijačo, brezalkoholno, vina ter piva nudijo v povratnih steklenicah ali iz šankomatov, poleg tega pa še celo in limonado v plastenkah (Radenska je polnilec brezalkoholne pijače v plastenke). Tudi tukaj so nastali zapleti pri odgovoru na vprašanje Ali nudite živila iz ekoloških območij, saj nobeno območje še ni razglašeno za zdravo ali ekološko območje; vseeno pa lahko omenimo, da v Radinu pečejo kruh iz zdrave moke Natura ter da se oskrbujejo s sadjem in solato z vrto, kjer gnojijo le z naravnim gnojem. Uporabljajo serviete iz blaga in navadnega papirja, medtem ko so toaletni papir, kuhinjske role, propagandni material in drugi pisarniški material iz recikliranega papirja. Jedilni pribor in kozarci so vsi namenjeni večkratni uporabi, le ob posebnih priložnostih (piknikih) uporabljajo tudi plastične ali papirne pribor in kozarce.

V Radencih smo prvič naleteli na odgovor, da uporabljajo okolju prijazen pisarniški material in sicer neškodljivi korekturni lak, kemične svinčnike s ponovnim polnjenjem ter okolju prijazne računске trakove in flomastre.

Vsa čistilna sredstva kupujejo v velikih pakiranjih (pretežno), ločeno pa zbirajo odpadke, kot so papir, snovi za kompostiranje, steklo in ostale odpadke. Sogovornika sta omenila, da so problemi z odvozom in odkupom zbranega, da pa so kot edini (kolikor je nam poznano) pred kratkim kupili

Takšen mlin za odpadke, ki so ga pred kratkim montirali pod umivalnikom kuhinje v Radinu, je v tujini obvezen v vseh hotelih, ki kaj dajo na varstvo okolja.

mlin za mletje ostankov hrane, da lahko gre naprej po kanalizaciji na centralni čistilno napravo. V tujini bi za to dobili kar precej točk. Posebnih odpadkov sami ne zbirajo,

razne odpadke (igle in drugo) iz zdravstva pa odvažajo Ekoplus Celje.

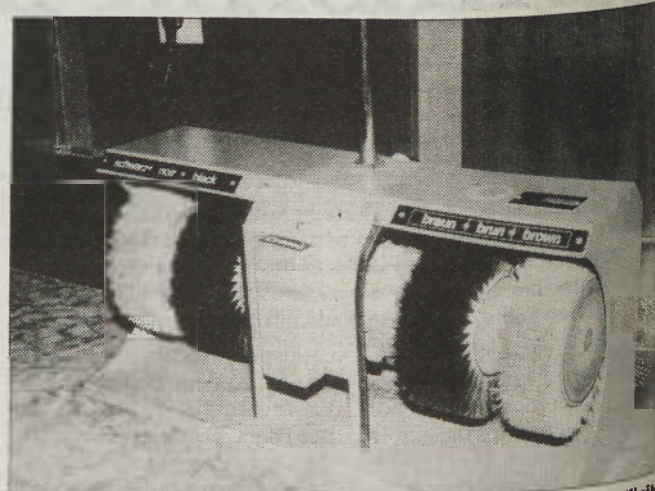
V kuhinji sta dve fritezi za cvrtje, na mesec pa zberejo okrog 200 litrov maščobe in drugih odpadnih olj; odvažajo jih Helios Domžale.

Plin in geotermalna energija

Objekte Radenske v Radencih ogrevajo v celoti s pomočjo plina - priključeni so na širše plinovodno omrežje. Fizioterapijo, pokriti

bazen in sanitarno vodo ogrevajo s pomočjo sončne energije. V kratkem bodo v Radinu vgradili računalniško vodeno avtomatsko regulacijo temperature v vsakem prostoru. Zanimivo je tudi, da v zdravilišču ponovno uporabljajo pri preračevalnikih proizvedeno toploto, na takšen način pa bo zgrajen tudi celoten novi bazenski kompleks. Za varčevanje z energijo skrbijo tudi s pomočjo energetske varčnih žarnic v avlah in restavracijah, pa tudi tako, da v kuhinji kuhajo in pripravljajo jedi zgolj ob pomoči plina; veliko izboljšav so že opravili v kotlarni, pozimi pa zapirajo prazna nadstropja hotela. Vsako leto znižajo porabo energije za 5 odstotkov. So tudi med redkimi, ki so v okviru

projekta Ministrstva za gospodarstvo prejeli sredstva za svetovanje o varčevanju z energijo v okviru celovitega svetovanja o varstvu okolja.

Sodobni čistilci za čevlje na hodnikih namesto posameznih čistilnih krem po hotelskih sobah.

goste, da lahko sami odločajo o pogostosti menjavanja brisač. Največkrat uporabljajo tista prašna in čistilna sredstva, ki ne vsebujejo fosfatov in ne belijo na bazi klora (vse to mora biti označeno na embalaži); uporabljajo kolekcijo Henkel Zlatorog - Ecolap. Tudi v pralnico so (in še bodo) uvedli številne okoljevarstvene izboljšave; del vroče vode iz velikega pralnega stroja segreva vodo, ki gre ponovno v pralni stroj; ta čas proučujejo ponovno uporabo lugo za predpranje.

Pozelenitev strehe

Zdravilišče Radenci že nekaj let načrtno skrbi za varstvo okolja in zmanjšanje porabe energije. Pri vseh obnovah in gradnjah, ki so jih izvedli v zadnjem času, so bili pozorni tudi na ekološke izboljšave - takšno navdilo so dobili že arhitekti. Na vprašanje, če so pri

gradnji ali obnovi uvedli ekološke izboljšave, sta sogovornika nastala: vgrajevanje novih splakovalnikov, nakup posebnega milica za odpadke, parno-konvektivne peči v kuhinji, zamenjava kopalnih kadi za tuše, zamenjava vodovodnih pip, čiščenje s parnim čistilcem Diva in zmanjšanje porabe elektrone energije po sobah.

Ob obnovi so izboljšali izolacijo zunanjih sten, razmišljajo pa o pozelenitvi strehe in morebitni

ureditvi mini golfa na strehi hotela.

Novo talne obloge so dobili okolju bolj prijazne, prav tako novi pomivalni stroji za pranje posode in kozarcev.

Tudi pri transportu blaga in prometu skrbijo za varstvo okolja; vsa živila nabavljajo v domači pokrajini, službena vozila ustrezajo sodobnim predpisom, za prevoz gostov pa imajo lastni avtobus. V hotelskih prospektih so objavljala obvestila o voznem redu javnih prevoznih sredstev, v kratkem pa bodo izdali tudi posebno knjižico z obvestili o posebnostih tukajšnje pokrajine, živalstva in rastlinstva.

Da so nekateri gostje zelo pozorni na varstvo okolja, dokazuje tudi primer, ko se je gost pritožil za žabjimi kraki.

BERNARDA B. PEČEK

Med žerjavico in ogljem

Pozneje se mi je posvetilo, da je pravi naziv vseeno Romski tabor. Ciganski tabor se sme reči samo tistemu čudovitemu pojavu, ki ga poznamo iz filmov in pesmi. In iz pripovedovanj. Ljudje plamenečih in kalnih pogledov pridejo s svojimi konji, psi in vozovi ter postavijo šotore. Stalni naseljenci so vzemirjeni, zdramljeni in nezaupljivi. Po eni strani ljudem v taboru zavidajo svobodo, ki jo čutijo kot svojo izgubljeno prapravo, po drugi se jih bojijo. Ko se ciganski tabor dvigne, ostane vsakdanja zaspanost, moški pomnijo poglede cigank, ženske krotijo otroke z zgodbami o vrtni temnih ljudi, ki jih bodo odpeljali.

Naj torej ime ciganski tabor ostane za ciganski tabor. V organizaciji Društva za prostovoljno delo Most pa je bil s sedežem na Pušči pred kratkim 4. mednarodni raziskovalni Romski tabor. Vodila ga je Damjana Žišt, novinarka, sicer pa socialna pedagoginja in višja delovna terapevtka.

Damjana s poimenovanjem tabora »Romski« ni mislila na to, da bi bil ciganski tabor rezerviran za romantiko. »Oni hočejo, da so Romi. Ker spoštujemo te ljudi, je naslov tabora tak.«

Njihovi glasbi pa pravimo ciganska!

»Meni osebno je tudi bližje ime Cigan, ne Rom. Ker za to besedo ne vidim nič žaljivega. Govorim o ciganski kulturi. Že štiri leta hodim sem in še vedno ne vem, zakaj eni hočejo biti Cigani, drugi pa ne. Včeraj sem govorila z nekim dekletom, ki študira v Ljubljani; dejala je, da je ponosna na to, kar je, da hoče biti Ciganka.«

Romski mednarodni raziskovalni tabor je trajal od 24. julija do 4. avgusta. Sedež je imel v Černelavcih, obiskovali in proučevali pa so tudi še v ciganskih naseljih v Lemerju, Beltincih in na Pušči. Udeleženci so

»V Lemerju in Černelavcih vsi otroci hodijo v šolo ...«

To je necigansko?

»Hočem reči, da v teh dveh naseljih nisem opazila ohranjene ciganske kulture, razen seveda jezika.«

V Beltincih in na Pušči, kjer imajo svoj KUD, pa je največ

tako rekoč umetno gojijo svojo kulturo. Ciganska identiteta se veliko bolj kaže z dejavnostmi, kot so krpanje loncev, popravljanje dežnikov, brušenje nožev ...

»Teja nisem nikjer več opazila. Očitno bodo prejkoslej izgubili svojo identiteto.«

Od leve proti desni, od najbolj temnega do najbolj svetle: Mohamed Fo Fanah (Sierra Leone), Jean-Claude Mullens (Belgija), Franci Močilar (Slovenija), Nienke Manderveld (Nizozemska).

bili iz šestih držav, vsega skupaj dvajset oseb, iz Sierra Leone, Belgije, Nizozemske, Irske, Španije in Slovenije.

Kje od omenjenih štirih ciganskih naselij je ciganska istovetnost najmanj izrazita?

»Ohranjene ciganske kulture. V Beltincih imajo svojo glasbeno bando.«

Govorim ti o ciganski identiteti, ti pa mi naštevaš ciganske naselbinske skupnosti s svojimi kulturnoumetniškimi društvi, ki

»Lahko si Rom in živiš kot Cigan ...«

Nienke Manderveld je doma iz Nizozemske, Jean-Claude Mullens je iz Belgije, Mohamed

Fo Fanah je iz Sierra Leone. Ninke je belka, mlada moža sta temne polti. Kaj mislijo o imenovanju Cigan in Rom?

Nienke: »Mislim, da je razlog za različno poimenovanje v občutju. Cigani hočejo biti med slovenskimi ljudmi spoštovani. V tem je tudi razlog, da študenti, ki imajo dobro identifikacijo, ki bodo imeli dobro delo in ugled, hočejo biti Cigani. Njim ni potrebno zakrivati svoje identitete.«

Jean-Claude: »Takšno razlikovanje se je pojavilo tudi v Afriki po drugi svetovni vojni, ko so mnogi pisatelji začeli poudarjati svoje črnstvo. Postali so ponosni na svojo kulturo. Beseda cigan pomeni tukaj očitno nekaj takega kot v francoščini »negro«. Študentje hočejo, da se jih prepozna kot Cigane, drugi pa ne.«

Mohamed: »Ime Cigan ni pomembno, pomemben je človek. Ni važno, kaj nosiš, važno ja, kaj si. Zdi se mi neumno ločevati med Romi in Cigani. Lahko sem Rom in živim kot cigan ali obratno. Etnična pripadnost učinkuje, ko Cigani pridejo skupaj, učinkujejo kot skupina s svojo identiteto. Vsekakor pa je njihovo življenje naporejše, ker morajo živeti dvojnega, kot Romi in kot Cigani.«

Črnici med belci so manjšina, pogosto tudi robna skupina.

Damjana Žišt je bila prva glavna, drugi glavni so bili še Franci Močilar, Majda Milavec in Ivan Brinar.

So prekmurski Cigani raznolični to sorodnost? Mohamed in Jean-Claude?

»Bili so prijaznejši,« je rekel Mohamed, temnejši od obeh. Čez čas, po preudarjanju, mu je pritril tudi Jean-Claude.

Franci Močilar-Fonzi je bil na taboru zadolžen za medsebojne odnose in za stike z javnostjo. »Na začetku smo se bolj da dobimo v skupino koga, ki ho nekounikativen. Pa smo se vsi fajn ujeli. Veliko smo se pogovarjali in plesali do zgodnjih ur. Vsi smo bili srečni in nikogar ni bilo potrebno karati.«

Žerjavica taborske sreče se je shladila. Čas je za uporabo oglja, za pisanje. Ovrednotiti, kot se reče, in napisati bo potrebno poročila.

STEFAN SMEJ

Pridelovalci pšenice nezadovoljni z odkupno ceno

Pomurci oškodovani za več kot 200 milijonov tolarjev

V Mlinopeku doslej odkupili 46 tisoč ton pridelka

Ko je vlada konec maja sprejela tržni red za pšenico ter z njim določila odkupne pogoje in ceno za letošnji pridelek, so se kmetijci seveda takoj odzvali in opozorili, da pod takšnimi pogoji cene za pridelovalce ne bodo spodbudne. Kot osnovo za oblikovanje odkupne cene je namreč vlada določila vsebnost beljakovin, ki pri izhodiščni ceni znaša 11,5 odstotka. Sodeč po izkušnjah iz prejšnjih let pa naša pšenica v povprečju teža odstotka ne dosega, zato so kmetijci že pred žetvijo napovedali, da bo odkupna cena letošnje pšenice pod takšnimi odkupnimi pogoji nižja kot v lanskem letu. Takšne napovedi so se potrdile že kmalu za tem, ko so v soboškem Mlinopeku naredili prve vzorce; zdaj, ko je žetev končana in so večino tržnih presezkov pridelovalci že oddali, pa je jasno, da so se napovedi kmetijcev v celoti uresničile.

Nad letošnjo odkupno ceno pšenice in tudi nad nekaterimi dogajanjimi ob odkupu so se zlasti ogorčeni v Slovenski kmečki zvezi, njen sindikat pa je konec minulega tedna o tem pripravil v Murski Soboti tudi novinarsko konferenco. Delo kmetije lahko pozabijo, pravijo predstavniki pomurskih kmetov, ne morejo pa pozabiti stroškov, ki so jih imeli s pridelavo pšenice in trdijo, da bodo ob sedanjih odkupnih cenah pridelali pri vsakem kilogramu v povprečju okoli 7 tolarjev izgube. Če takšne trditve pridelovalci krušnih žit letos oškodovani za več kot 300 milijonov tolarjev.

Predstavniki kmečke zveze zatrdajo, da so bili lanski dogovori s predsednikom vlade in

ustreznih ministrstev uspešnejši, čeprav odkupna cena tudi v letu 1994 ni pokrivala pridelovalnih stroškov, pa je bila za pridelovalce sprejemljiva. Letos se z njo nikakor ne morejo sprizniti, saj je realno nižja kot v lanskem letu, to pa pomeni nadaljnje siromašenje kmetijskih območij. Sporno je zlasti to, ker vlada pri določanju odkupne cene ni izhajala iz kalkulacij, ki jih je pripravil Kmetijski inštitut Slovenije, pač pa je upoštevala nepreverjen predlog »revidirane kalkulacije«, ki je sporen, saj ne upošteva vseh stroškov. Po tej revidirani kalkulaciji celo najbolj produktivni pridelovalci ne morejo pokriti stroškov pridelave. V kmečki zvezi to utemeljujejo s kalkulacijo, ki so jo pripravili v Kmetijskem gospodarstvu Ra-

kičan, ki je največji slovenski pridelovalec pšenice in tudi pri njem pridelovalni stroški prese-gajo 30 tolarjev po kilogramu.

Ker po uradni KIS-ovi kalkulaciji znašajo stroški pridelave kilograma pšenice 30,90 tolarja, v sindikatu Slovenske kmečke zveze pravijo, da bodo vztrajali, da odkupna cena pšenice standardne kakovosti letos doseže vsaj 28,50 tolarja. Če njihova zahteva ne bo uresničena, bodo zahtevali odstop kmetijskega ministra, njegov odstop pa bodo zahtevali tudi v primeru, če do jeseni ne bodo sprejeti pogoji za setev ozimnih žit.

Zaradi neustrezne kakovosti bo letos precej pšenice, ki ne bo presešla cene 18 tolarjev za kilogram, saj je v odkupnih pogojih določeno, da se pšenica, ki ne dosega 10 odstotkov beljakovin, ne prevzema oziroma se jo plača po 18 tolarjev. V kmetijskem ministru so obljubili, da bodo analize o vsebnosti beljakovin opravili takoj ob prevzemu in bodo takšno pšenico odklanjali, vendar obljube niso izpolnili. Pridelovalci so tako šele po določenem času izvedeli, da kakovost pšenice ne ustreza, zato zahtevajo, da se jim ta pšenica

vrne. Kot so povedali na novinarski konferenci, je v Pomurju okoli 10 odstotkov takšne pšenice.

V sindikatu kmečke zveze pa opozarjajo tudi na nekatere druge težave, ki se javljajo v kmetijstvu. Tako obsojajo zahtevo Zveze svobodnih sindikatov o ločitvi delavskega in kmečkega zavarovanja, saj trdijo, da gre pri tem za povračilne ukrepe delavcev. Zahteva o ločitvi zavarovanj se je namreč po njihovem pojavila istočasno z zahtevo razlaščenih kmetov po vračanju odvzetega premoženja. Pa tudi sicer kmetijci zahtevajo, da se tej panogi gospodarstva v prihodnje name-ni več pozornosti in več sredstev.

Od 14 milijard tolarjev, kolikor je letos v proračunu namenjeno za kmetijstvo, se namreč kar polovica denarja porabi za funkcioniranje ministrstva in ustreznih služb, za intervencije v kmetijstvo pa se namenja le 7 milijard tolarjev. V proračunu za leto 1996 bodo zato v Slovenski ljudski stranki predlagali, da država zagotovi določen delež za naložbe v kmetijstvo. Po njihovem predlogu naj bi tam, kjer bodo občine zagotovile 30-odstotni delež za naložbe, 70-odstotni delež zagotovila še država. LUDVIK KOVAČ

Spremljanje dozorevanja grozdja v letu 1995

Ugotavljanje gibanja pokazateljev zrelosti grozdja (sladkorja, titracijske kisline, pH vrednosti vinske kisline, jabolčne kisline in mase grozdja) v določenem časovnem obdobju ter primerjava s predhodnimi letniki je lahko podlaga za prognozo kakovosti vinskega letnika in podlaga za določitev optimalnega časa trgatve glede na tehnološko zrelost posameznih sort v posameznih agroekoloških sredinah.

S spremljanjem zrelosti grozdja lahko ugotovimo najprimernejši čas trgatve za posamezne tehnološke zrelosti grozdja, ki jih zahteva tehnologija pridelave peničih vin, mirnih vin normalne trgatve in vin posebnih kakovosti, kot so: pozna trgatve, izbor, jagodni izbor, ledeno vino in suhi jagodni izbor.

Na osnovi teh pokazateljev se tudi lažje in strokovno pravilno odločimo za tehnologijo nege mošta in vina (žveplanje, bi-strejenje, čas prvega pretoka itd.).

Dozorevanje grozdja v Sloveniji spremljajo tri pooblaščenice institucije. Kmetijsko-veterinarski zavod iz Nove Gorice na območju primorskega vinorodnega rajona, Kmetijski inštitut Slovenije iz Ljubljane na območju treh okolišev (bizeljsko-sremiški, dolenski in belokranjski) posavskega rajona ter Kmetijski zavod iz Maribora na območju podravskega rajona (mariborski okoliš, Srednje Slovenske gorice in Prekmurske gorice) in Šmarško-virštanjanskega okoliša posavskega rajona.

Spremljanje dozorevanja grozdja, ki ga izvaja Kmetijski zavod Maribor, obsega tedensko jemanje vzorcev po 100 jagod pri posameznih sortah v vseh okoliših. V laboratoriju se opravijo potrebna tehtanja in analize, da dobimo podatke o gibanju pokazateljev zrelosti grozdja, kot so masa (teža) jagod, sladkor, titracijska kislina, pH-vrednost, vinska kislina in jabolčna kislina.

Tako pridemo do okvirnih podatkov o dozorevanju grozdja za celotno vinorodno območje, ki ga pokriva specialistična vinarska svetovalna služba, od Lendave do Bistrice ob Sotli (podravskega vinorodni rajon in Šmarško - virštajnski okoliš). Dobljene podatke izvednotimo, opremimo s primernim komentarjem in jih tedensko pošiljamo zainteresiranim naročnikom kot obvestila.

Po programu bomo letos opravili prve meritve 16. avgusta in nadaljevali v tedenskih presledkih.

Tega dela ne bi uspeli opraviti, če ne bi tako dobro sodelovali s kmetijsko svetovalno službo na terenu.

Za Prekmurske gorice pridemo do navedenih podatkov z dobrim sodelovanjem z dipl. inž. Ernestom Novakom in inž. Mariko Feher z ŽVZ Murska Sobota.

ANTON VODOVNIK, Kmetijski zavod Maribor

Napake in priporočila pri varstvu vinske trte

Vinsko trto napadajo številne bolezni, zato jo lahko primerno zaščitimo le z začetnimi sredstvi. Škropljenje oziroma pršenje je v vinogradarstvu najpomembnejši ukrep, brez katerega ni intenzivne pridelave. Izbiramo lahko med dvema odločitvama, da obvarujemo vinsko trto ali da bomo opustili vinogradništvo.

V letošnjem letu se pri varstvu vinogradov, predvsem zaradi mahastege vremena, zopet pojavljajo nekatere stare težave, vendar pa vinogradniki kljub temu še vse premalo upoštevajo nekatera že znana pravila. Letos imamo opraviti s precej veliko količino padavin (maj in junij). Povprečna temperatura v obeh mesecih je bila nižja od povprečne temperature v dolgotrajnem povprečju (1951-1990), zato je bila tudi rast vinske trte v tem obdobju manj intenzivna. Mesec julij je bil precej toplej (v okviru dolgoletnega povprečja), pojavljale pa so se tudi vročinske nevihte, kar je imelo za posledico izredno ugodne pogoje za napad peronosporne. Zaradi vročega vremena pa so bili izpolnjeni tudi vsi pogoji za okužbo z oidijem.

Nekateri vinogradniki so se pri uporabi sistemskih fungicidov proti peronospori preveč zanašali na 14-dnevne razmake med škropljenji, kar pa se je mnogim maščevalo zaradi zelo intenzivne rasti. Prirast vinske trte v juliju je bil zelo velik, zato se je koncentracija aktivne snovi v mladich zmanjšala. Nekateri vinogradniki torej niso upoštevali dejstva, da je v obdobju zelo intenzivne rasti potrebno razmake med škropljenji s sistemiki nekoliko skrajšati.

Z uporabo sistemskih fungicidov je postalo varstvo vinske trte nekoliko preprostejše, vendar se je zopet pokazalo, da imajo tudi slabe strani. Višja cena še ni najhujša, saj zmanjšamo število škropljenj, s tem pa je povrnjen dražji nakup.

Največja težava sistemikov je, da lahko postanejo različne rase glivic zelo hitro odporne in po nekaj škropljenjih sredstva ne učinkujejo več.

Ukrepi ki zmanjšujejo učinkovitost sistemikov

Večino sistemskih fungicidov bi lahko v eni sezoni uporabili največ dva ali trikrat.

Pripravke moramo menjavati oziroma izbirati pripravke z različno aktivno snovjo, kar zmanjšuje možnost, da bi nastale odporne rase glivi. Za zdaj ni znana le odpornost proti pripravku mikal (aluminijev fosetil + folpet), ki v zadnjih letih kaže zelo dober učinek in ga moramo zaradi posebnega načina delovanja uporabiti vsaj trikrat zaporedoma.

Sistemiske pripravke uporabljamo v obdobju pred cveten-

jem in v obdobju največje vegetativne rasti. Njihova uporaba pa je zaželena tudi za ukrepanje po toči.

Ko pridemo s sistemskimi fungicidi na dotikalnega, posledek ne sme biti daljši od 10 dni. Priporočljivo je, da se kombinira škropljenje sistemika z dotikalnim fungicidom, če le-ta ni že vključen v sistemskem fungicidu.

Pred škropljenjem se posvetujemo s sosedi, da vsi prevečkrat ne uporabljamo istih pripravkov, kar lahko povzroči zelo hitro odpornost, saj nam veter lahko prinese zoospore tudi iz sosednjih vinogradov. To je posebej pomembno, če imamo vinograd v večjem vinogradniškem kompleksu, kjer je več lastnikov.

Za zaključna škropljenja proti peronospori je priporočljivo uporabiti pripravke na osnovi bakra ali kombinacije dotikalnega fungicida z bakrom. Baker zaustavlja rast, pospešuje dozo-

revanje lesa in utrjuje jagodno kožico ter s tem zmanjšuje občutljivost za oidij in botritis.

Letos se je ponekod tudi zelo močno pojavil oidij, predvsem zaradi toplega vremena v juliju. Ponekod se pojavlja celo na samorodnicah. S sistemikom je priporočljivo škropiti le v obdobju največje nevarnosti oidija (poleti) in v primeru, če se nam je oidij že pojavil. Sicer pa je smotrnejše uporabljati žveplene pripravke. Prevelika uporaba sistemikov proti oidiju ima za posledico tudi precejšen pojav akarinoze, predvsem na laškem in renskem rizlingu. Žvepleni pripravki in dotikalni fungicid karathane imajo namreč zaviralni učinek proti pršičkam.

Posebej moramo paziti pri uporabi pripravkov proti botritisu, kajti na vse pripravke iz skupine dikarboksimidov (ronilan, rovat, sumilex) je znana odpornost. Zaradi tega se nekateri vinogradniki zopet vračajo na uporabo euparena, bakrenga euparena, enovita-M in folpeta, ki pa v manjši meri preprečujejo botritis, vendar lahko te pripravke zaradi zaviralnega vpliva na vrenje mošta uporabimo pri prvem škropljenju proti botritisu (preden se jagode v grozdu strnejo). Za drugo škropljenje, ko se jagode začno mehčati, pa je veliko boljše uporabiti pripravke iz skupine dikarboksimidov.

Nekateri vinogradniki posvečajo kakovosti škropljenja oziroma pršenja premajhno pozornost. Ugotovili so, da je fitoterapevtski učinek kar 70 % odvisen od aplikacije, ostalih 30 % pripada koncentraciji, pripravku, rezistenci itd. Škropiti je potrebno temeljito in pri uporabi dotikalnih fungicidov zajeti tudi spodnje listne strani, kar je zlasti pomembno v vinogradih na terasah, ko moramo s spodnje terase poškopiti zunanjo stran višje ležeče terase. Obvezno testiranje in umerjanje pršilnikov je pri nas šele v uvajanju.

postati pa bo moral reden ukrep, kajti le s kakovostnimi pršilniki bomo v prihodnje lahko uspešno konkurirali pri pridelavi zdravega grozdja in ohranitvi čistejšega okolja. Tržišče nam danes ponuja velik izbor pršilnikov, zato se moramo ob nakupu odločiti za najprimernejšega. Pri tem ne sme biti odločilna samo cena, ampak predvsem zadovoljiva tehnična opremljenost in ekološka usmerjenost.

Vse glivične bolezni vinske trte bomo veliko lažje preprečevali, če bomo pravočasno opravili tudi vsa zelena dela (pletve, razporejanje mladice, vršičkanje in trganje listov v coni grada).

Zavedam se, da so nekatera navedena opozorila za letošnje leto že prepoznana, vendar bi rad opozoril predvsem na napake in na večjo pazljivost vinogradnikov v naslednjem letu. Vinogradniki lahko nekatera navedena priporočila prenesjo v lasten vinograd in ugotovijo, kje so napake, kajti na napad bolezni v veliki meri vplivajo mikroklima vinograda, lega, smer vrst, intenzivnost osonečenja, potencial glive, stopnja okužbe v preteklem letu itd. S tem pa pridobijo tudi bogate in neprecenljive lastne izkušnje, ki so velikokrat odločilne.

ANDREJ KARBA,
dipl. inž. agr.

Kmetijska zadruga Radgona

Sproščena vedrina starosti

Vse bliže cvetlicam na polju in pticam na nebu

Vesela sem, da sem jih lahko spoznala. S svojo vedrino in smehom znajo razveseliti, s hudomušnostjo in šalami tudi na svoj račun presenetiti, z močno voljo in zadovoljstvom so kot ogledalo, vest vsakemu, ki jih spozna, da se zagleda v vase in svoje življenje.

Resnično preseneča, kako povsem drugačni so od ljudi, sicer mladih po letih, ki v brezcilju in brezsmislu žive življenje. S sproščeno vedrino so resnično lahko kot zdravilo za ranjeno dušo, ali kot je zapisal nekdo: naša civilizacija je bolna v tem, da prikriva vse neprijetne stvari življenja; tudi starost in vse, kar je povezano z njo. To bolezen našega časa je moč zdraviti le z zgledom starih, ki živijo polno in pametno. Preprosto življenje, ki je čedalje bliže cvetlicam na polju in pticam pod nebom, sproščena vedrina, ko je nasmehek podoben nasmehu brez zobe ga dojenčka, vedra sproščenost kot izraz slovesa od sveta ter mirnega opravljanja svojih zadnjih življenjskih nalog – to je njihovo čudovito bogastvo. Ne zavidanja vredno, ampak naj bo dar za učenje mladih generacij.

Justina Ščernjavič in Jožefa Toplak sta se v svoji hudomušnosti in nagajivosti čudovito dopolnjevali. Amalija Popit je svojo pripoved prepletala s toliko smeha, kot ji raste rož na vrtu. Aranka Plöhl je bila prijetna gostiteljica, kateri smo morali priznati, da ima domačo in zelo prijetno sobico, ki jo krasijo čudoviti izdelki njenih rok. Ivan in Marija Kerčmar živita v zaobljubi, ki sta si jo dala: v dobrem in hudem, v sreči in boleznih. Ljubezen ju je združila in v medsebojni pomoči živita tudi v novem domu, ki sta si ga izbrala. To pa je dom starejših v Rakičanu. Franciška Zver je kot drobna ptičica zapela pesem, pa čeprav jo glas po veselem petju prejšnjega dne ter po zdravniškem pregledu ni ubogal, kot bi si sama želela. Pa je iz svoje zakladnice spominov vendar potegnila tisto bolj zabavno vižo.

Zakaj bi vesela ne bila ...

- Kako sem? Dobro. Tu sem zadovoljna, osebe nas lepo gleda, kavalirji so tudi tukaj, zabavo imamo ... Samo to je hudič, da imam berglo. O šee, še bi se zavrtela. Kakšen dunajski valček. Tako počasi bi plavalala z njim. Tako bi ga držala in bi tako počasi šla. Ali pa tango ... Ne, ne. Malo se hecam, ne vzamite resno, kar govorim. Saj ne morem nič, ker sem sirota. Saj imam to palico. To je moj ljubček.
- Tu nisi sirota, tu si dobro. Samo tiho bodi!
- Ti tudi!
- Saj te dobro poznam. Medtem ko sem jaz mrka ...
- Ja, kaj si pa včeraj delala?
- Včeraj sem pa pela.
- Kaj pa jaz?
- Ti pa zraven mene.

- Si videla, kako me je gledal, tebe pa nič?
- Me to ne zanima. Sem prestara.
- Jaz sem pa mlada!
- Časi moji so šli v pozabo.
- Ja, moji tudi. Moj čas je štiriinosemdeset let, ki jih bom dopolnila septembra. Lepo, ne!
- Moja znanka jih ima sedeminosemdeset, to pa so pa lepa, ne?
- Ja, pa nima nič dece, jaz pa sem jih sedem rodila, draga moja!
- Kaj si? Si pač v toliko srečana, da si jih toliko lahko porodila.
- Ja, kaj boš! Ti si tudi dva imela, ravno tak kot jaz. Kaj boš

pravila!

- To je čisto drugače, oprost.
- Ja, ja. Nisi hotela. Žena mora možu podložna biti. Ha, ha!
- Ja ... mora ga vse ubogati.
- V slabem pa dobrem. Ha, ha.
- Ah, saj nisem imela nič dobrega v življenju. Do zdaj ne, zdaj uživam, tu na stara leta. Veste, kako je doma. Hiša sameva, zakljenjena je. Šest otrok, potem jih študirati. Pa zidala sem. Trpela sem kot mula. Vsa blažena sem tu v domu, zelo sem zadovoljna. Hvala bogu. Ti tudi, saj ti nič ne manjka! Jesti imaš, oblečena si.
- Bodi tiho! Jaz že vem, kako je! Imam dom, pa me vleče domov, samo kaj, ko nimam nikogar doma. Doma je vse zaklenjeno.
- Pri meni tudi.
- Verjemite, rajši bi delala doma kot ne vem kaj. Če pa ne morem.
- Potem pa bodi srečna, da si tu in te drugi gledajo in strežejo. Bodi vesela. Jaz sem zadovoljna.
- Danes sem tam zunaj pri Frančku že pela: *Zakaj bi vesela ne bila ... zakaj bi ne pela glasno.* Kako je pa včeraj meni pel, si ga čula? Ne, morem se spomniti, katero mi je pel. Ušlo mi je iz spomina. Rekel mi je, da imam plave oči ... Pa kaj mi je še drugo rekel, si čula?
- Jaz ne vem. Ne vem nič. Ne poslušam.
- Draga Sonja, če bi vi to slišali, kako smo peli! Pa harmoniko je imel s sabo. To je nič, kar v cerkvi pojejo, kako smo mi včeraj peli. Od dveh popoldne pa do šestih. Tako je igral, da bi ga poslušala noč pa dan. Harmoniko je raztegnil kot čreva. Ti nisi čula, kako je meni pel?
- Ne, to nisem čula.
- Oči tvoje kaj so strile, da srečen veš ne bom, je pel.
- Ja, pa ravno tebi je igral!
- Ja, meni, takšni mladi deklenci.

- Nekaj bi rekla, pa ne bom.
- Ti kar reci.
- Ne, ne bom, ker je to posluš, pa se bo tu notri slišalo.
- Dosti pojem. Ja, kaj se bom pa jokala? Doma imam osem sob pa sve zaklenjeno. Kaj bom zidom pela? Jaz moram ven, na lušno. Ne morem biti notri pa čupiti in čakati, če se bo kateri pokazal domov.

Veste, da se te pesmi, ki mi jo je pel, ne morem spomniti. Pa bi vam jo rada zapela. Hecna je. Pa sem mu rekla, gospod Milan, ... vse, kar smo mu rekli, je znal zapeti. Peli smo, da se je balkon tresel. Ta muzikant bi moral iti z nami v Maribor, tako lepo je pel kot grlica.

Veste, da se te pesmi, ki mi jo je pel, ne morem spomniti. Pa bi vam jo rada zapela. Hecna je. Pa sem mu rekla, gospod Milan, ... vse, kar smo mu rekli, je znal zapeti. Peli smo, da se je balkon tresel. Ta muzikant bi moral iti z nami v Maribor, tako lepo je pel kot grlica.

Teme nima rada, ampak sonce

Sama sem največ časa pri rožah. Zjutraj vstanem, grem na vrt in zalivam, potem presajam in da imamo zmeraj nekaj cvetočega. Ob pol osmih grem na injekcijo, potem na zajtrk, včasih na sprehod ali pogledam, če kaj manjka rožam, da so zadovoljne, jaz pa z njimi. Sedaj so

mi precej ovenele. Imela sem pet vrst narcis, potem sem imela ... ne morem se spomniti, kako se že imenujejo. Jih imam pa stotrideset vrst. Samo sedaj je suša in se pozna.

V domu sem zelo zadovoljna. Po domače sem si uredila sobico, tako da se v njej dobro počutim. Dosti čitam. Prej sem se ukvarjala z ročnim delom, sedaj pa ne gre več, saj je sladkor previsok. Tako da mi niti minuta ni dolgčas. Nikoli ne. Vedno gledam na uro, pa pravim: Joj, že spet je ura pet. Meni je vse prekratko. Nekateri, ki ves dan takole sedijo in premišlujejo, zanje je že ... jaz pa tega še ne poznam. Še ne. Dokler me še noge nosijo, pa da imam roke zdrave, gre. Najrajši sem zunaj. Če ne bi bilo tako visokega sladkorja, bi šla še na vrt, veste. Sem hodila prvo leto in je bilo krasno. Potem pa je sladkor poskočil, pa sem ga hodila v Ormož ponujat,

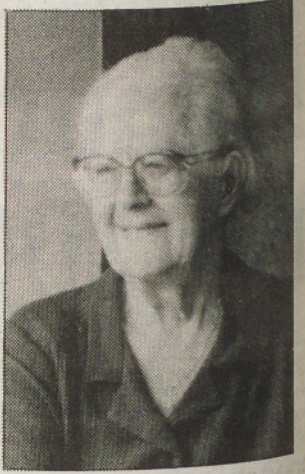
ampak ga niso hoteli vzeti. Tako sem ga morala obdržati in dostokrat mi je poskočil tudi na osemnajst. Sedaj ga imam trinajst. To še nekako gre, glavno je, da se ne počutim slabo, veste. Samo trebušček malo raste. To pa že gledam, da ne preveč. Zato sem zgodaj vstajala in oblekla trenirko ter tekla. Sedaj ne tečem, ker me bole noge od hrbtenice, veste. Hrbtenica mi malo dela težave, toda jo bom že stenovala. Počasi. Pri vsem moraš pokazati dobro voljo. Te pa imam. Če bi imela moči toliko, kot imam dobre volje, bi še marsikaj naredila. Zadovoljna sem tako. Nimam nobenih težav, nič, da bi me kje kaj tiščali. Tako da je sonce vedna pred mano. Teme nimam rada, ampak sonce, veste!

Tu ni pomoči, ampak sami si lahko pomagate

Prej sem hodila malo na morje, v planine, ko pa me je bolezen bolj napadla, sem se odločila, da pridem sem. Lani sem bila v Zdravilišču Topolščica. Lepo je bilo, toda sedaj sama več tako ne upam. V jesen, ko več ne bo vročine, pa si bom z nekom dogovorila. Ne vem še, kam bom šla. Ali v Izolo, rada bi šla tudi na Pohorje.

Veste, jaz ne morem biti brez dela. Ko ne kvačkam, vezem ali si vzame v roke knjigo, časopis, čepravno sem strašno pozabljiva. To me drži pokonci. Voljo pa imam. Voljo za delo, pa kar koli je. Rada grem ven, pa na vrt. Nobeno delo mi ni težko, kljub temu da več nisem zmožna toliko kot prej, z veseljem pa delam vse. Rada pridem dol, v delavnico, samo veste, kako je, niti šivanje mi ne gre več tako. Rada grem v družbo in v delavnici se nas zbere šest, osem, deset.

Tu sem že leto in pol in v svoji sobici se počitim zelo domače.

Z ženskicami tukaj se prav lepo razumemo in potem imamo svoje pogovore. O rožah, pa o tem, kaj se dela, druga spet pride s kakšno novico.

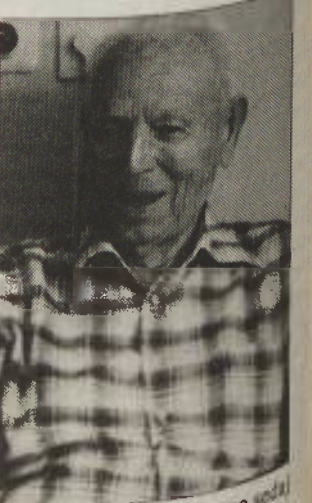
Če bo bolj hladno, bom pošlačila. Zjutraj telovadim, še preden vstanem, in to je moje. Veste, to me drži pokonci, da toliko ne mislim na svoje težave. Jaz sem vzela svojo bolezen, kot mi je rekla zdravnica v Mariboru: Tu ni pomoči, ampak sami si lahko pomagate. Kaj naj še povem, povejte Sonja?

Tudi vam bi skuhalo kavo, saj imam vse tukaj. Imam hladilnik pa štedilnik. Vse to spada k hiši in od tega se nisem hotela ločiti. Da, domače in prijetno je, sem se tudi lažje živela. Mislim, nihče ni silil, sama sem se odločila. Nikomur nisem hotela dati na glavo, ker je meni tu boljše.

Ustanovili smo pevski zbor

Za zabavo so tu vrata odprta, tako da starejšim ljudem ni dolgočasno. Ustanovili smo pevski zbor. Pokazal vam bom fotografijo z našega piknika, kako smo peli. Sin je slikal. Na pikniku smo se imeli res zelo lepo. Vsi pravijo, da je bilo zelo lepo, samo novinarjem Vestnika moram povedati kritiko, da o tem niso zapisali niti vrstice. To je naš pevski zbor med nastopom, tu je še naša direktorica, ko nas podraavlja ... Sedaj je tudi naš zbor za kratek čas na dopustu, potem pa se bomo mogoče učili spet kakšno novo pesem. Najraje pojemo naše starinske prekmurke pesmi. Vsi jih imamo še v glavi.

Tu nam je dobro in prujim, da si starejši človek boljšega tudi ne išče. Družba je, lahko gremo spodaj v bife ali v konjušnico tu zraven. Gremo tja, pa se malo vsedemo in pokramljamo ali gremo na sprehod po parku. Zmeraj je kaj novega. Vedno si najdeš nekaj, s čimer si zapolni prosti čas. Ja, pa karte so nam

vsakodnevnih hobi. Ravno sedaj sem rekla: Mama, eno vrtičko, potem bom pa jaz šel v bife, da tam malo pokramljamo, ti si bodi pa malo viegla. Proti večeru, ko ne bo vroče, pa bova šla na sprehod.

O naših dopustih? Bili so lepi. Hodili smo na morje, sedaj pa ni več za nas. Mi smo si svoje preživeli. Sedaj sva tukaj in človek si lepšega zavetja ne more želeti. Opremila sva si po domače, tako da je skoraj kot doma. Imava hladilnik, televizor, vse, kar stari človek potrebuje.

MAJDA HORVAT

V soboto, 19. avgusta, v Černelavcih

Sedem desetletij gasilstva

Da je ogenj v nekontrolirani obliki velik sovražnik človeku, so že davno spoznali vaščani Černelavec, saj so živeli v lesenih in s slamo kritih hišicah, pa so bili zato pogosti požari

Da bi se uspešno zoperstavili temu večkratnemu sovražniku, so že konec prejšnjega stoletja nabavili enoosno ročno prizgalo. Leta 1914 so jo zamenjali z novo, močnejšo dvoosno brizgalno, ki še sedaj služi svojemu namenu. Samo društvo so zaradi prve svetovne vojne, ki je razblinila marsikak načrt, ustanovili šele spomladaj 1925. leta po neuspelem gašenju požara pri takratnem

predsedniku občine. Izkazalo se je namreč, da je potrebno tudi strokovno znanje. Ustanovni občni zbor je bil 25. marca 1995. V društvo se je včlanilo 24 moških fantov. Denar za uniforme so posamezniki dali v glavnem iz lastnega žepa. Med člani so bili tudi nadarjeni pevci in da bi si izboljšali gmojni položaj, so ustanovili pevski zbor, ki je potem nastopal na proslavah in tudi na po-

grebih doma in v okoliških vaseh. Danes je društvo precej dobro opremljeno, saj ima cisterno, orodno vozilo, 2 motorni brizgalni z vso pripadajočo opremo, tako da so sposobni posredovati pri vseh požarih doma in v sosesstvu.

Gasilci bodo svoj častitljivi jubilej, to je 70-letnico obstoja društva, proslavili v soboto, 19. avgusta, ob 16. uri s svečano proslavo.

Upajo, da se je bo udeležilo čimveč gasilskih društev in simpatizerjev.

K. L.

Gasilski jubileji

100-letnica v Murskih Petrovcih

Prireditve so se začele že v petek, ko so na svečani seji Gasilskega društva Murski Petrovci podelili gasilska priznanja in odprli razstavo slikovnega gradiva in opreme ter položili venec v spomin na umrle gasilce. Ob jubileju so izdali knjžico, v kateri so v besedi in sliki predstavili dosedanj razvoj gasilstva v tem obmurskem kraju.

Osrednja slovesnost pa je bila v nedeljo. Udeležili so se je gasilci iz več okoliških društev in prišli so tudi gasilci iz sosednj Avstrije. Program je bil bogat: zaigrali so lovci rogisti, pozdravni nagovor je imel predsednik GD Ivan Ciglar in povedal, da je bilo društvo ustanovljeno 22. 6. 1895. leta ter nanizal razvoj vse do današnjega časa. Zdaj je društvo ustrezno opremljeno, ima pa tudi novej-

ši gasilski dom, ki so ga povsem uredili 1991. leta, ko so ga dali tudi blagosloviti. Leta 1992 je GD Murski Petrovci nabavilo sodobno gasilsko vozilo. V nadaljevanju prireditve so se zvrstili recitatorji, pa spet rogisti in drugi. Na slovesnosti so podelili več različnih gasilskih odličij, ki so jih prejeli: Gasilsko društvo Murski Petrovci, Ivan Ciglar, Alojz Knofar, Anton Šinko, Drago Džuban, Robert Hojnik, Martin Klemenčič, Franc Maček, Jože Bokan, Franc Kranjec, Viktor Vrečič, Ludvik Vörös, Alojz Džuban, Anica Huber in drugi. Med temi so tudi sosednja gasilska društva. Za uspešno delo in visok jubilej je petrovskim gasilcem čestital tudi predsednik slovenskih gasilcev Ernest Eöry.

F. KUCHAR

Enoletni spomini učiteljice začetnice

V slovenskem pedagoškem slovstvu domala ni knjige z memoarsko vsebino, ki bi razgrinjala bralcu mnogoplastnost psihološko-pedagoških silnic, s kakršnimi se spoprijema učitelj začetnik ob vstopu v dolgoletno areno učiteljevanja.

V našem pedagoškem slovstvu je nekaj takih del, ki so jih napisali subtilni posamezniki in tako omogočili vpogled v njihovo »učno delavnico«. Branje tovrstnih knjižnih del ni zanimivo in pomembno le za prosvetne in splošne pedagoške delavce, marveč tudi za druge bralce, ki jih zanimajo ravni šolskega in vzgojnega dela.

V juniju letos je založba Enotnost v Ljubljani izdala knjigo Cilke Dimec - Žerdin »Leto upanja in ljubezni«. Knjiga obsega 173 strani in je bila natisnjena v tisoč izvodih. Sprejme besede je napisal dr. Martin Kramar.

Bralcem Vestnika Cilke Dimec - Žerdin ni potrebno posebej in podrobno predstaviti, saj se je s svojim pedagoškim, socialnim in družbeno zavzetim delom v Gornji Radgoni, v širšem prostoru trajno vtisnila v zavesti ljudi. Vse od leta 1956, ko je ustanovila današnjo OŠ Janka Štebingerja v Gornji Radgoni, pa do upokojitve je bila razvijateljica te šole, dolgo vrsto let pedagoška svetovalka za posebnost in tolstvo pri OE Zavoda za izboljšavo in nadvse aktivna v več občinskih, regijskih in republiških telesih predvsem za prizadevanje mladin. Upravičeno ji je bila podeljena Zagorjeva nagrada.

Čeprav ji je natisnjeno delo knjižno preveč, je Dimec - Žerdin že pred tem pisala v strokovnem in drugem revijalnem tisku; objavlja tudi v Vestniku.

Glavemu naslovu knjige je pridružen podnaslov »Iz dnevnika učiteljice«, s čimer je avtorica poudarila, da je v knjigi začetek določen, morda posebno pomemben izsek iz dnevnika, ki je izjemno vestno, natančno in sprotno vodi, kar je danes že prava redkost. Dejansko je knjižni prvenec avtorice dnevnika prvga leta, ki ga je učiteljica

začetnica prebela v neki osnovni šoli v svetu ob Muri.

Mejnika v dnevniku sta 27. avgust in 24. junij v šolskem letu 1952/53, vmes pa je posejana bogata vsebina osebnih spoznanj, izrisane podobe posameznih in najbolj markantnih učencev, družbena klima tistega časa, notranje iskanje pedagoških poti, stiske, upanja in ljubezen.

Dr. Kramar je zapisal, da je »dnevnik napisan zelo skrbno in dosledno (vsak dan). V njem mlada učiteljica opisuje svoje iskanje, kako »šolsko« znanje uporabiti v konkretnih realnih razmerah v šoli. Te so bile zelo zahtevne in za mlado učiteljico težke. Tako je zelo pogosto bila vpeta med pedagoškim optimizmom, vero v človeka, upanjem na uspeh in konkretnimi razmerami, ki so bile zelo težke in v strokovnem (pedagoškem) pogledu problematične ter zahtevne ... V dnevnike zapise so vpletene določena spoznanja, ki so koristno sporočila bralcu, predvsem mlademu učitelju, ki sam išče svojo pot in si oblikuje svojo profesionalno podobo v realni praksi«.

V predgovoru je avtorica posebej poudarila, da je »dnevnik nastal pred več kot štiridesetimi

leti ... (in je) ... veren dokument dela in razmišljanja neke mlade učiteljice na začetku odgovornega pedagoškega poslanstva. Zato ga z razumevanjem sprejmite.« V moto knjige je zapisala: »To delo posvečam vsem pedagoškim delavcem in staršem, ki te naše nadvse dragocene »temelje« vsak po svoje z vso odgovornostjo oblikujejo.«

Življenjsko pot in delovno uspešnost Cilke Dimec - Žerdin zelo dobro in podrobno poznam, kar mi omogoča tehtnejšo sodbo o osnovni vsebini knjige kot tudi o dodatku na straneh 151 do 168. V dnevnikiški obliki in kronološko zamejeno je avtorica dvignila na površje svet in čas pri nas, ko je na razvalinah in pogorišču druge svetovne vojne nastajala nova družba in novi medljudski odnosi. Pogumno, z voljo in strokovno pripravljena se je vključila med učitelje pionirje, ki so bili pripravljani spreminjati svet, še posebej medčloveške

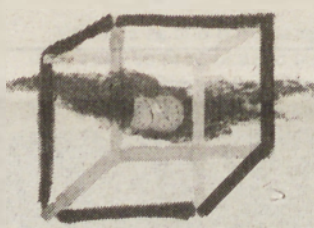
odnose v šoli in šolskem okolju. »Zaznamovana« je stopila na težko in dolgo učiteljsko pot, v vseh letih učiteljevanja je klesala like svojih učencev in jih dvigala iz dna družbene lestvice. Na koncu prehojene učiteljske poti ji je ostala bogata žetev, stotero poplačan trud in osebno zadovoljstvo ob pogledih na dolgo vrsto bivših učencev, ki so v življenju uspeli in postali koristni ljudje.

Knjiga je zanimivo in poučno branje, v njej se zrcalijo čas, mnoga protislovja, takratne šolske razmere, pedagoška doktrina in funkcija podeželske šole. Bralcu ostane, da se sprehodi po vsebini, ki je pisana preprosto, realno in sporočilno tudi za današnji čas.

Predstavitelj knjige je bila v Žižkih, rojstnem kraju avtorice. Doslej sem bil na mnogih predstavah knjig, vendar nobena ni tako svečano, praznično in spoštljivo izzvenela kot ta. V veliki dvorani je bilo premalo prostora za vse, ki so od blizu in daleč prišli, da bi sodoživljali z avtorico kulturno bogat in pester večer, ki so ga je pripravili domače kulturnoumetniško društvo, pevski zbor in godba iz Velenja. Skrbno sestavljen in bogat kulturni program je trajal polne tri ure, a bil je vseskozi na visoki ravni. Zato ne preseneča, da je knjiga tako hitro našla pot med ljudi in da je domala že razprodana.

Cilki Dimec - Žerdin je to lahko v osebno zadovoljstvo, hkrati pa spodbuda za nova pisanja. MLADEN TANCER

12. MEDNARODNI BIENALE MALE PLASTIK

12th INTERNATIONAL BIENNALE OF SMALL SCULPTURE

30. 6. - 18. 9. 1995

GALE RIJA MURSKA SOBOTA

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V galeriji si lahko do 18. septembra ogledate razstavo 12. mednarodni bienale male plastike.

MURSKA SOBOTA: V razstavnih prostorih galerije Triglav je na ogled razstava Svetlobni zapis o soboškem fotografu Jožetu Kološi - Kološu.

MURSKA SOBOTA: V likovnem razstavišču Ljubljanske banke si lahko do 18. septembra ogledate razstavo Sandija Črveka, Ignaca Medena in Franca Mesariča.

MURSKA SOBOTA: V predprostoru grajske dvorane razstavljajo svoja dela N. Beer, F. Bencak, D. Birsa, I. Brunec, M. Danč - Roth, J. Denko, Š. Galič, Z. Gnezda, M. Gumilar, E. Gönter, Š. Hauko, Z. Huzjan, S. Kiraly - Moss, V. Potočnik, I. Premoša in M. Rajnar.

LJUTOMER: V galeriji si lahko ogledate izbor likovnih del iz stalne zbirke galerije Ante Trstenjaka. Razstava je na ogled do 14. avgusta.

LJUTOMER: V galeriji Mestne hiše je prodajna razstava Vladimirja Potočnika ml.

MORAVSKE TOPLICE: V galeriji si lahko ogledate razstavo tekstilnih slik Terezije Bastel.

PRIREditVE

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 10. avgusta, bo na grajskem dvorišču v okviru Okarina etno festivala večer Skandinavske bele noči, kjer bosta nastopili finska skupina Folkkarit in skupina Väsen s pevko Kersti Stabi iz Švedske.

MOTVARJEVCI: V soboto, 12. avgusta, se bo ob 20. uri v vaškem domu začela Molierjeva glasbena komedija Srca in rogovi. V nedeljo, 13. avgusta, ob 14. uri bo ista predstava v vaškem domu na Dolini, ob 17. uri v vaškem domu v Radmožancih ter ob 20. uri v kulturnem domu v Dobrovniku.

Danes zvečer bo na soboškem grajskem dvorišču zadnji soboški nastop v okviru letošnjega Okarina etno festivala. Večer ima naslov Polarna Skandinavija, nastopili bosta skupina Väsen in pevka Kersti Stabi iz Švedske. Na fotografiji je španska skupina La Musgana, ki je nastopila na prvem večeru, ki je imel naslov Sončna Iberij. Sredin večer je bil posvečen Prostrani Panoniji.

*K pojasnitvi imena Okarina etno festivala piše etnolog dr. Janez Bogataj, kako se morda marsikdo še spominja gosli, ki so hodile po vasi z dolgimi pozibavajočimi vratovi. Instrument okarina, glinasta piščal, je dobila ime po svoji podobnosti z gosjim vratom. Italijanska beseda »oca« pomeni gosko. Piščal okarino je izumil Italijan Donati, v letih 1860 - 880. (šsm)

Mednarodni arhivski raziskovalni tabor

Mednarodni inštitut arhivskih znanosti pri Pokrajinskem arhivu Maribor pripravlja v sodelovanju z Arhivom Zalske županije Zalaegerszeg in Zavoda za kulturo madžarske narodnosti Lendava 5. mednarodni arhivski raziskovalni tabor v občini Lendava.

Kot nam je povedala strokovna delavka na lendavskem Zavodu za kulturo madžarske narodnosti Ana Danč, je namen tabora (leta bo potekal od 14. do 19. avgusta) zbiranje, popisovanje in evidentiranje zbranega gradiva po letu 1950. Poslej so bili tabori v krajih Pince, Pince-Marof, Benica, Dolina, Čentiba, Lendava in Petišovci. Pokazali so, da je na terenu še veliko gradiva, ki bi ga bilo treba zbrati in obdelati, predvsem zgodovino teh dvojezičnih krajev lendavske občine. Po domačijah se še hrani precej pomembnih dokumentov, ki imajo širši pomen. Otvoritev 5. mednarodnega arhivskega raziskovalnega tabora bo v ponedeljek, 14. avgusta, ob 10. uri v dvorani Občine Lendava. 12 mladih raziskovalcev, predvsem srednješolcev (pomagal jim bo strokovni tim raziskovalcev), prihaja na tabor iz Dvojezične srednje šole Lendava, iz Zalaegerszega in dva raziskovalca iz Slovenske Vesi v Porabju. Letos je osnovno vodilo tabora, da se raziščejo stari dokumenti v vaseh na Slovenskem in Madžarskem. Raziskovalni tabor bo enakovredno organiziran na obeh straneh slovensko-madžarske meje, na območju občine Lendava in županije Zala. Raziskovalci bodo na Madžarskem, predvsem v okolici Lendava, od ponedeljka, 14. avgusta, do četrta, 17. avgusta. Za isti dan, v četrtek, bodo začeli raziskovati teren, kjer bodo razčlenjevali agrarno reformo, življenje v mešanih zakonih in drugo v Genterovcih in Dolgi vasi. V petek bo njihovo delo potekalo v naselju Banuta ter starem in novem Mostju. Doslej so tabori s svojo izvedbo pripomogli k razvijanju varovanja arhivskega gradiva, ohranitvi gradiva v izvornih ali kopijah, evidentiranju gradiva na terenu in populariziranju arhivske teorije in prakse. Vse zbrano gradivo bodo raziskovalci obdelali in v soboto ob 20.30 pripravili razstavo v galeriji lendavskega gradu, ki bo sodila v sklop grajskih večerov na lendavskem gradu. J. Ž.

Naša najlepša knjiga o živalih

Nekatera književna dela so čisto posebna, tako zaradi njihovega pomena v času nastanka, kot zaradi njihove trajne vrednosti, ki se z leti samo še veča. Med njih gotovo sodi tudi znamenito delo našega velikega zoologa in pisatelja Frana Erjavca Domache in tuje živali v podobah, ki je, v novi izdaji in prvič v eni knjigi, izšlo pri založbi Mladinska knjiga.

Prva izdaja tega Erjavčevega dela je izšla pri celovski Mohorjevi družbi, in sicer v petih zvezkih, ki so v letih 1868-1873 izšli v zbirki Slovenske večernice. Ti ilustrirani zvezki, vsak je pokrival določeno skupino živali oziroma vretenčarjev, ki so bili namenjeni predvsem »slovenske mladini v poduk in kratak čas«, so se priljubili najširšemu krogu bralcev. Na njihov račun si je založba, ki je te knjige prodajala v naročniških paketih skupaj z drugimi deli, pridobila tudi veliko novih naročnikov. Razlog za uspeh je bil, poleg zanimivosti tematike, Erjavčev poljudni pripovedni slog, ki je obravnavane živali iz naših in tujih krajev predstavljaj precej drugače, veliko bolj sproščeno, kot pa njegovi takratni tuji kolegi, ki so se izražali v precej bolj suhoparnem jeziku. Ti tuji kolegi (najbolj znana sta Francoz Buffon in Nemeec Brehm) in njihova velika dela, izdana le nekaj let pred Erjavčevim, so našemu zoologu gotovo služili kot zgled, a pogumno se je uprl skušnjavi,

snetek izvornih zvezkov, ki so bili izdani v precej neuglednem formatu, slabo natisnjeni in ilustrirani z ne preveč kvalitetnimi ilustracijami in so kot takšni za ponatis neprimerni, pač pa gre za veliko lepšo in bogatejšo izdajo. Vanjo so, poleg neznatno posodobljenih Erjavčevih tekstov, vključene številne barvne in črno-bele ilustracije iz različnih tovrstnih izdaj tistega časa, dodane pa so še »življenjepisne črtice« o avtorjevem življenju, ki jih je ob njegovih smrti spisal Simon Gregorčič. Glede na to, da je zadnji ponatis Erjavčevih del

izšel v letih 1934-1939 in da so njegovi zvezki o živalih, kljub visokim nakladam, danes praktično nedobljivi (niti centralna slovenska knjižnica, ljubljanski NUK, nima vseh petih zvezkov), je pričujočo izdajo tega velikega, a žal nedokončanega dela (zvezek o ribah zaradi spleta okoliščin ni bil dokončan, gradivo zanj pa se je pozneje izgubilo), seveda treba toplo pozdraviti. Gre za eno od tistih temeljnih del, na katerih počivata naša kultura in samozavest.

D. ŠTEFANEČ

Novici iz kulture

Kiparji v petišovski koloniji

Lendavski kipar Ferenc Kiraly gosti kot domačin v Petišovcih na kiparski dva madžarska kiparja Andrijo Tonraija in Ferencu Verga ter kiparja iz Hrvaške Iva Gašperšića. Kolonija se je začela 6. avgusta, trajala pa bo do 30. avgusta. Umetniki bodo obdelovali granit, njihova udejanjanja bodo prikazana na razstavi novembra, odtlej pa bodo na ogled v galeriji lendavskega gradu.

Srebrni brejg

Srebrni brejg je naslov knjige kratkih zgodb za otroke, ki bo predstavljena nekje septembra, izšla pa je junija v Monštru - pri Zvezi Slovencev na Madžarskem. Avtorji: Feri Lainšček, Miki Roš in Milan Vincetič.

vsak četrtek z vami in za vas!

ne zgodi se vsak dan

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Nikar ne zamudi priložnosti, ki se ti bo ponudila. S prijatelji se boš odpravila na zanimiv potep, ki pa se bo končal na povsem nepričakovan način. Toda kaj hitro boš sprevidela, kam pes tace molji.

On: Začel boš zanemarjati svoje delovne naloge, kar ti bo prineslo kopicu kritik in nasprotovanj. Po drugi strani pa ti bo v ljubezni vse to obilno povrnjeno, pa čeprav na nekoliko drugačen način, a še lepši kot ponavadi.

BIK

Ona: Ob ostrih besedah se boš končno streznila in doumela, kako je v resnici. Je že tako, da ideali niso ravno takšni, kot pa si jih predstavljamo. V začetku tedna pa se ti bo vendarle uspelo ponovno ujeti v ustaljene tokove.

On: Nikar se ne zanašaj na govornice, ki krožijo okoli tebe, ampak poglej raje v sebe in kaj hitro boš videl pravo resnico. Je že tako, da se ne koncu izkaže, da je človek sam sebi najboljši prijatelj.

DVOJČKA

Ona: Potovanje ti bo prineslo obilo prijetnih doživetij, prav tako pa si boš pridobila moči za nove naloge, ki te čakajo. Razvoj dogodkov bo odvisen predvsem od tebe same in prav lahko se ti bo zgodilo, da se boš resnično zaljubila.

On: Nima smisla, da porabljaš svojo energijo tam, kjer nimaš od tega prav nobene koristi. S prijatelji se boš domenil za nekaj prav imenitnega, kar ti bo v dobršni meri popestrilo dolgočasen vsakdanjik.

RAK

Ona: Le zakaj se vedno znova trudiš narediti na okoličito vtis, da si v vsem najboljša, ko pa vendar temu ni tako. Napake so in bodo ostale - vsaj do takrat, ko se boš dokončno odločila za korenite spremembe.

On: Poskrbi tudi za svoje prijatelje, saj se ti bodo v nasprotnem primeru kaj hitro odtujili. Na posrečeni zabavi konec tedna se ti bo odprla neslutena priložnost pri osebi, ki jo že dalj časa opazuješ.

LEV

Ona: Včasih se spleča tudi malo potrpeti, saj je pozneje uspeh toliko slajši in prijetnejši. Zato se nikar ne sekiraj zaradi trenutnih neuspehov - tvoj čas šele prihaja. In noč ima svojo moč, zato jo izkoristi do konca!

On: Navdušenje te bo zaneslo na povsem negotova pota, a se bo vse skupaj izteklo na najboljši mogoči način. Poslovni uspehi se bodo pokazali malo kasneje, vendar pa se ti tudi sedaj ni potrebno prav nič bati.

DEVICA

Ona: Če ne boš vsaj malce pohitela, te bo prehitel nekdo, ki si mu že dalj časa trn v peti. Prijatelji te bodo sicer popolnoma podpirali, vendar pa to mogoče ne bo dovolj. Konec tedna lahko pričakuješ obisk.

On: Tvoj trenutni položaj ti pač ne dopušča nikakršnega zanemarjanja tvojih obveznosti. Pogled malo okoli sebe in takoj boš opazil nešteto priložnosti. Čaka te ljubezensko presenečenje.

TEHTNICA

Ona: Še vedno boš čakala na ugodno priložnost, vendar pa je vse to le pretveza za tvoj strah in neodločnost. Prijatelji te bodo povabili na noro zabavo, kjer bo tudi on. Prepusti se občutku in prav lahko ti uspe ...

On: Spoznal boš, da ni ravno nujno, da vedno obvelja prav tvoja beseda. To te bo sicer v začetku deloma razjezilo, toda kaj hitro boš spoznal, da je tudi druga varianta zate kar se da ugodna. Mogoče celo bolj ...

ŠKORPIJON

Ona: Nikar ne pričakuj spremembo preko noči, ampak se še bolj zagriži v uresničitev svojih želja. Ob koncu tedna se ti bo nenadejano nasmehnila sreča in ti omogočila velik met, vsaj kar se tiče ljubezenskih reči.

On: S prijateljico se boš imenitno zabaval in kaj hitro se lahko zgodi, da prijateljstvo preide v trajnejšo zvezo. Dobro pa bi bilo, če bi se posvetil tudi svojim obveznostim, saj bo drugače vlak odpeljal brez tebe.

STRELEC

Ona: Pripravi se na odločilen korak, ki pa utegne spodleteti, če ne boš popolnoma zaupala v tisto, kar počneš. Prijateljstva pohvala bo mišljena predvsem kot pohvala tvojim sposobnostim, zato si je ne razlagaj kot ...

On: Odkril boš nekaj zelo zanimivega, vendar pa nikar ne poskušaj tega izrabiti v napačne namene. In predvsem ne pozabi, da je dobra prijateljica veliko boljša, kot pa občasna ljubica. Obeta se ti zanimiv konec tedna.

KOZOROG

Ona: Čimprej poskusi popraviti krivico, ki si jo storila nekomu, ki ti je doslej še vedno pomagal. In predvsem nikar ne zapostavljaj ljudi, ki ti želijo samo dobro, saj se lahko njihova naklonjenost kaj hitro izgubi.

On: Četudi boš poskušal krivdo zvaliti na tuja ramena, pa se ti vendarle ne bo v celoti posrečilo. Prijateljica ti bo to precej zamerila, kar se ti utegne še zelo otepati. Boš pa drugič raje dvakrat premislil ...

VODNAR

Ona: Bodi pozorna na dogajanja okoli sebe, saj se bodo začele dogajati prav čudne in nenavadne reči. Partner bo posumil v tvojo zvestobo, zato mu raje posveti malo več pozornosti. Vsekakor ti bo to znal pošteno poplačati.

On: Poslovna poteza, ki ti že nekaj časa dozoreva v glavi, se bo končno začela tudi uresničevati. Le zakaj si tako dolgo čakal? V ljubezni pa nikar ne pričakuj čudežev, ampak bodi malo bolj samokritičen.

RIBI

Ona: Partnerjev vpliv v družbi ti bo onemogočil načrtovano avanturo, saj se ti bodo vsi na nek način celo bali. Dobro premisli, ali je bilo vredno zastaviti svojo srečo le za popolnoma neuspehi poizkus.

On: Tvoji sicer velikopotezni načrti se ti bodo začeli končno uresničevati, vendar pa se zavedaj, da je končni uspeh še zelo daleč. S prijatelji pa se nikar ne igra, saj se ti lahko to še precej otepa.

Zušja je edini nilski konj na svetu, ki nastopa v cirkusu. Te dni je 13 let stara samica prišla na gostovanje v Honkong skupaj s kolegi iz znamenitega moskovskega cirkusa. Tehta dve toni in pol in je največja zanimivost v pisani družini sto artistov in 87 eksotičnih živali.

Stara želva

V vodnjaku v neki vasi na jugu Kitajske so pred kratkim ujeli redek primer velike sladkovodne želve, ki tehta 46 kilogramov. Gre za zaščiteno vrsto, strokovnjaki pa menijo, da je stara približno 500 let, torej 200 let starejša od želve v muzeju v Nanjingu. Zanj sedaj skrbi muzej v Hainanu, za svoja leta pa je živahna in ima dober tek.

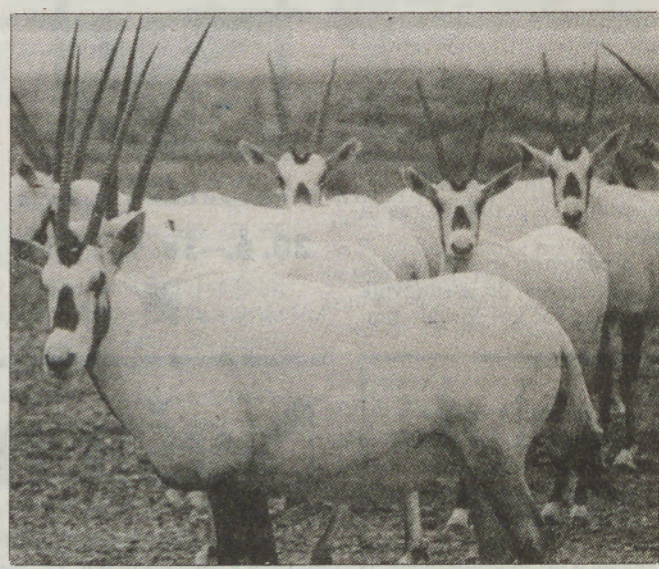

Nič se ne ohrani brez rednega vzdrževanja in čiščenja, ne družinske hiše in ne javno poslopje. In tako so se delavci lotili tudi čiščenja Big Beana, ure s štirimi številnicami na vzhodnem stolpu parlamenta v Londonu. To uro po vsem svetu poznajo kot Big Ben, ime pa je dobila po enem izmed zvonov v stolpu.

Zmagal na 2000 procesih

Steven Welchons, 32, je imel v dveh letih kar 2000 razprav in je bil strah in trepet vseh tožilcev. Kolegi so ga zelo spoštovali in mu po nekem televizijskem odvetniku dali vzdevek Matlock.

Toda Steven nikoli ni študiral prava niti maturiral. Kljub temu je bila večina njegovih strank navdušena, češ da je najboljši odvetnik, kar si jih imeli do tedaj. Lažnega odvetnika so razkrinkali po pritožbi prve nezadovoljne stranke.

Opustošene jordanske oaze

Odkar so velike afriške antilope pred dobrim letom prepustili jordanskim oazam, so se ti koščki zelene narave, porasli z grmičevjem in napolnjeni z dragoceno vodo, spremenili v prave puščave, kjer o zelenju ni več ne duha ne sluha. Živali so pač morale nekako preživeti.

Previdnost pri nakupu

Ko kupujete otroška oblačila, bodite še posebej pozorni na barvo, s katero so pobarvana, natančno pa preberite tudi etiketo s podatki o tkanini. Če nova oblačila neprijetno zaudarjajo po kemikalijah, je očitno, da je tkanina obdelana s preparati, ki lahko povzročijo alergijo. Predvsem modro obarvana oblačila pogosto vsebujejo dioksine, ki so v modrem barvilu, dodatki modre pa so tudi v vijoličastih in zelenih odtinkih. Brez skrbi pa lahko kupite hlače in druga oblačila iz džinsa, saj v tej modri barvi ni dioksinov. Prav tako se ne odločite za nakup oblačil, na katerih piše, da jih morate prati ločeno od drugega perila. Takšna občutljiva oblačila so za otroke neprimerna. Seveda pa morate vsa nova oblačila, bodisi hlače, jopice, majice, zlasti pa spodnje perilo, vedno oprati, preden jih otrok prvič obleče. Če je potrebno, jih operite tudi večkrat zapored, da odstranite iz tkanine ostanke barvila in apreture.

Ščitaste uši so zaradi svojega oklepa izredno trdovratni rastlinski škodljivci. Ko se zagrizejo v rastline, jih je težko odstraniti. Da bi jih odstranili, so vsekakor potrebna sredstva, ki prodrejo v njihov oklep. Včasih pomaga tudi raztopina mehkega mila (mehko milo pomešamo z vodo in z milnico večkrat poškropimo rastlino). Ponekod zadošča, če listne uši samo postrgamo. Močno napadene mladike pa moramo, če je to potrebno odrezati in uničiti. Vsekakor je najboljšje da pojav listnih uši preprečimo. Vedeti moramo, da imajo te uši rade suho podnebje. Zato je treba rastline v loncih redno škropiti z vodo. Vsak teden moramo rastline pregledati in ugotoviti, ali so se ščitaste uši spet naselile nanje. V tem primeru jih spet poškropimo z milnico.

Noge, še posebno v poletni vročini, potrebujejo mehko, udobno in zračno obutev. Včasih so takšne čevlje nosili le k hlačam, ki krtili pa se nekako ni spodobilo. Danes so linije med tem, kaj se sme in kaj ne, že krepko zabrisane, postale so precej neopredeljive tudi glede spola. Saj je vse točno določeno pri eleganci, argumentirajo zagovorniki udobja in uniseksa, pa še prav imajo. Tokrat vam priporočamo platneno poletno obutev, ki se zapenja s sponko. Podplat je mehak, iz debele gume, robovi platna pa so nalašč nekoliko razcefrani.

d.d. MARIBOR **PRODAJNI CENTER MURSKA SOBOTA**
Cvetkova 2a
tel.: 31 760

PONUDBA TEDNA

- orodje, okovje, vijačno blago in ležaji
- keramične ploščice, vodovodni, toplovodni in elektroinstalacijski material
- kmetijsko orodje, stroji in oprema

S KARTICO ZVESTOBE ŠE 5 % POPUSTA!

Veselim se vašega obiska!

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠI SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. I WANNA BE WITH YOU - Fun Factory
2. HAVE YOU REALLY LOVED A WOMAN - Bryan Adams
3. WATER RUNS DRY - Boyz II Men
4. CONQUEST OF PARADISE - Vangelis
5. THIS AIN'T A LOVE SONG - Bon Jovi
6. THERE IS A PARTY - DJ Bobo
7. TOMORROW ROBINS WILL SING - Stevie Wonder

PREDLOGI: LAKE OF FIRE - Nirvana
NOSTRA CULPA - Imperio
NEVER FORGET - Take That

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE 7 VELIČASTNIH

1. SE SI TU - Marta Zorc
2. NAPAD LJUBEZNI - Zoran Predin
3. KREV ZA VSE LAŽI - Babilon
4. MISLI NA MENE - Jan Plestenjak
5. DOLGE IN VROČE NOČI - Victory
6. GLEMO VSI NA MORJE - Agropop
7. EN GLAZ VINA MI DEJ - Iztok Mlakar

PREDLOGI: ZA VEDNO MOJ - Panda
MALOKDAJ SE SREČAVA - Lado Leskovar
MERA MADRE - Rudi Trojcar

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE 8 KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. ZAPLEŠI Z MANO - Alpski kvintet
2. SREBRNA OBLETNICA - Širk
3. KO SP ZMRAČI - Bratje iz Oplotnice
4. DEKI ETOVO SLOVO - Igor in Zlati zvoki
5. OČKI ZA PRAZNIK - Ans. Petra Finka
6. RAD BI TE VPRAŠAL - Ans. Franca Potočarja
7. POJDI Z MANO - Ans. Tonija Verderberja

PREDLOGI: KO ZAKLICAL BOM TVOJE IME - Slapovi
MOJ MORNAR - Ans. Braneta Klavžarja
MAMI - Nagej

Iskanje kuponov pošljite do četrtka, 17. avgusta, 1995, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 Murska Sobota, s pripisom »Za glasbene«

Kupon št. 32

Glasujem za skladbo:

»tvoja«

»domaća«

»narodnozabavna«

Ime in priimek ter naslov:

Zdravniški nasveti

AIDS - sindrom človekove imunske pomanjkljivosti

AIDS je bolezen, ki jo povzroča HIV - virus človekove zmanjšane odpornosti. V telesu ta virus napade celice odgovorne za odpornost telesa. Posledica tega je večja nagnjenost k različnim boleznim in nekaterim redkim oblikam raka. Sama bolezen pa je le končna stopnja okužbe z virusom. Od okužbe do razvoja bolezni lahko poteče več let. In na kakšen način se torej lahko okužimo?

Možne poti okužbe so:

- med nezaščitenim spolnim odnosom z okuženim partnerjem
- z okuženo krvjo in krvnimi produkti (souple, inj. igel)
- z okuženo matero na otroka med nosečnostjo, porodom, dojenjem

NE prenaša se HIV:

- s telesnimi dotiki, kot so rokovanje, božanje, poljubljanje, objemanje, razdeljevanje hrane
- kihanje, kašljanje
- souporaba posode, kozarcev, jedilnega pribora, brisač
- piki komarjev in drugih insektov
- souporaba tušev, kopalnic, stranišč
- v bazenu, savni, športu
- ob darovanju krvi
- pri zdravniku, ginekologu, zobozdravniku
- s skupnim življenjem z okuženo osebo ob upoštevanju zgoraj navedenih poti okužbe.

Veliko je že bilo povedanega o tem, kako se pred okužbo lahko zavarujemo. Najvažnejša in najbolj varna je izbira le enega spolnega partnerja in zvestoba le-temu. Nekateri reklamirajo vzdržnost, vsekakor pa vsem priporočam uporabo kondoma, ki varuje tudi pred okužbo z drugimi spolnimi boleznimi.

In kaj storiti, v kolikor je bilo naše vedenje kljub vsemu rizično? Da bomo lažje in mirneje spali, bo najbolje, da se odločimo in izvedemo testiranje. S testom nam bodo lahko strokovnjaki dokazali prisotnost ali odsotnost virusa oz. protiteles v naši krvi. Tako bomo s pomočjo testa dobili odgovor, ali smo okuženi ali ne. Pozitiven test pomeni zanesljivo okužbo, negativen pa le-te žal ne izključuje. V primeru negativnega testa in rizičnega obnašanja je potrebno test čez tri in šest mesecev ponoviti. Med samo okužbo namreč obstaja čas, ko je nemogoče dokazati prisotnost virusa oz. protiteles v krvi.

Preden bi zaključili našo kratko informacijo o aidsu, bi rada opozorila, da so okuženi in oboleli zaradi te bolezni tudi ljudje. Ni prav, da jih zaradi bolezni same zaznamujemo in izoliramo, kajti to nam bo dalo lažen občutek varnosti in bo tako zdravo mero previdnosti odrinili na stranski tir. Nenazadnje je nekje lepo zapisano: »Kdo sem jaz, da bi lahko sodil!«

Za vse tiste, ki bi se želeli o bolezni ali možnostih testiranja več in podrobneje pozanimati, pa za konec našega članka naslednji naslovi:

- obrnite se na svojega izbranega zdravnika, ki vam bo zagotovo priskočil na pomoč
- (062) 372 221 int. 26 57 je tel. štev. mariborske posvetovalne ambulante za aids - Splošna bolnišnica, Oddelek za nalezljive bolezni, vsako sredo od 12.00 do 13.00, možen dogovor za testiranje, ostanete lahko anonimni
- (061) 140 30 42 int. 398 je tel. štev. Mikrobiološkega inštituta v Ljubljani, ki opravlja anonimna in brezplačna testiranja po predhodnem naročilu, ki je možno vsak dan med 8. in 14. uro
- posvetovalnica za AIDS v Ljubljani na Infekcijski kliniki, Japljeva 2. Vsak ponedeljek med 13. in 14. uro je na voljo zdravnik, ki odgovarja na vprašanja, lahko ostanete anonimni.

ERIKA ZELKO, dr. med.

Kuhajte z nami

Nadete bučke

Potrebujeemo: 2 zelo mladi, podolgovati (kot večje kumare) jedilni bučki, 50 dag mletega mešanega mesa (govedina in svinina), 3 žlice riža, 1 jajce, 1 žlico gladke moke, 4 žlice olja, 1 drobno čebulo, šopek kopra (zeleno lističe), 5 dcl kostne juhe ali juhe iz kocke, sol, poper, 2 žlici kisle smetane.

Nadev: Na dveh žlicah olja rahlo popražimo drobno sesekljano čebulo, dodamo mleto meso, ga popražimo, da se razdrobi. Prilijemo nekaj žlic juhe in dušimo 15 minut. Riž preberemo, operemo in ga v kropu skuhamo do polovice. Odcedimo in ga primešamo k mesu. Nadev popramo in solimo ter primešamo stepeno jajce. Po želji dodamo žličko rdeče paprike. Bučke operemo in obrišemo. Ker so zelo mlade, jih ne lupimo. Po dolgem jih prerežemo na polovico. Z žlico rahlo postrgamo del sredice (semena so še komaj vidna), ki je še zelo rahla, tako da dobimo na bučki podolgovato vdolbino. Ta del sredice sesekljamo ali zdrobimo z vilico in primešamo k nadevu. Bučke solimo in napolnimo z nadevom, ki ga z žlico nekoliko stisnemo. Zložimo jih v primerno pomaščeno posodo (pekač, jenska skleda) in spečemo, da se popolnoma zmehčajo. Prilijemo omako, počakamo, da prevre in se zmeša s sokom, ki so ga spustile bučke. Zraven ponudimo krompirjev pire ali krompir v kosih.

Omaka: Na preostali maščobi svetlo popražimo žlico moke, jo zalijemo s skodelico ohlajene kostne juhe, dodamo sesekljan koper, prevremo in dodamo kisló smetano. Po potrebi solimo in popramo.

CILKA SUKIČ

Črnilo

Madeže od črnila zdrgnite z limoninim sokom, citronsko ali vinsko kislino, ali pa jih čez noč namočite v tekočini, ki se je naredila na kisli smetani, in jih sperite z blago milnico. Lahko pa madeže potresete tudi s soljo, pustite delovati kratek čas in sperite z glicerinom. Če imate madeže od črnila na usnjo jih zdrgnite s citronsko kislino. Madežev od črnila na platnu se znebite tako, da jih najprej sperete v mrzlem mleku, omočite z limoninim sokom in nanesete nanje kašo iz limoninega soka ali soli. Potem pustite učinkovati nekaj ur, vendar se kaša ne sme posušiti, potem pa sperite z mrzlo, čisto vodo. Madežev od črnila na preprogi se znebite tako, da jih omočite s surovim polmastnim mlekom. Postopek večkrat ponovite in pri tem položite na madeže kos vate. Na koncu sperite s toplo milnico in zdrgnite do suhega.

Smo v času, ko nam vreme omogoča najrazličnejše aktivnosti na prostem. Posebej otroci so v tem času veliko v naravi, pri igri pa se pogosto tudi poškodujejo. Običajno se manjše rane hitro zacelijo, to pa seveda ne pomeni da jih lahko zanemarimo - tudi praska od trna je lahko nevarna. Kadar je koža poškodovana, zdravniki svetujejo, da posušimo rano s sterilno gazo ali zlikanim robčkom. Potem jo očistimo z medicinskim alkoholom in položimo nanjo plastični obliž. Če rana zelo krvavi, povežemo sterilno podlago s povojem. Zelo pomembno je tudi, da smo cepljeni proti tetanusu. Trne in druge tuje predvidno odstranimo s pinceto, če nam to ne uspe, moramo k zdravniku, saj se lahko rana zagnoji.

RADIO MV - MURSKI VAL

UKV 94,6 MHz (dopolndne tudi SV 648 kHz)

Petek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovensčini, nemščini in madžarščini - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Zamurjenci (kabaret) - 10.00 Poročila - 10.30 Kinoventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 14.30 Romska oddaja - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 17.30 MV-dur - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Sipli mi - 22.00 Lahko noč

Sobota - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovensčini, nemščini in madžarščini - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila na MV - 14.30 Evropa v enem tednu - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Dober večer, Beno - 22.00 Lahko noč

Nedelja - 8.00 Začenjamo nov dan - 8.05 Horoskop - 8.15 Panonski odmevi - 8.50 Zamurjenci (kabaret) - 9.15 Mišel in čas - 9.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s pomurskih športnih igrišč) - 19.00 Lahko noč

Ponedeljek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovensčini, nemščini in madžarščini - 7.45 Porabsko/Kolinsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 Tema dneva - 11.15 Vonj po bencinu - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Sport - 17.30 S krščakon, cekron pa z marelof - 18.15 Bilo je nekoč - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Moja mala nočna glasba (jazz in klasična glasba) - 22.00 Lahko noč

Torek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovensčini, nemščini in madžarščini - 7.45 Ljubljansko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 10.00 Poročila - 10.30 Kratki stik - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 DA in NE - 22.00 Lahko noč

Sreda - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovensčini, nemščini in madžarščini - 7.45 Zagrebško zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 NSTSNMV - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 V stiski - 17.30 Srebrne niti - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Mursko-morski val - 22.00 Lahko noč

Četrtek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovensčini, nemščini in madžarščini - 7.40 Svetuje kmetijski strokovnjak - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.30 Poletna reportaža - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Mali radio/Adolescentni ringšpil - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Večerni dnevnik - 19.30 Geza se zeza - 22.00 Lahko noč

SESTAVIL MARKO NARPAŠT	NASLOV DRAME ANTONA P. ČEHOVA	DESEPT	PRI JUHRIH ČASTNI NASLOV UČENJAKOV	VEČJE MESTO V JUGOZH. NIGERIJ	ZUPAN POD FRANCOZI	OPATUJA NA BAVARSKEM	VASE ZAPRTA DRUŽBENA PLAG
KONGLOMERAT							
DANSKA VEČERNA OBLEKA							
POPULARNA AN. FILM. IGRALKA (JULIA)							
SVETI BIK PRI STARIH EGIPČANIH						ARABSKO ZREBEC	VRSTA PR. PREPROGE
VEZNIK (AKCI)			VELIKA DVORANA FRANC. MATEMATIKA				
ANGLEŠKO PISATELJ WALLAGE							MESTO V AVSTRALI OB MURI
VULKAN NA HAVAJIH (MALINA)						KOMPONIST KERSNIK	OBČI OKROG SUK
KAR JE VKLESANO							
AMPER		ODBOJKARSKI KLUB				OLEG MIDOV	REKA V GANI
GLAVNO MESTO KENJE		GRŠKO IME ZA ZRAK					
RIBA ZNANA PO KAVARJU							
STO KVADRATNIH METROV						ZELO KRATKO ZENSKO KNILLO	

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - vodoravno: mušnica, uredniki, reforma, SD, Lie, Kina, TT, ato, Mor, sestava, OV, Ines, B, Ivica, Odkop, toaleta, akrilat.

Osem pogledov

14. Opis sveta na pragu tretjega tisočletja

Jerneja Katona

Drago Pintarič

Druga podobnost z zahodnim znanjem se naša na misel, da je veselje vsej svoji brezmejnosti in brezdalnosti navkljub v matematičnem smislu končno. Naj to vsaj približno pojasni fenomen neskončnega časa, ki pa doseže na obzorju črne luknje točko singularnosti, kar v resnici pomeni konec časa. V indijski filozofiji tvorijo prej omejen štiri yuga mahe ciklus, ki se še naprej združujejo v kalpe (1000 maha yug), te pa so samo trenutki v življenju brahme. S tem opisano smo spoznali osnovno načelo, po katerem se uravnava vzhodni (indijski) tok razvoja: notranjo evolucijo civilizacij pogujejo iste zakonitosti, kakršne veljajo za slehernega posameznika. Na ta način dobi slehernik svojo veljavo tudi v odnosu do univerzuma: skozi idejo karme, ki ni povsem enaka pojmu usode, saj vključuje trenutek svobodne volje, katere vloga se veča z evolucijo zavesti konkretne posameznika. Človekov duh (atman), ki je nosilec božanskega v človeku, se skozi reinkarnacije v različnih formah vrača k vesoljni zavesti (brahman). Civilizacije in kulture ter njihove specifične različnosti so okolja, ki interaktivno prispevajo k izkušnjam, kakršne posameznik in človeški rod kakor tudi stvarstvo v celoti potrebujejo za duhovno evolucijo. Ciklizem neskončnih krogov je torej le zunanji videz, saj so njihovi nosilci podvrženi prej opisani dinamiki duhovnega razvoja in so zategadelj zmeraj drugi in drugačni. V resnici se takšno krojenje zdi še najbolj podobno spirali, v kateri (psihološki) čas teče vse hitreje, da bi v končni fazi mogel doseči osvoboditev v večnem »zdaj«; tako namreč smisel svobodne opisuje hindujska filozofija, stanje večne sedanosti pa v resnici zelo spominja na konec časa v zahodni fizikalni teoriji o singularnosti črne luknje.

Kar vabljava je misel, da bi poglavje o zgodovini končali s koncem časa, večnim zdaj in celo s srkom črne luknje, a vrnimo se raje v sedanost in uživajmo bogastvo soočenja duhovnih kultur. Združene stopajo na novo pot, ki je krivulja, kakršna po industrijski in računalniški revoluciji na diagramu razvoja za prihodnost utira revolucija duha.

Spoznali smo osnovno shemo in terminologijo indijskega pojmovanja (zgodovinskega) časa, če pa to skušamo prevesti ne le v naš jezik, ampak – kar je bistvenejše – v naš pojmovni sistem, lahko podobno teorijo spirale zasledujemo vsaj od Vica naprej tudi na zahodu. Osnovna in najbrž edina ugotovitev, ki se ob koncu poglavja o zgodovini ponuja, je, da je teorija ciklizma kompleksen fenomen, ki se razvija v nekaj različnih smereh: od morda neprijetne in tudi precej enostavne misli o nenehnem ponavljanju zmeraj istega že vidnega sveta, ki ji je v 20. stol. nekaj mistične globine uspe-

lo pričarati magu Borghesu s skrivnostno dimenzijo besede, do kompleksnejšega spiralnega valovanja v časovni dimenziji, ki jo človek (zgodovinar) 20. stol. težko opiše, ker mu zanjo včasih kar zmanjkuje znanih zornih kotov in besed. Prav slednje se zdijo kot postarane senilne dame, ki so izčrpale svoje zgodbe in ne morejo povedati ničesar novega več, še huje: pripovedkam o njihovih kavalirjih, velikih (zgodovinskih) zmagovalcih in praporščakih resnice niti ne verjamemo več, saj smo glavne (zgodovinske) junake spregledali v njihovi častihlepnosti in obsedenosti za močjo in oblastjo, svet pa mimo vseh njih živi svoje pestro in neulovljivo dogajanje.

Drugi del

Za nami je nekaj poglavij, ki so govorila o svetu, kakršnega poznamo. Govorila so z jezikom, ki ga razumemo, in tudi vsebine so znane, čeprav mestoma morda na novo osvetljene. Govorila so o znane – o preteklosti.

Naše radovednosti o prihajajočem jim zato ni uspelo potešiti. Spraševali smo se o podobih sveta, ki prihaja, pa nam niti o današnjem ne povedo dovolj. Nekoliko preveč okostenelo so se držala svojega plota, prek ograde pa so si upala le s pogledi. Kar neprijetno je, ko je treba priznati, da si je ideologija edina med njimi upala prestopiti razne meje ter s tem privzela nase sloves univerzalne gospodarice. Nezadovoljstvo v nas pa samo še narašča, ker znanosti, na katere smo se zanašali (bili smo celo ponosni nanje) v resnici niso sposobne opraviti naloge, ki jo od njih pričakujemo. Podobni smo Musilovemu mladeniču, gojencu Tdriesau, ki »si sploh ni mogel misliti nič dzugega, kot da je Kant dokončno rešil probleme filozofije in da je le-ta odtlej opravilo brez smotra, kakor je tudi mislil, da se po Goetheju in Schilleju ne spleča več pesniti. Doma so stale te knjige v omari z zelenimi šipami v očetovi delovni sobi in Torlese je vedel, da bi z omare niso nikdar odpirali, razen zato, da bi jo pokazali kake-mu obiskovalcu. Bilo je kot svetišče božanstva, ki se mu človek ne bliža rad in ga samo časti, ker je vesel, da se mu zaradi njegovega obstoja ni več treba brigati za nekatere stvari.«

Še nedavno je sodobni slehernik brezbrizno verjel, da v laboratorijih, kabinetih in delovnih sobah množica znanstvenikov marljivo zapolnjuje prazna mesta velike (babilske) knjižnice vseh knjig. Borghesovski labirint vedenja v zamotano prepletenem prostoru mu ni bil najbolj znan, a zaupal je tem »knjižničarjem« znanja, ki so mu tam zmeraj na razpolago, da ga vsak hip popeljejo v njemu potreben majhen kotiček ter mu nemudoma odgovore, kar mora vedeti. (Nadaljevanje prihodnjici)

19. POTOVANJE PREK OCEANA

Dr. Meja Seruga

Razporeženje je res pristno in piratsko življenje ti skoraj postane všeč. Vožnja se konča v mesečini na obalah Karibskega morja in ob luči številnih sveč, ki te vabijo v obtem restavracij. K ambientu prispevajo temperamentna muzika in različne dišave iz kuhinj. Mislim, da otroku le stežka dopoveš, da si doma pripravil sendviče za potešitev lakote. Ob izhodu se le s težavo navadiš na dnevno svetlobo in si v programu izbereš naslednjo atrakcijo. Zame je bila to vožnja v hlodu prek ogromnega hriba v deželi Frontierland. Vrsta je bila obupna. V začetku tega nisem opazila, saj se je vila tako, da je bila deloma skrita mojim očem, in ko sem že skoraj pol ure stala v vrsti, ki se je počasi pomikala naprej, je bilo že prepozno, da bi izstopila. Tu je bilo veselje ljudi neizmerno in vsak spust lesenega kanuja po skoraj navpičnem slapu so spremljali vriski groze in smeha. Pred spustom v neznanost so dvignili roke in spuščali obupne zvok. Menda je to način sprostitve, so mi pojasnili kasneje, ko sem vprašala, čemu ob preteči grozi dvignejo roke. Tudi sama sem se znašla na vrhu hriba v kanuju, in to natančno uro potem, ko sem se postavila v vrsto. Srce je razbijalo kot pred izpitom in dopovedovala sem si, da moram gledati, vendar me je strah premagal. Oči sem odprla, ko sem začutila, da smo pristali v mirnih vodah. Iz čolna sem izstopila mokra do vratu. Ni bil kriv strah, ampak voda, ki je ob vožnji po reki prihajala z vseh strani. Posušila sem se na otoku Toma Sawyerja, kamor sem prišla z lesenim splavom. Sonce je močno grela tudi sredi oktobra in kar hitro je bila obleka suha, tako da sem lahko nadaljevala potep, tokrat pa deželi Fantasyland. Zavrtela sem se v čajnih skodelicah, kar me je spominjalo na divje vožnje z avtomobili v cirkusu, ko sem bila še otrok. Nad deželo Tomorrowland se je spuščila noč, ko smo se s podmornico spuščili v nižine Antartike. Ob prijetni zgodbi o morski deklici sem se nekaj naučila o življenju pod morjem in spoznala, kako je

mogoče na lep način posredovati znanje otrokom pa tudi odraslim. Ura je bila nekaj čez polnoč, ko sem prispela domov.

Las Angeles je mlado mesto, staro približno eno stoletje. V njem se mešata dve kulturi, in sicer kultura belih ameriških priseljencev in bogatih mehiških rančerjev. Ob sprehodu po ulicah v središču mesta imaš celo občutek, da si nekje na španskem govornem območju in ne v Ameriki. Srečaš mnogo ljudi, ki so rojeni v tej deželi, a ne obvladajo angleškega jezika, tako da se le s težavo sporazumevaš z njimi. V središču mesta so celo napisani v dveh jezikih, prav tako v mestnih avtobusih. Razvoj mesta je omogočila leta 1880 čezcelinska železnica in številno prebivalcev se je vsakih deset let podvojilo. 1911. leta se je sem preselila filmska industrija, da bi izkoristila podnebje in zemljo, ki je bila takrat poceni in v izobilju. Za graditev velikih studiov. Hollywood je bil mesto številnih studiov in je od takrat postal središče zabavne industrije. Mesto je eksplodiralo po drugi svetovni vojni s prihodom vojnih veteranov, ki so kupovali hiše in zemljo, kar je subvencionirala vlada. Dobro plačano delo pa so našli v vojaški industriji. Danes je mesto tudi finančno središče na poti med Ameriko in Daljnim vzhodom. Poleg blišča pa ima tudi senčne strani kot vsako ameriško mesto. To je kriminal, pred katerim nisi varen niti ob bellem dnevu, kaj šele ponoči, saj množice brezdomcev presegašo številko 50.000. Srečaš jih največ v centru mesta. Barva kože pa ne govori o statusnem simbolu. Ljudje brez doma in premoženja so bele, črne ali rumene barve. Še najmanj je bilo med njimi aziatov. Pomembnost ras sem spoznala tudi ob delu v bolnišnici, kjer je bil to pomemben podatek. Podnevi so brezdomci v središču mesta prespali, oživeli pa so proti večeru. Spali so na žimnicah, nekateri kar na tleh, srečaš pa si tudi take, ki so si postavili kar šotore. Priljubljeno mesto za spanje so tudi grmovja ali žive meje. Usoda teh ljudi je nez-

nana, prav tako nesreča, ki jih je pripeljala do takega načina življenja. Zanimivo je, da so razdeljeni na teritorije. Tiste, ki jih srečujemo v središču mesta, običajno ne najdeš v Beverly Hillsu ali Santa Monici. Tudi po obleki jih lahko ločiš, le smrad je enak pri vseh. Nekateri med njimi si lahko privoščijo vožnjo z mestnim avtobusom, plačilo pa je odvisno od dobrote šoferjev. Raznolikost Amerike recimo predstavlja raznolikost brezdomca v obleki vojnih veteranov, ki prosjači vedno na istem mestu, in to pred zlatarno Tiffany v nakupovalnem centru Beverly Hillsa. Kot me je prevzela brezbriznost Američanov do brezdomcev, me je navdihnila skrb za ljudi na invalidskem vozičku. Ti so imeli omogočen dostop do skoraj vseh zgradb, celo v avtobus. Po Chatylyjih besedah take skrbi niso bili deležni niti v daljni Avstraliji. Absurdno pa je bilo, da so imeli otežen pristop v največji medicinski center UCLA, in to napako so popravljali ravno ob mojem obisku.

Kriminal v mestu je poglavje zase. Rekord v številu mrtvih na noč do konca oktobra je bil 24. V večinom so bili žrtve streljanja in obračunavanja med tojpujimi. Zanimivo je, da posamezni največkrat dajalci organov. Včasih so glavni darovalci v Ameriki žrtve kriminala, v Evropi pa so to žrtve prometnih nesreč. Organe pa lahko dobijo ljudje, ki plačujejo transplantacijo, saj ena zamenjava jeter stane 300.000 dolarjev. Včasih imaš občutek, da gledaš kriminalko. Jetra da Mehčan, aziat ali črnc, dobi pa jih lahko belec, ki je še pred nedavnim močno popravljal na zabavah, le da ima kaj pod palcom. Ko zmanjka človeških organov, si za poskus in pod prevezo, da rešujejo človeško življenje, sposodijo tudi opičja jetra.

To je Amerika, kjer je denar sveta vladar.

Biti zdravnik v Ameriki, ni tako lahko, ti pa omogoča statusni simbol in daje jamstvo za dobro življenje.

(Nadaljevanje prihodnjici)

Dr. Franc Zibrik

Prodor kvantne medicine

Kvantno zdravljenje je bilo uvedeno v zdravniško prakso v ZDA v prejšnjem desetletju. Konvencionalna (šolska, ortodoksna) medicina Zahoda se je soočila z večtisočletnimi izkušnjami specifične mentalne tehnike Maharisi ayurvede, katere vodilni princip delovanja je spoznanje, da človekova duševna moč in volja odločilno vplivata na celotno njegovo telo: na telesno presnovo, delovanje tkiv in organov – in tako tudi na njegovo zdravje.

S pomočjo vzpostavljanja duševnega ravnovesja uspeva ayurvedska medicina ustvariti tudi telesno ravnovesje v delovanju celic, izgradnji tkiv in organov – krepi odpornostno moč človekovega telesa in pogojuje »popravljanje« okvarjenih delov (s smotrom) za popolnejše telesno in duševno zdravje.

Ameriški zdravnik dr. Deepak Chopra (specialist internist, endokrinolog) je spojil večtisočletne izkušnje indijskih modrecev s principi moderne zahodne medicine ter jih naslonil in obrazložil s pomočjo kvantne teorije, ki jo je obelodanil Nobelov nagradjenec – fizik Planck leta 1918.

Kvantna teorija je pomenila pravo revolucijo v dotedanjem pojmovanju fizike in znanju o njej. S fizikom Einsteinom – dobil je Nobelovo nagrado za »relativnostno teorijo« – in njegovimi kolegi, sodobniki, je kvantna revolucija vnesla nove poglede v pojmovanje deljivosti snovi s pojmom o kvantu kot najmanjši enoti svetlobe, elektrike ali druge obstoječe energije v neomejenem kvantnem polju. V kvantnem polju se po tej teoriji neprenehoma izmenjujejo materija in energija v

obliki vibracij. Kvant je 10- do 100-milijonkrat manjši od najmanjšega atoma obstoječe snovi. S pojmovanjem nenehne spreminjanja snovi v energijo in obratno se postavlja teorija kvanta v nasprotju prej ukoreninjeni miselnosti o materialnem obstoju sveta. Kvantno pojmovanje fizike je vodilo do praktičnih rezultatov v vsakdanjem življenju človeka, do odkritja superprevodnikov, laserskih žarkov, tranzistorjev ... da omenim le nekaj novejših iznajdb.

Kakšno vlogo naj ima teorija snovi-energije pri preprečevanju obolenja pri človeku in zdravljenju že obolenih? Razlaga se nam ponuja kot na diani: s stalnim spreminjanjem snovi v energijo in obratno je podana tudi kvantna stvarnost pri človekovem telesu, kar pogojuje vpliv človekovega duha (duševnosti) na njego-

vo telo in obratno; nihče ne more danes zanikati spremembo duševnega stanja pri obolenju (strah, panika, depresija, sprememba razpoloženja itd.), kot tudi ne vpliva spremenjenega duševnega stanja na delovanje notranjih organov telesa. Od duševnega ravnovesja z ravnovesjem delovanja organov je odvisno sozvočje duha s telesom, njegovo počutje in njegovo zdravje. Z izkoriščanjem potencialne energije, ki obstaja na najsubtilnejših nivojih kvantnega polja, je podana ob razgradnji (in propadanju) tudi možnost novotvorbe celic in tkiv v človekovem telesu. Na takšnih postavkah in razlagi temelji kvantno zdravljenje ayurvedske medicine.

Dr. Deepak Chopra je na podlagi svojih dolgoletnih izkušenj napisal tudi knjigo o svoji metodi z naslovom Popolno zdravje (v originalu »Perfect health«), kjer razlaga, kako si človek lahko ohrani svoje zdravje in kako se bolan lahko pozdravi. S kolegi specialisti ayurvedske medicine je ustanovil že več klinik, ki sprejemajo telesno in duševno prizadete bolnike na zdravljenje. Pri zdravljenju se držijo naslednjih vodilnih principov:

1. z umirjenjem bolnikove duševnosti se odpravi njegova stresna situacija: panika, strah in druga negativna čustva, ki spremljajo njegovo obolenje;
2. s pomočjo avtogene treninga in meditacije (dirigiranega razmišljanja) se bodri bolnikova zavest in krepi volja, vedri njegovo razpoloženje, vzpodbuja odpornost telesa in obnavljanje že prizadetih delov;
3. s pomočjo preizkušene in bolnikovi osebnosti in boleznij prilagojene prehrane se oskrbuje prizadeti organizem s snovmi potrebnimi za njegovo delovanje in zdravljenje;
4. s posebnim režimom življenja in telesnimi vajami (dihalnimi in razgibalnimi, ki imajo več tisočletno tradicijo in izkustvo) se krepi duševnost in telo obolenega ter vedri njegovo razpoloženje.

Dosedanji dosežki izvajanja kvantne medicine na ayurvedskih klinikah v ZDA potrjujejo pozitivne učinke združenja filozofske empirike o življenju tisočletij in-

dijskih modrecev z doseženimi rezultati zahodne medicine, v nekaterih pogledih zadnje celo znatno presegaajo.

Sodobne življenjske razmere nas nenehno silijo v mnoge stresne situacije in razpoloženi živimo v stehiniranem svetu – vse bolj in bolj nezdravem življenjskem prostoru.

Tudi stanovanjska kultura se danju nas preveč domesticira – uklepa med štiri stene, vse manj se gibljemo aktivno na svežem in neokrnjenem zraku, vdajamo se dolga stoletja zapostavljala duševno ozadje bolezenskega procesa pri bolniku; osredotočila se je na simptomatologijo (bolezenske znake) in zdravljenje z zdravili – plod moderne tehnologije. Kljub velikanskim uspehom in napredku naše medicine v zadnjih dvestoletjih, se znajdemo še vedno v slepi ulici.

Tehnika ni sposobna sama reševati duševnih težav in problemov; še tako bleščeče aparature ne zadovoljujejo duševnih potreb človeka ... Na pomoč prihaja ayurvedska medicina.

GARANCIJA (espero, nexia): 3 leta ali 100.000 prevoženih km

DAEWOO

PRI POOBlašČENIH PRODAJALCIH in njihovih zastopnikih: ATHENS 062 / 25 860 - avto peruš 0602 / 83 328 - emona merkur pe volan 062 / 771 385 - mobil 0609 / 70 550 - AVTO HIT 068 / 26 077 - avto-dom 0608 / 70 150 - avtokleparstvo krmelj 068 / 44 373 - hevreka 0608 / 62 644 - h.o.r.d. 061 / 851 384 - AVTO TEHNIKA CELJE 063 / 38 511 - avtoservis maurer 063 / 857 730 - KOMPAS HERTZ 061 / 15 92 007 - armai 061 / 653 746 - Izvir 061 / 777 852 - mobil impex 061 / 722 879 - MEGA AVTO 061 / 264 087 - eurotrade 068 / 23 392 - POLIET 0601 / 54 687 - a finis 061 / 447 663 - VAREX, G.M.C. 064 / 331 013

COME-2-US

GENERALNI ZASTOPNIK IN DISTRIBUTER, LJUBLJANA, CELOVŠKA 206, TEL.: 061 / 15 91 332

RACER

od 16.990 DEM ...

NEXIA

od 19.267 DEM ...

ESPERO

od 24.990 DEM ...

darilni bon za

500 DEM

v SIT

za kupce v avgustu

Občina Odranci

Zemljišča za drobno gospodarstvo

Če mislite, da je v največji pomurski vasi več rojstev kot smrti, potem ste v zmoti. Berite dalje!

Zupan Občine Odranci Ivan Markoja mi je natresel toliko statističnih in drugih podatkov o svoji občini, da vseh v tem zapiski najbrž ne bom nanizal, saj bi bil potem članek predolg in napri enoličen.

Koliko je pravzaprav Odrančanov?

Začela sva s podatki o številu prebivalstva. Bil sem prepričan, da se v odranskih 480 izrazito katoliških družinah še vedno velik otroški naraščaj, potem pa hladen tuš: mala umrljivost je skoraj dvakrat večja, kot je število rojstev: lani se je narodilo 14 otrok, pogrebov pa je bilo kar 25. Biti plati zvona pa še ne kaže, kajti 1971. leta so v Odrancih nasteli 1.703 prebivalcev, ob šteju 1981. leta jih je bilo 1.844, leta 1991, ko smo se v Sloveniji znova prestevali, pa so popisovalci popisali 1.770 ljudi. Spodbudnejši pa so spet podatki s konca lanskega leta, saj je tedaj v tem kraju živelo 1.819 ljudi. Pa starostne skupine? Največ (157) je bilo starih od 15-19 let, potem (147) od 10-14 let, naslednje večje starostne skupine pa so še: 40-44 (141), 25-29 let (139), 20-24 let (134), 30-34 (133), 35-39 (133), 45-49 (128), 0-4 let (126), 5-9 let (107), 50-54 let (105) in tako naprej. Prevladujejo torej vendarle mlajši ljudje, saj je takih, ki so stari do 50 let (Je to sploh kaka stvar?), 1.349, nad 50 let pa je po teh podatkih 470 ljudi. Človeka, ki ni imel čez 100, nimajo, je pa eden, ki se tej častitljivi letnici bliža.

Ošli so po svetu in 100 jih je še tam

Kako pa se Odrančani preživljajo? Zupan Ivan Markoja mi je povedal, da je imajo 400 redno zaposlenih, od tega jih nekaj čez 100 se vedno dela v tujini. Je pa v tej občini še veliko iskalcev zaposlitve. Dobro je, da se nekako zaposlijo (priložnostno zaposlovanje), saj je potem takih, ki bi bili brez dela, veliko manj. Vsega tega imenovanega aktivnega prebivalstva je 880. Kot take so mlajše osebe v starosti od 18 do 65 let. Gre za tiste, ki ne obiskujejo gimnazija (muadina) in one, ki še niso poročene, da Odrančani niso odpisali svojega zasebnega kmetijstva, ki bi dohodek izključno iz te panoge imela 507 ljudi. Ti torej niso zaposleni. Zal pa v kraju oziroma zdaj samostojni občini ni izrazito velikih kmečkih gospodarstev, saj ima kmetija v povprečju 2,47 hektarja obdelovalne zemlje. Do pred kratkim so Odrančani na veliko obdelovali tudi njihove daleč zunaj svojega bivalnega območja (celo v okolici Murške Sobotne in Lendave), zdaj pa im orje in seja oziroma kosi le delovno, ker pač pridelava dohodkovno ni zanimiva. Tudi reja živine se, pa je to vzrok, da se je v Odrancih močno znižal stolec živine.

Bo že držalo, ko pa je tako povabil zupan: od nekdanjih 2.000 je zdaj le še 500 glav živine. Občina želi po svojih finančnih možnostih prispevati, da se stolec ne bi zniževal, zato odobrava premije na novo priveze.

V Občini Odranci, katere prebivalci so na površini enega kilometra zelo goste naseljeni, pa je zaz-

Gradnja Petrolovega bencinskega servisa in Mobixovega motela s samopostrežno restavracijo (na območju odranske katastrske občine) gre h koncu. Pridobitev je pomembna tudi zato, ker se bo na novo zaposlilo nekaj iskalcev dela. - Fotografija: Š. S.

nati nova gibanja: vse večji razmah obrtnišva oziroma samostojnega podjetništva. Sicer prevladujejo avtoprevozniki (6), dobro je razvito tudi gostinstvo (5), a zane-marjene tudi niso druge dejavnosti: 4 zidarski samostojni podjetniki, 3 mizarji, 3 ključavničarji, 2 kovača, 2 zasebni trgovini, 1 žagar, 1 tkalka, 1 šivilja, 1 tesar ... Odranci ne bi bili več Odranci, ko ne bi imeli predelovalca ajdove in prose-ne kaše.

Torej tudi 1 takega samostojnega podjetnika boste našli tam. Zasebniki seveda niso zaposleni sami, ampak zaposlujejo (vsi skupaj) lepo število sodelavcev. Odranskega župana pa čudi, le zakaj niso še bolj podjetni. Že nekaj časa občina reklamira na internem televizijskem kanalu lep znesek denarja za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva, a zazdaj se še ni nihče oglašil, ki bi se potegoval za tako finančno »injekcijo«, h kateri bi denar dodala še banka in tako bi lahko zainteresirani najel tudi večje posojilo. Mar ljudje ne upajo poslovno tvegati ali pa imajo dovolj lastnega denarja in tega obračajo v svojem poslovanju? Sicer pa je župan na to temo še dodal, da Občina Odranci želi drobno gospodarstvo še spodbujati na ta način, da bo skušala komunalno urediti kakih 6 občinskih parcel, ki so v bližini potoka Črnca, in jih bo ponudila zainteresiranim samostojnim podjetnikom oziroma obrtnikom. Marsikateri, ki zdaj dejavnosti ne more širiti, ker ima premale poslovne prostore, bi na prostorni točki prav gotovo lažje zadihali. Kaj zadihal, dejavnost bi širil, zaposloval ljudi, od tega pa bi imela korist tudi občina.

Kako so zakrpali občinski proračun?

Proračun Občine Odranci predvideva za letošnje leto 54.000.000 tolarjev prihodkov in prav toliko odhodkov. V občini seveda sami ne bodo zbrali toliko denarja (na račun dela dohodnine, davkov od prometa proizvodov in storitev, davkov na premoženje, taks, kazni ...), zato bo letošnja tako imenovana republiška izravnava prinesla

občini 37.500.000 tolarjev. Mar to pomeni, da bodo sami zbrali za proračun le 12.500.000 tolarjev? Nikakor ne, kajti bivša krajevna skupnost, ki je prenehala delovati, vse njene funkcije pa je prevzela Občina Odranci, ima še poseben vir - krajevni samoprispevek, s katerim bodo zbrali 9.000.000 tolarjev. In zbirali ga bodo vsaj tja do konca 1997. leta.

Glavnino denarja namenjajo za kanalizacijo. Omrežje so že zgradili, zdaj gospodinjstva in druge porabnike (vseh bo čez 350) priključujejo na kanalizacijske cevi, proti koncu grede tudi dela na čistilni napravi in predvidoma 15. septembra tega leta bo začela poskusno obratovati. Upajmo, da bo vse v redu in da bodo do 10. novembra 1995, kot je povedal župan, začeli z rednim odvajanjem in čiščenjem odpadka. Gradnja pa seveda ni bila poceni. Skupni stroški po enem priključku znašajo 8.000 mark v tolarški protivrednosti, a gospodinjstva so neposredno plačala manj kot četrtino (maj kot 2.000 mark v tolarški protivrednosti) pziroma 23 odstotkov, ko pa so 11 odstotkov potrebnega denarja zbrali s krajevnim samoprispevkom, 29 odstotkov so ga dobili iz proračuna občine in kar 37 odstotkov iz republike, približno polovico od tega na račun demografsko ogroženega območja in polovico iz postavke financiranje javnih lokalnih služb. Lahko iznajdljivim Odrančanom, bo rekel kak ljubosumnež. Bo pa tudi držalo: če je (bila) kanalizacija kje potrebna, potem je bila potrebna prav v tem nižinskem in gosto naseljenem kraju!

Petrol in Mobix sta si podala roke

Urejeno odvajanje odpadka in drugega pa je bilo koristno tudi za veliko naložbo Petrola Ljubljana in zasebnega podjetja Mobix iz Črenšovca.

Marsikdo, ki se vozi po magistralni cesti med Črenšovci in Odranci, se ozira na gradnjo najso-dobnejšega bencinskega servisa, avtopralnice in motela s samopostrežno restavracijo in preno-

čišči. Vse to bo na površini več kot 800 kvadratnih metrov. Pridobitev je koristna tudi zaradi nekaj novih zaposlitev.

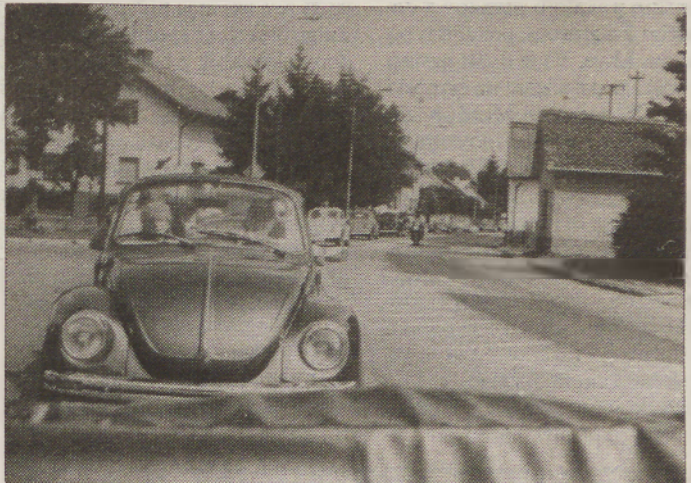
V Odrancih so imeli težave s pitno vodo, saj je analiza pokazala, da je oporečna. Potem so dali zvrtni novo vrtno in izkazalo se je, da so Naftarji v globini 31 metrov naleteli na zdravo podtalnico. Kmalu bodo vodo črpali le še iz tega novega vira.

Štrk tour Slovenija 1995

Keeebiranje v Pomurju

Konec tedna je bilo na letališču v Rakičanu drugo mednarodno srečanje VW-hroščev in ostalih volkswagnovih avtov na zračno hlajenje, ki ga je pripravil klub Keeeber. Sedemdeset hroščev se je pripeljalo iz 12 klubov, od tega štirih Slovenskih - poleg soboškega še iz Ljubljane, Atomskih Toplic in Kozine. Iz tujine pa so bili: iz Graza, Budimpešte, Mohacsa, Voralberga, Kahlerhoffa, Fürstenfelda, Jenersdorfa in Ceirana. Od najdlje so prišli hrošči iz Voralberga, kar 650 kilometrov, nekaj kilometrov manj pa je prevozil italijanski hrošč, ki se je pripeljal iz Ceirana.

Hrošči so se v koloni zapeljali po Pomurju, se ustavili na manjšem prigrizku in kozarčku vina ter si v Kapelskih goricah ogledali največjo prešo in poskusili najboljšo, kar iz nje priteče. Hroščarji pa so čas izkoristili tudi za zabavo in pogovore o svojih hroščih, o njihovih delih, izboljšavah, dodelavah ... in iz sončnega Pomurja so dohajali z misljo, da se kmalu spet vidijo, nekateri še letos na srečanjih, vsi pa prihodnje leto v Pomurju.

Pred nekaj manj kot petdesetimi leti je bila ideja in nastal je prvi hrošč. Potem jih je bilo vedno več. Prvi hrošč je v davnih časih pripeljal tudi v Slovenijo. In vsi, ki so ga imeli, so ga vzljubili. Kljub njegovi vzdržljivosti in popularnosti so ga v Evropi prenehali delati. To pa ni žalosten konec zgodbe o hroščih, tu se pravljica o njem šele začneja.

Tako so po celi Evropi, Južni Ameriki, Japonski in tudi drugod začeli nastajati klubi, ki združujejo ljubitelje teh avtomobilov in vsako leto pripravljajo tudi svoja srečanja. Tudi Klub Keeeber vsako leto porabi te čudovite, danes večinoma predelane jeklene konjičke v svojo pokrajino, da pokaže, kakšni hrošči se danes vozijo po cestah in da hroščarjem predstavijo našo pokrajino in vzdušje, ki ga znajo ljudje tukaj narediti. Tekst in fotografija: Aleksandra Nana Rituper

Prva državna nogometna liga

Maribor Branik : Mura 1:2 (0:2)

Maribor - Igrišče Maribora Branika, gledalcev 5500. Sodnik: Raukovič (Velenje). Strelci: 0:1 Chlebalin (12), 0:2 Kokol (37), 1:2 Šimundža (84).

Mura: Černjavič, Baranja, Bloudek, (Cifer), Breznik, Poljšak, Karđoš, Alihodžić, Stampfer, (Rous), Kokol, (Brezič), Bakula, Chlebalin.

Beltinci : Primorje 0:3 (0:1)

Beltinci - Igrišče Beltinec, gledalcev 1000. Sodnik: Novarlič (Maribor). Strelca: 0:1 Vončina (18), 0:2 Vončina (64), 0:3 B. Lučič (70).

Beltinci: Mojovič, Godina, (Tratnjek), Pešič, Sirk, Ilić, Šarkezi, Črnko, Nejman, Baranja, M. Zver, (Cener), Herceg.

Pokal pokalnih zmagovalcev

Mura drugič na evrovski sceni

Anton Slavic - podpredsednik NK Mura.

Nogometiški Mura iz Murske Sobote, pokalni prvak Slove-nije, igrajo danes v Vilniusu v Litvi prvo tekmo predtekmovanja evropskih pokalnih prvakov z domačim Žalgirisom, pokalnim prvakom Litve. To je drugi nastop soboškega prvotigaša na evropski sceni. Nogometiški Mura so lani prvič igrali v predtekmovanju za evropski pokal UEFA s švicarskim prvotigašem Aarau in dvakrat tesno z 0:1 izgubili ter izpadli iz nadaljnega tekmovanja. Kaj lahko pričakujemo od drugega nastopa Sobočanov v evropskem pokalu? Žalgiris je močan nasprotnik, saj ima v svojih vrstah kar sedem državnih reprezentantov. Ima pa tudi več izkušenj, saj je moštvo igralo kar pet-

krat v tekmovanju za pokal UEFA. Pa vendar Sobočani niso brez možnosti za uspeh, zlasti če zaigrajo tako, kot znajo in zmorejo, čeprav tokrat zaradi rumenih kartonov ne bo igral Poljšak. In kaj meni o srečanju Žalgiris : Mura podpredsednik NK Mura Anton Slavic:

»Moštvo Mure je lani prestalo ognjeni krst na evropski sceni s precejšnjim respektom do nasprotnika. Tokrat je ekipa stabilnejša, saj igra skoraj v istem sestavu že dve leti in je tudi močnejša. Žalgiris je sicer spoštovanja vreden nasprotnik z bogatimi izkušnjami, vendar mislim, da ni močnejši od Mure.

Mi smo v tem času precej pridobili in zato upravičeno lahko pričakujemo uspeh. Mura bo nastopila brez Poljška, ki kot dirigent obrambe igra letos zelo solidno, vendar mislim, da bo znal trener Marin Kovačič nadoknaditi njegovo odsotnost. Računam, da se bo Mura iz Vilniusa vrnila neporažena, kar bila dobra iztočnica za povratno srečanje v Murski Soboti.«

I. SNL

Rezultati - 2. kolo

Maribor Branik : Mura 1:2
Beltinci : Primorje 0:3
Izola : Rudar 0:1
Hit Gorica : SCT Olimpija 2:1
N. Opema : Publikum 3:2
Gorica 2 2 0 0 6:2 6
Nova Oprema 2 2 0 0 5:2 6
MURA 2 1 1 0 3:2 4
Rudar (V) 2 1 1 0 2:1 4
Primorje 2 1 0 1 4:4 3
Publikum 2 0 1 1 5:6 1
Maribor Branik 2 0 1 1 4:5 1
Olimpija 2 0 1 1 2:3 1
BELTINCI 2 0 1 1 1:4 1
Izola 2 0 0 2 0:3 0

Nogometiški Mura so na srečanju z Žalgirisom v Litvo odpotovali z letalom iz Dunaja včeraj prek Kopenhagna. Po dvanajstih urah potovanja bodo v Vilniusu opravili rahli trening. Iz Litve pa se vračajo v petek z direktnim letalom do Dunaja. Vodja potovanja je predsednik kluba Milan Möréc. Tekmo bo direktno prenašal Radio Murski val. Povratna tekma pa bo v četrtek 24. avgusta v Murski Soboti. Feri Maučec

Mali nogomet Popolnitev lige

Tekmovanje v novi sezoni v vseh petih ligah malega nogometa, ki ga organizira Medobčinska zveza klubov malega nogometa Murska Sobota, se bo začelo 27. avgusta 1995. Ker pa peta liga še ni popolna, vabijo nove klube, ki se želijo vključiti v tekmovanje, da se prijavijo, in sicer najpозnejše do 20. avgusta 1995 pri omenjeni zvezi.

NOGOMETNI KOMENTAR

Mura zmagala v Mariboru, nepričakovan poraz Beltinec

V drugem kolu tekmovanja v prvi državni nogometni ligi sta pomurska ligaša dosegla polovičen uspeh. Prijetno so presenetili nogometiški Mure, ki so v Mariboru premagali domači Maribor Branik in tako osvojili dragocene tri točke. Sobočani, ki so zopet nastopili s Kokolom in Bakulo, so v prvem polčasu zaigrali taktično zelo dobro, dosegli dva zadelka, kar je bilo dovolj za zmago. V drugem polčasu so bili Mariborčani boljše moštvo, nenehno napadali in nevarno ogrožali vratarja Černjaviča, ki je branil odlično in je najzaslužnejši za uspeh Mure. Bil je tudi proglašen za najboljšega igralca tekme. Uspeh Mure v Mariboru je gotovo tudi velika spodbuda za današnje srečanje z Žalgirisom v Litvi. Nogometiški Beltinec pa so tokrat razočarali zveste privrčence. Po dolgem času so namreč nepričakovano izgubili na domačem igrišču. Tokrat jih je premagalo Primorje iz Ajdovščine, in to prepričljivo. Beltinčani so sicer imeli večji del tekme pobudo in napa-

dali, vendar pa so bili napadalci izredno neučinkoviti. V moštvo Beltinec se je vsekakor poznala odsotnost petih igralcev: Škaperja, Črkvenciča, Džafiča, Šabjana in Jeraja. Skoraj nerazumljivo se zdi, da so lahko Beltinčani zmagali toliko idealnih priložnosti za gol, kot je bilo to tokrat, saj niti s treh metrov niso znali zatresti mreže gostov. Pri Beltinčih je tokrat prvič nastopil Pešič, prej igralec Olimpije, Maribora Branika in Rudarja iz Velenja, ki je bil med boljšimi priložnosteljih. Sicer pa se je kot veliki borec tudi tokrat izkazal Črnko, solidna pa sta bila tudi vratar Mojovič in Šarkezi. Poleg neučinkovitosti napadalcev pa so tokrat odpovedali tudi nekateri obrambni igralci. Upajmo pa, da je bil to le nepotrebni spodsrljaj Beltinčanov in da bodo že v naslednjem razveselili na tekmi z Olimpijo v Ljubljani. Prihodnje nedeljo pa startajo tudi drugoligaški Lendavska Nafta in prvo kolu gostuje pri Rudarju v Trbovljah. Feri Maučec

Druga državna nogometna liga

Nafta računa na vrh lestvice

Stanislav Vugrinec, trener Nafta iz Lendave.

predstavnika - Nafto iz Lendave. Za novo tekmovalno sezono

so se Lendavčani vestno pripravljali pod strokovnim vodstvom trenerja Stanislava Vugrinca in pomočnika Stanka Preradoviča, mladstvo kluba pa sta prevzela Mlivoj Sakač kot predsednik in Janoš Banotai kot športni direktor. Program priprav so v glavnem uresničili, odigrali več prijateljskih tekem (Odranci 5:0, Črenšovci 1:1, Olimpija 5:0, Bakovci 0:0, Nedelica 6:0) in pokalno tekmo z Mariborom Branikom (2:6). Klub so zapustili Kukič, Šabjan in Vickovič. Prišli pa so: Magdič in Tompa (Ren-

kovci), Žizek (Mostje), Boročič (Beltrans), Koveš (Zelenci), Ljubljana) in Dominič (Mura). Najbolj so pri Nafti razočarani z odhodom Vickoviča s katerim so se dogovorili, da ne bo več naprej igral, vendar je v nedeljem trenutku odšel na Celje. Zato načrtujejo, da bodo v prvi vrsti še pritegnili enega ali dva igralca iz tujine ter okrepili domačo vrsto. Tako se lahko napovedi, da na prvih prvenstvenih tekmah še ne bodo kompletni. V novi tekmovalni sezoni pri Nafti merijo na vrh lestvice, saj želijo, da je moštvo, ki je igralo v kvalifikacijah za prvo državno ligo, z nekaterimi okrepitvami tudi sposobno doseči.

ŠPORTNA NAPOVED IV

V športni napovedi št. 4, katere pokrovitelja sta prekmurska nogometna prvotigaša Beltinci in Mura, je naš gost Janez Bojnec iz Dobrovnika, bivši vratar Dobrovnika in Nafta. Prognoziral je takole

Pari	Nap.
1. BELTINCI: Rudar (V)	0
2. Publikum : MURA	2
3. Maribor: Olimpija	1
4. Izola: Gorica	2
5. N. Oprema : Primorje	1
6. NAFTA : Železničar (Mb)	1
7. Pohorje: BAKOVCI	0
8. Zreče : TURNIŠČE	2
9. ODRANCI : Kungota	1
10. BELTRANS : Dravograd	1

Šestnajstina nogometnega pokala V osmini finala Mura, Bakovci in Čentiba

Odigrane so bile tekme šestnajstine slovenskega nogometnega pokala. Od pomurskih predstavnikov je bila uspešna le soboška Mura, ki je po streljanju enajstmetrovk premagala Izolo v Dekanah s 5:3. V regularnem času in po podaljških se je tekma končala brez golov. Mura je nastopila oslajljena, brez Bakule, Kokoča in Belca. Strelci iz enajstmetrovke za Muro so bili: Breznik, Stampfer, Gajser, Poljšak in Alihodžić. Nogometiški Beltinec so gostovali pri Rudarju v Velenju in izgubili s tesnim rezultatom 1:0. Beltinčani so bili enakovredne tekme gostiteljem, edini gol pa so prejeli devet mi-

nut pred koncem tekme. Sedem minut pred koncem je bil izključen igralec Beltinec Škaper. Nogometiški Nafta so gostili Maribor Branik in izgubili z 2:6. Gola za Nafto sta dosegla Hranilovič in Kelenc. Nogometiški Čentiba Wreng so premagali Savo iz Kranja s 3:1. Gole za Čentibo sta dosegla Podgorelec 2 in Bogar. Šentjur je na Cankovi premagal domače moštvo z visokim rezultatom 8:0, Bakovci pa so tekmo dobili brez igre s 3:0, ker nogometiški Jadrana iz Dekanov niso prišli na tekmo. Tako so se v osmino pokalnega tekmovanja uvrstili Mura, Čentiba Wreng in Bakovci.

Pogovor z Martinom Burjanom

Prvo odprto DP v akrobatskem letenju

žavno prvenstvo motornih pilotov v akrobatskem letenju ARKO '95, ki ga organizira Aeroklub Murska Sobota. Za prireditev, na katero se Sobočani že dalj časa intenzivno pripravljajo, vlada veliko zanimanje. Kako tudi ne, saj gre za prvo tovrstno športno prireditev pri nas. Več o pripravah, tekmovalstvu in vzporednih prireditvah, smo se pogovarjali z direktorjem Martinom Burjanom, izkušnim motornim pilotom, ki je na mednarodnem tekmovalstvu

na Češkem v akrobatskem letenju osvojil prvo mesto. - Zakaj prvo DP v akrobatskem letenju v Murski Soboti? »Čeprav sem zaposlen v general štabu slovenske vojske, sem bil kot Pomurec (rojen v Apačah, žena iz Nuskove) in član Aerokluba Murska Sobota zainteresiran, da bo prvo tovrstno tekmovalstvo v Rakičanu. To pa tudi zato, ker je rakičansko letališče zelo primerno in ker je organizacijski odbor prireditev enkraten. Ideja o organizaciji prireditev pa se mi je porodila lani na Češkoslovaškem, kjer je bilo tekmovalstvo v akrobatskem letenju tovarne Zlin.« - Kako pa ste zadovoljni z dosežanim potekom priprav? »Vedel sem, da imamo pri nas nekaj motornih pilotov, ki se ukvarjajo z akrobatskim letenjem in tudi nekaj akrobatskih letal. Največji problem so bili sodniki, ki

na jih nimamo. Zato sem se začel o tem pogovarjati s predstavniki Zlinove letalske šole na Češkem, kjer sem dobil vso podporo. Bili so celo navdušeni nad tem, ker vidijo tudi svoj interes. Tako smo se tudi dogovorili, da pride k nam štiri ali pet sodnikov, poleg tega pa bodo od tam tudi tri letala tovarne Zlin. Dogovorili smo se tudi za nadaljnje sodelovanje, saj naj bi postal tekmovalstvo tradicionalno.« - Kakšno udeležbo pa pričakujete na tekmovalstvu? »Pričakujemo 12 do 15 domačih ter 5 do 8 tujih tekmovalcev. Na tekmovalstvu bi lahko nastopila tudi midva z Vaupotičem, vendar pa sva preveč angažirana s prireditvijo in ne bova nastopila. Vsa sredstva s prireditve nameravamo vložiti v nabavo novega akrobatskega letala, šolamo pa tudi mladega tekmovalca Podlunška.«

- Kakšen pa bo program tekmovalstva? »Tekmovalci bodo prišli v Mursko Soboto v ponedeljek 14. avgusta. Otvoritev tekmovalstva bo v sredo, 16. avgusta, ob 17. uri pri letališču v Rakičanu. Tekmovalstvo bodo trajala do nedelje 20. avgusta, ko bo ob 17. uri sklepna prireditev. Sicer pa se bodo tekmovalci vanja začela v četrtek, 17. avgusta, in bodo od 9. do 12. in od 15. do 19. ure, odvisno od vremenskih razmer.« - Pripravljate tudi nekatere redne prireditev? »V soboto in nedeljo bo na letališču v Rakičanu odprta razstava letalske opreme. Sicer pa bodo v panoramski poleti z majimi letalnimi motornimi letali ter prireditebo v obliki prireditev, ki bodo stala 500 SIT, medtem ko bodo za otroke do 15 let vsa prostora. Feri Maučec

Klub malega nogometa v Noršincih je preteklo nedeljo pripravil priložnostno slovesnost ob otvoritvi prvenstvenega igrišča, ki predstavlja za kraj pomembno pridobitev pri nadaljnji športno-rekreacijski dejavnosti. S tem pa so si nogometiški tudi ustvarili pogoje za tekmovalstvo v občinski ligi malega nogometa Murska Sobota. Doslej so namreč morali igrati tekme v Nemčavcih. Obnovitev tega lepega objekta, ob katerem naj bi v prihodnje zgradili še nekatere druge, je stala okrog 600.000 SIT, večino del pa so opravili prostovoljno. Ob tej priložnosti so pripravili tudi turnir v malem nogometu. Med osmimi ekipami so zmagali Mlajtinci pred Nemčavci in Noršinci. Fotografija: Jure Zaunkec

ŠPORTNA NAPOVED ŠT.4	Napoved
1. BELTINCI: Rudar (V)	
2. Publikum : MURA	
3. Maribor: Olimpija	
4. Izola: Gorica	
5. N. Oprema : Primorje	
6. NAFTA : Železničar (Mb)	
7. Pohorje: BAKOVCI	
8. Zreče : TURNIŠČE	
9. ODRANCI : Kungota	
10. BELTRANS : Dravograd	

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Arhitekta Novaka 13, najpозnejše do petka 18. avgusta 1995. Pri zrebanju bomo upoštevali 8 pravih tipov.

Ime in priimek ter naslov:

Tudi drugo kolo prvenstva v prvi državni nogometni ligi ni minilo brez presenečenj. Tako tudi tokrat naši reševalci športne napovedi št. 2 niso imeli sreče. Pravilna rešitev športne napovedi št. 2: Beltinci : Primorje 2, Maribor : Mura 2, Izola : Rudar 2, Gorica : Olimpija 1 in N. Oprema : Publikum 1.

Profesionalni tenis

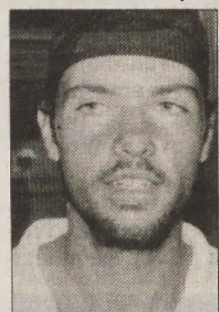
Uspel satelitski teniški turnir Slovenija I v Murski Soboti

V nedeljo se je v Murski Soboti končal tretji profesionalni satelitski teniški turnir iz serije Slovenija I, ki ga je že drugi organiziral Teniški klub Murska Sobota. Na njem so prvič sodelovali tekmovalci z vsega sveta, med njimi tudi precej slovenskih tekmovalcev - v predtekmovanju 14 in na glavnem turnirju 10. Na glavnem turnirju je sodelovalo 32 tekmovalcev, med njimi prvič tudi najboljši pomurski tenisač Peter Škraban iz Murske Sobotice. Turnir je po splošnem prepričanju lepo uspel, mi pa smo za mnenje zaprosili nekatere udeležence.

Janez Erhart, predsednik TZ Slovenija:
»Teniška zveza Slovenije je pred tremi leti ponudila organizacijo ženskega teniškega turnirja TK Murska Sobota. Odlično so ga izpeljali, nas pa rešili iz organizacijske zagate, za kar smo jim še danes zelo hvaležni. Teniški klub Murska Sobota je v tem času dosegel izredne uspehe tako na tekmovalnem, organizacijskem in šloveskem nivoju. Tako da danes sodi med najboljše slovenske klube in razpolaga z lepimi igrišči. Soboški teniški klub je tako postal tudi eden najbolj solidnih organizatorjev slovenskega profesionalnega satelitskega turnirja. Zato se radi vračajo v Mursko Soboto tako

domači kot tuji tekmovalci, kakor tudi gostje. Zahvalil bi se TK Murska Sobota na čelu s predsednikom Dušanom Lanščakom za dobro sodelovanje in jim zaželel še veliko uspehov.«

Zoltan Nagy, finalist iz Madžarske:
»Tretji teniški turnir iz serije profesionalnih slovenskih satelitskih turnirjev v Murski Soboti mi je zelo ugajal. Zadovoljen sem bil z organizacijo turnirja, saj je bil to eden izmed boljše organiziranih tovrstnih turnirjev. Tudi igrišča so precej kvalitetna, tako da se da igrati dober tenis. Če k temu dodam, da sem zadovoljen tudi z mojimi rezultati in uvrstitvijo, potem je tudi zares vse v najboljšem redu.«

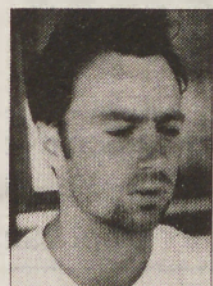
šem redu.« Dodajmo še, da je dvajsetletni madžarski tekmovallec, ki je doma iz Pecs, na rang lestvici 479 in da je obljubil, da se bo še rad vračal v Mursko Soboto.

Dušan Lanščak, predsednik TK Murska Sobota:
»S turnirjem sem izredno zadovoljen, saj so prvič prišli k nam tekmovalci z vsega sveta, pa tudi gledalcev je bilo tokrat precej več kot na prejšnjih turnirjih. Potrudili smo se, da smo začetek tekem premaknili na 17.30 uro, kar gledalcem najbolj odgovarja. Veseli nas tudi, da je bilo veliko slovenskih tekmovalcev z Iztokom Božičem, ki je z igro dokazal, da lahko pride še višje. Razočaran nas tudi ni domači tekmovallec Peter Škraban, ki je prvič nastopil in nudil močan odpor Madžaru Tanasu Györgyju. Ker bomo organizatorji tovrstnih turnirjev še naslednja tri leta, sem prepričan, da se bodo gledalci in ljubitelji tenisa navduševali tudi v prihodnje in da jih

bo še več. Celotna ekipa se je trudila in mislim, da so bili z organizacijo turnirja zadovoljni tudi tekmovalci.«

Iztok Božič, polfinalist iz Slovenije: »Z organizacijo turnirja v Murski Soboti sem zadovoljen, saj so vse delali v korist igralcev. Za turnir je značilno, da nekoliko odstopajo trije ali štirje igralci od ostalih in da se je igral dokaj kakovosten tenis. S svojo igro na teh turnirjih sem le deloma zadovoljen, saj imam problem z roko, ker občutim bolečine. Zaradi tega sem na prvem turnirju tudi odstopil. V Murski Soboti sem se brez posebnih težav uvrstil v polfinale, kjer sem se srečal s prvim nosilcem Falentijem. Računal sem na zmago, vendar se mi je ta zopet izmuznila iz rok.«

Ludvik Veršič, gledalec:
»Sem velik ljubitelj tenisa in sem si tudi z veseljem ogledal turnir v Murski Soboti. Mislim, da je turnir potekal v najlepšem redu in da so z njim zadovoljni tudi igralci. Prvič smo lahko na profesionalnem turnirju videli tudi domačina Petra Škrabana in mislim, da je igral izredno dobro, čeprav je srečanje izgubil. Tekma je pokazala, da je pomurski tenis zelo napredoval in da ni več velike razlike med pomurskim in slovenskim tenisom. Da bi lahko še hitreje napredovali, mislim, da bi v Murski Soboti morali ustvariti tudi primerne razmere za zimsko vadbo.«

Feri Maučec

Feri Maučec

Konjske dirke v Ljutomeru

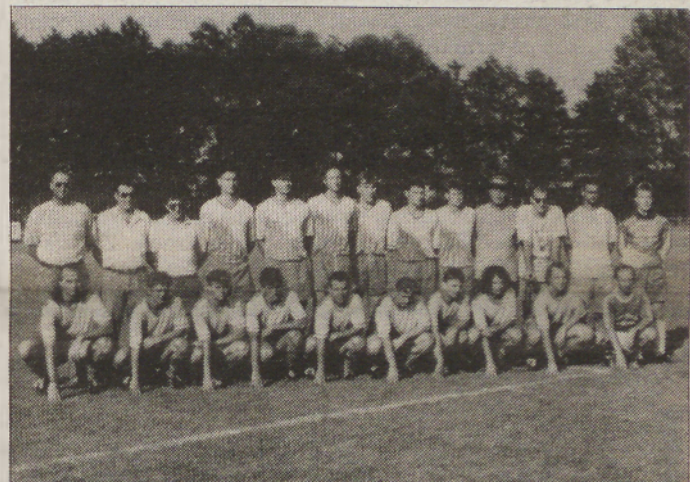
Dori Lobell (M. Slavič) prvak med triletniki

Na hipodromu v Ljutomeru so bile v nedeljo kasaške dirke, ki jih je ob občinskem prazniku pripravil domači konjeniški klub. V osmih dirkah se je pomerilo 82 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške, prireditev pa si je ogledalo okrog 1500 ljubiteljev kasaškega športa. V središču zanimanja obiskovalcev je bilo državno prvenstvo za triletnike. Po pričakovanju je na 2200 m dolgi progi zmagal Marko Slavič, mlajši (z Dori Lobellom) s kilometrskim časom 1:18,7 in osvojil naslov državnega prvaka. Sicer pa so tudi tokrat Ljutomerčani osvojili največ prvih mest. Prva mesta so osvojili Patricia Lobell (F. Jureš) 1:24,5 v prvi dirki, Fenda (J. Seršen) 1:23,0 v drugi dirki, Sena (M. Seršen) 1:19,2 v peti dirki in Albatros (M. Slavič) v osmi dirki uvoženih kasačev. Druga mesta so zasedli: Lord Lobell (S. Jureš) v prvi dirki, Lariosa (Žnidarič) v drugi dirki, Amila MS (J. Sagaj) v peti dirki in Leona II (Makovec) v osmi dirki. Tretji so bili: Vister II (J. Sagaj) v prvi dirki, Ven Hill (M. Slavič, ml.) v drugi dirki, Koran Kevstone (B. Spindler) v tretji dirki, Finta AS (S. Slavič) v četrti dirki. Četrta mesta pa so zasedli: Amita (F. Jureš) v prvi dirki, Aldea (Šonaja) v tretji dirki, Lex (Jureš) v sedmi dirki in Duras (Sagaj) v osmi dirki. (NŠ)

Košarkarski klub Radenci

Radenci v državni C-ligi

Košarkarji Radencec, ki so v prejšnji tekmovalni sezoni uspešno nastopali v državni D-ligi, so se uvrstili v državno C-ligo. S pripravami za novo tekmovalno sezono so začeli prvega avgusta pod strokovnim vodstvom novega trenerja iz Maribora, v svoje vrste pa so pritegnili tudi tri nove igralce iz Satexa oziroma Starš. Želja kluba je, da bi uspešno tekmovali in se uvrstili v državno B-ligo. Od 7. do 13. avgusta bodo imeli skupne priprave v Dolenjskih Toplicah, 15. avgusta pa bodo igrali prvo pokalno tekmo. Do začetka tekmovanja, ki se bo pričelo 23. septembra, se bodo pripravljali doma v dvoranah in na zunanjih igriščih. Predvidevajo pa tudi nekaj prijateljskih tekem z močnejšimi ekipami, ki bodo prišle na priprave v Radence. V Radencih vlada velik interes za košarko, zato bodo septembra začeli s pripravami vseh kategorij, kar predstavlja precejšnje finančno breme. Zato bodo veselili vsake podpore pokroviteljev. Vse tekme bodo snemali in posnetke predvajali na lokalnem TV-kanalu. B. Gaber

Nogometarji Nafta iz Lendave, prekmurski drugoligaš. Stojijo od leve: Sakač (predsednik), Banotaj (športni direktor), Preradovič (pom. trenerja), Novak, Berendijaš, Ulen, Dominko, Koveš, Drvarič, Vugrinec (trener), Gašević, Starovasnik in Magdič; čepijo: Kelenc, Hranilovič, Hozjan, Gabor, Prekazi, Slavic, Tompa, Žizek, Baša in Lukič (fizioterapevt). Fotografija: Feri Maučec

V Murski Soboti se je končal tretji (od skupno štirih) satelitski profesionalni moški teniški turnir Slovenija I, ki ga je vzorno organiziral TK Murske Sobotice. Na glavnem turnirju je sodelovalo 32 tekmovalcev, med njimi tudi prvič domačin Peter Škraban, ki je upravičilo svoj nastop, čeprav je izpadel v prvem kolu. Zmagal je prvi nosilec Falenti iz Avstrije, ki je v finalu premagal Madžara Nagya, v polfinalu pa najboljšega slovenskega igralca Iztoka Božiča. V dvojicah sta zmagala Nagy-Čatar. Prireditev, ki je lepo uspela, si je ogledalo precej ljubiteljev tenisa. Na posnetku Peter Škraban v akciji.

Fotografija: Jure Zauneker

Grabar zmagal v Avstriji

V Celovcu v Avstriji je bil tradicionalni mednarodni atletski miting, ki so se ga udeležili tudi člani AK Pomurje iz Murske Sobotice in se lepo odrezali. Najuspešnejši je bil Geza Grabar, ki je zmagal pri članih v teku na 3.000 m z rezultatom 9:01,75. Druga mesta so osvojili: Marija Števanec v teku na 800 m s solidnim časom 2:09,74, Dejan Obal med učenci (2:21,00) in Cveto Cvetko v teku na 100 m (11,59). Tretja je bila Nina Jakopec v teku na 100 m z osebnim rekordom 14,95, četrta pa Mojca Meglič v teku na 800 m. (G. G.)

Namizni tenis Sobočani z Nord Doneskom

V Haagu na Nizozemskem se je končalo evropsko mladinsko in kadetsko prvenstvo v namiznem tenisu. V reprezentanci Slovenije sta nastopila igralca Moravskih Toplic-Sobote Mitja Horvat (mladinci) in Gregor Kocuvan (kadeti). Slovenska mladinska reprezentanca je zasedla zelo dobro deseto mesto, kar je za petnajst mest boljše kot lani v Parizu. To je tudi doslej najboljša uvrstitev Slovenije na evropskih prvenstvih v ekipni mladinski konkurenci. Kadetska reprezentanca pa je pristala na sedemindvajsetem mestu, kar je za pet mest slabše kot lani. V posamični konkurenci se je Horvat prebil iz kvalifikacij v prvo kolo, kjer je izpadel, v dvojicah pa je izpadel v drugem kolu. Kocuvan se je po dveh zmagal prebil v tret-

Razpored tekem

I. MNL MS

- I. kolo - 27. 8. '95
- Serdica : Les
- Lipa : Rakičan
- Bratonci : Čarda
- Tromejnik : Apače
- Kema : Emal
- Vesna : Gorčanka
- II. kolo - 3. 9. '95
- Les : Gorčanka
- Emal : Vesna
- Apače : Kema
- Čarda : Tromejnik
- Rakičan : Bratonci
- Serdica : Lipa
- III. kolo - 10. 9. '95
- Lipa : Les
- Bratonci : Serdica
- Tromejnik : Rakičan
- Kema : Čarda
- Vesna : Apače
- Goričanka : Emal
- IV. kolo - 17. 9. '95
- Les : Emal
- Apače : Gorčanka
- Čarda : Vesna
- Rakičan : Kema
- Serdica : Tromejnik
- Lipa : Bratonci
- V. kolo - 24. 9. '95
- Bratonci : Les
- Tromejnik : Lipa
- Kema : Serdica
- Vesna : Rakičan
- Goričanka : Čarda
- Emal : Apače
- VI. kolo - 1. 10. '95
- Les : Apače
- Čarda : Emal
- Rakičan : Gorčanka
- Serdica : Vesna
- Lipa : Kema
- Bratonci : Tromejnik
- Kema : Vesna
- IX. kolo - 22. 10. '95
- Kema : Les
- Vesna : Tromejnik
- Goričanka : Bratonci
- Emal : Lipa
- Apače : Serdica
- Čarda : Rakičan
- X. kolo - 29. 10. '95
- Les : Rakičan
- Serdica : Čarda
- Lipa : Apače
- Bratonci : Emal
- Tromejnik : Gorčanka
- Kema : Vesna
- XI. kolo - 5. 11. '95
- Vesna : Les
- Goričanka : Kema
- Emal : Tromejnik
- Apače : Bratonci
- Čarda : Lipa
- Rakičan : Serdica

Šport od tu in tam

Sportni ribolov - Pri Treh ribnikih pri Ljutomeru je bilo državno prvenstvo v športnem ribolovu, ki ga je organiziralo Društvo paraplegikov pomurske regije. Sodelovalo je 33 tekmovalcev in tekmovalk iz šestih društev. Med osmimi ekipami je zmagala prva ekipa Pomurja prvega drugega ekipa Pomurja, Marinborom in Celjem. Med posamezniki je bila Marija Magdič (Pomurje) druga. Pri moških pa je zmagal Silvo Križanič. Slavko Dumanj je bil tretji, Franc Borovnjak (vsi Pomurje) pa četrti. (F. Matko)

Atletika - Tekaška sekcija Radencec, ki je zelo aktivna, bo s posebnim avtobusom v soboto odpotovala na tekaški maraton kralja Matjaža v Črno na Koronah. Vsi, ki želijo potovati v Črno, se lahko prijavijo pri Feriju Novaku, Radenska, tel. 65 541 int. 679.

Šah - Na petem državnem ženskem šahovskem prvenstvu v Ljubljani sodelujeta tudi Števaneceva, članica ŠD Pomurje-Pomgrad iz Murske Sobotice, in Štumbergerjeva, članica ŠD Rokada iz Lendave.

Pomurski šahisti sta dobro startali, saj je Števaneceva v prvem kolu premagala Krmeljovo, v drugem pa remizirala z Vošpernikovo. Štumbergerjeva je v prvem kolu izgubila z Mihevcovo, v drugem pa premagala Krmeljovo.

Nogomet - V eni od zadnjih preizkušanj pred novo tekmovalno sezono v drugi državni ligi je lendavska Nafta premagala Rudarja iz Murskega Središča s 3:0. Streli so bili: Tadič, Novak (11 m) in Dominko. V prijateljski tekmi so Črenšovci premagali Ōriszentpeter iz Madžarske s 13:0, Opel Horst Lakoš pa Turlišče z 2:1. (F. H.)

Mlinarski dnevi na Bistricah

Tudi mlinarske gibice

Za lončeno pečjo je sedel starejši mož, verjetno nekdanji mlinar, in na kovinski plošči pekel mlinarske *gibice*, ki so bile velike kot palačinke in približno tako tudi debele, a recept zanje je sila preprost: moka, voda in sol.

Gibice so šle kot za med, četudi je ena stala 50 tolarjev. Bile so poslastica. Omislile so si jih ženske, ki so se vgnezdile v *kučico*, nad katero je bil napis Pevski zbor. Glej ga, spretnega, moški je bil tudi oni, ki je testo valjal. Iz zaupnega pogovora sem zvedel, da se prireditev ni niti dobro začela, že so prodali več kot 100 *gibic*. Te so, preden so jih zvali (in pri tem so se lomile), nadeli z žlico zaseke.

S posebnim omenjanjem izdelave in prodaje *gibic* hočem povedati, kako malo iznajdljivosti je potrebno, da dosežeš dva namena: ljudem potešiš željo po nečem novem in pri tem zaslužiš. Seveda pa bi bil krivičen, ko bi prezrl še druge ponudnike domačih dobrot.

Letošnji Mlinarski dnevi so bili vsebinsko zelo bogati, ko pa je na prireditvi nastopilo več folklornih (plesnih) skupin, obiskovalci so opazovali ali pa se sami preizkusili v veselih igrah, na primer v vlečenju vrvi, lahko so šli loviti ribe, četudi s pripomočki, s ka-

terimi drugače lovijo črni ribiči (kržak, prtnjak itd.), pomerili pa so se lahko tudi v žaganju hloda, ki je bil postavljen posebno na zadnjih kolesih kmečkovega voza. Videli smo tudi tekmovalce gasilcev. Pa ne na travniku, tudi ne pri pitju brizganec, ampak v tekmovalstvu s čolni na nemirni (in nevarni) reki Muri. Na njej je stal tudi en *kump* Kolenkovega mlina, katerega kolo se je tudi vrtele, čeprav ni bilo tipično rečno, ampak bojda sposojeno od novepečenega potočnega mlinar-

ja. Moka, ki jo je bistriški mlinar prodajal, pa je bila seveda prava, a mleta v mlinu, ki trdno stoji na zemlji. Mlinarski dnevi, na katere je vabila Krajevna skupnost Bistrica, so pritegnili množico ljudi. Ne samo domačinov in okoličanov, ampak tudi turiste. Med temi sem videl tudi goste z Japonske. Zanje naj bi bilo to nenavadno doživetje. Seveda pa se je program nadaljeval (in sklenil). Kaj je to pač običaj? z veselico. Recimo ji: mlinarsko veselico. Najbrž je vsaj en ples zaplesala tudi Slavica Donko, ki se je še posebej zavzela, da prireditev uspeša. Tudi od m. krofona se ni ločila več ur. Čestitamo!

Š. SOBOČAN

Turistično društvo Dokležovje ima že 40 članov. Velika večina se jih je udeležila kolesarskega izleta na Kapelo. Prijetno potovanje so združili s koristnim. Sešli so se namreč s kapelskimi turističnimi delavci in tako izmenjali izkušnje pri svojih prizadevanjih za čimlepšo urejenost krajev. Dokležovčani, čeprav so šele začetniki, se že lahko pohvalijo z nekaj akcijami, ki prispevajo k urejenosti, na primer ureditev gramoznice v Šibju, kjer bo moč loviti ribe in čolnariti. - J. Ž.

ČRENŠOVCI - Občina Črenšovci se poteguje za denar iz sklada za demografsko ogrožena območja. Denar bi radi dobili za sofinanciranje preostalih makadamskih cestnih odsekov v Veliki Polani in Trnju, za projekt skupnega vodovodnega omrežja in za ureditev razsvetljave na Srednji Bistrici. Vse bolj v ospredju je tudi težnja po ureditvi odvodnjavanja v središču Velike Polane in delu Žižkov ter drugo. (J. Ž.)

RANKOVCI - Sektroske vaje tišinskega območja so bile tokrat v Rankovcih. Pomerili so se v suhem tridelnem napadu, štafetnem teku, metanju vrvi, pionirji pa v vaji z vedrovko. Sodelovalo je 20 društev. Med člani so na prvem mestu pristali tekmovalci s Krajne, izmed članic so bile najboljše Sodiščinanke, izmed mladink pa so se najboljše odrezala dekleta s Krajne. No, v tem mesecu pa bo novo tekmovalstvo. Tedaj si bodo gasilci prizadevali osvojiti pokal očine Cankova - Tišina. Le kdo ga bo dobil? (F. Ku.)

PODGRAD - V tem kraju, tik ob magistralni cesti, je bunker, ki je bil še kako pomemben za obrambo mostu v Gornji Radgoni med zadnjo vojno za Slovenijo, saj so pred njim postavili kovinske ježe, ki so zadržali tanke. Nekateri se sicer spotikajo ob ta betonski objekt, sam pa menim, naj kar ostane. Kot spomin! (J. Ka.)

POLICE - Predvidoma v začetku septembra bodo začeli s pripravljalnimi deli za asfaltiranje 2.100 metrov dolge ceste med Policami in Spodnjo Ščavnico. Predvidevajo, da bodo stala 31.000.000 tolarjev. Dobro pa kaže tudi v prizadevanjih za reševanja problemov zdrave pitne. Občina Gornja Radgona je objavila javni razpis za gradnjo več primarnih vodovodov, na primer med Lešani in Nasovo ter med Radmošci in Ivanjševskim Vrhom. Za dela bo treba odšteti 50.000.000 tolarjev. (G. G.)

Hotel Lipa praznuje letos 15-letnico poslovanja

Lipa v znamenju Golje

Najbolj zvesti gost lendavskega zdravilišča ob 15. rojstnem dnevu nagradil kolektiv

Hotel Lipa je prav gotovo eden izmed najmlajših hotelov v Sloveniji in Pomurju. Odprli so ga tik pred novim letom 1980, tako da letos praznuje 15-letnico delovanja. To res ni velika obletnica, vendar sta hotel in zdravilišče v minulih letih doživela tako velike spremembe kot le malokateri turistični objekt. Najpomembnejša izboljšava je prav gotovo gradnja prizidka hotela, prostorov za terapijo in novih bazenov, sicer pa je bila v minulih letih najpomembnejša pridobitev naziva *naravno zdravilišče*. Tudi lastništvo se je krepko spremenilo. Večinski lastnik Term Lendava je danes Radenska, drugi največji pa Nafta Lendava.

15. obletnica odprtja hotela Lipa v Lendavi zato mineva bolj v znamenju načrtovanja, družabne in kulturne prireditve pa se vrstijo čez vse leto. Obletnice so se najprej spomnili že ob silvestrovanju, najbolj učinkovito pa je pisanje čestitk vsem gostom, ki so kdaj bivali v hotelu Lipa. Ker imajo na voljo podatke gostov, kdaj je kateri rojen, jim čez vse leto pošiljajo čestitke in jih hkrati spominjajo, da letos praznuje tudi Lipa. Med prvimi gosti v hotelu Lipa je bil tudi profesor Bojan Golja, ki se je nato vračal vsako leto, tudi po dvakrat ali trikrat letno. Razlog niso bile le zdravstvene težave, ampak prijaznost hotelskega osebja, ki je ugodilo vsaki njegovi prošnji, ter zaljubljenost v pokrajino. Za Goljo bi lahko rekli, da je z risbami ustvaril takšno podobo o Prekmurju kakor pisatelj Miško Kranjec s pisano besedo.

Kakor je sam povedal ob otvoritvi njegove razstave v prostorih hotela Lipa, mu je bilo Prekmurje v preteklosti še velika neznanka, ko je bil majhen, so od tam prihajali cigani, ko je končal s šolanjem, so se vsi bali določite službenega mesta v Prekmurju. Prvič se je srečal s Prekmurjem 1949. leta, ko je nekaj dni preživel v Prosenjakovcih, kjer je pomagal dve leti mlajšemu kolegu Ladislavu Dančnu, ki se je pripravljal za sprejemne izpite.

Risbe prof. Bojana Golje, na katerih je prikazano Prekmurje Miško Kranjca, bodo poslej krasile prostore hotela Lipa, ki letos praznuje 15-letnico poslovanja

Profesorja Golja je ob otvoritvi predstavila kustosinja Pokrajinskega muzeja Ptuj Marjeta Ciglencek, ki je takoj v uvodu poudarila, da je profesor dolga leta zanemarjal risbo na račun grafike: kako ne bi, ko pa je prof. Golja v petdesetih letih študiral grafiko pri največjem slovenskem mojstru grafike Božidarju Jakcu, nato pa še na Japonskem, kjer je dosegel svojevrstno pretanjenost in občutljivost za detajle. Kot ustvarja-

lec risb se je začel oblikovati šele z delom na terenu v okviru Pokrajinskega muzeja Maribor, ko je začel spoznavati vedno bolj propadajočo dediščino na podeželju in je marsikaj, česar danes ni več, tudi dokumentiral. Risbe, ki bodo poslej krasile prostore hotela Lipa v Lendavi, so nastale v minulih petnajstih letih na območju lendavske občine, predvsem Lendavskih gor. V njih je čuti nadih *nostalgicne pokrajine*, nastale so na osnovi fotografij s terena in so vseč predvsem *eeinšmekerjem*, tistim

ljubiteljem pristnega, ki radi gledajo takšno podeželje (kakor ga predstavlja Golja), nočejo pa v (na) njem sodelovati.

Bojan Golja, profesor risbe in grafične tehnike na Pedagoški fakulteti v Mariboru, je članom kolektiva Terme Lendave podaril grafične liste v zahvalo za dolgoletno sodelovanje tako pri njegovem zdravljenju in pri njegovem umetniškem ustvarjanju.

BBP, foto.: JZ

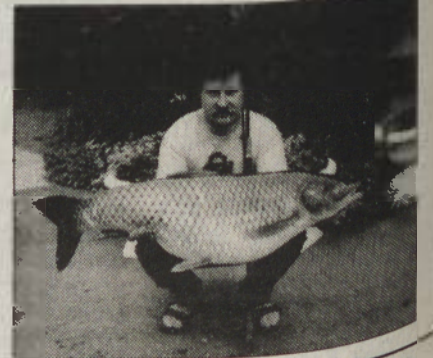

ČAKOVA - Krajanje te vasi blizu Vidma ob Ščavnici bi radi obnovili avtobusno postajališče, ob njem pa nameravajo postaviti še tablo za plakatiranje. Delali bodo sami, saj so v tem izurjeni, od občine pa bi radi dobili vsaj denar za nakup potrebnega materiala. (F. Kl.)

LENDAVA - Vzgojnovarstveni zavod Lendava vključuje 9 dvojezičnih in 8 slovenskih vrtec v občinah Lendava, Črenšovci, Odranci, Turnišče in Kobilje. Varstvene in tudi vzgojne ustanove obiskuje 856 malčkov, zanje pa skrbi 53 vzgojiteljic in 24 varuhinj. Vseh zaposlenih v VVZ-ju Lendava je sicer 105. Otroci pa se sploh ne dolgočasijo, saj se ne le igrajo, ampak tudi udeležujejo v likovni, glasbeni, gibalno-ritmični in dramski dejavnosti. V te oblike se vključujejo tudi posamezni starši. Pred kratkim so imeli Cicidan (pogostitev in igrice) ob Bukovniškem jezeru. Še bi lahko nival. Morda le še to, da v VVZ-ju lepo uresničujemo ciljne naloge iz projekta Zdrav vrtec. (J. Ž.)

RADENCI - Letošnji, tokrat že 42. gostinško-turistični zbor bo med 24. in 26. oktobrom v Radencih. Tako so se odločili (potem ko so prejeli štiri ponudbe) na seji odbora Združenja za gostinstvo in turizem, ki deluje pri Gospodarski zbornici Slovenije. Za predsednika organizacijskega odbora so medtem že izbrali Franca Huberja. (G. G.)

Tega ni več moč poimenovati z ribiško srečo pač pa z znanjem. To še toliko bolj, ker je Jože Osterc, ki je sicer policist na Gibini, v četrtem dnevu ujel kar osem približno takšnih rib, ki so skupaj »potegnile« kar 128 kilogramov. Amar na fotografiji je bil najtežji, saj je tehtal 20 in pol kilograma, v dolžino pa je meril 111 centimetrov. Takšni »komadi« so zrasti v gramoznišču pri Veržeju; da je Jože zgolj ljubiteljski ribič, pa potrjuje tudi to, da je kar pet ujetih rib vrnil v vodo. Pa od nobene ni zahteval izpolnitev vsaj ene želje.

Kratek postanek pri Sv. Trojici

Romarji prihajajo z avtomobili

Bilo je na god sv. Ane in jaz, grešnik, tedaj nisem šel v nobeno od cerkva, posvečenih tej svetnici, ampak me je pot pripeljala k Sv. Trojici.

Šele ko sem se predstavil in izmenjal nekaj besed s trojiškim mladim župnikom Francem Kovšetom, sem izvedel, da je tistega dne praznik sv. Ane in zato žegnanje v sosednji fari pri Sv. Ani v Slovenskih goricah. No, tako hudo pa se mu vendarle ni mudilo tja, da bi me kar tako odpravil, pač pa mi je postregel z nekaterimi zgodovinskimi in novejšimi podatki o svoji župniji, v kateri župnikuje že šesto leto, doma pa je iz Vitanja.

Skrivnostne lučke na hribu

Hrib, na katerem danes stoji samostan in cerkev Svete trojice, se je prvotno imenoval Počuli vrh. Ko pa so med leti 1636-1640 tam postavili cerkev Svete trojice, so začeli kraj imenovati Sveta Trojica v Slovenskih goricah. Na tem hribu so namreč že leta 1631 postavili leseno kapelo v čast Sv. duhu, ki so jo ljudje množično obiskovali, sem prebral na letaku, ki mi ga je dal župnik. Iz istega vira sem tudi zvedel, kaj je ljudi tako zelo vabilo na vzpetino.

Ljudje so večkrat videli na vrhu hriba goreti tri lučke ali zvezde nenavadne svetlobe, zato so z dovoljenjem škofa na tem mestu postavili cerkev Svete trojice. Zemljišče je podaril cmureški prof. Wolfgang Stubenberg. Prvotna cerkev je obsegala današnji zahodni zvonik in nekoliko nižjo ladjo z južno kapelo ter kvadratno prezbitero s strešnim stoplščem. V zvonik je vodil (sedaj zazidan) portal, nad katerim je vzidana plošča, ki prča o nastanku cerkve. Ker so se tukaj začeli dogajati čudeži, se je številno romarjev zelo hitro večalo. Leta 1663 so cerkev zato prevzeli avguštinci. Leta 1693 je bila na severni strani ladje prizidana loretska kapela. Kapelo so zgradili z darovi soproge negovskega grofa - Marije Elizabete Trautmannsdorf. Takratni papež Inocenc XII. je dovolil dajanje popolnega odpusta vernikom, ki obiščejo loretska kapelo v nedeljo po osmini Marijinega rojstva. S pomočjo grofa Draškoviča iz Varaždana je bila cerkev med leti 1735 in 1740 povsem pozidana, saj so jo obrnili tako, da se je njen fasadni zvonik znašel na ohiarnem koncu, stara ladja pa se je spremenila v prezbitero, ki so mu prizidali sedanjo ladjo. V letih 1779-1780 so dozdali še dva zvonika.

Zvon je vzela prva vojna

Pokukal sem v trojiško cerkev, nato pa sem si prebral še strokovni opis njene notranjščine. Glavni oltar iz leta 1756 je izdelan iz štukalustra, medtem ko so kipi leseni in pozlačeni. Oltar hrani v nastavku sliko Svete trojice, ob strani pa svetnike avguštinskega reda: sv. Tomaža iz Vitanove, sv. Nikolaja Tolentinskega in sv. Janeza Fakundskega. Leta 1759 so dokončali šest stranskih oltarjev in kipe stranskih cerkvenih očetov, ki so na konzolah v prezbitero. Avtorji teh kipov niso znani. V prezbitero je sedaj zvon iz leta 1666. Vihl ga je Peter Zwelfer v Gradcu. Leta 1887 je takratni ljubljanski škof Missija blagoslovil 3.000 kilogramov

težak zvon, ki ga je kasneje vzela prva svetovna vojna. Stropne freske v ladji in prezbitero so delo Jakoba Brolla ter Osvalda in Egidija Biertija iz Humina pri Čedadu. Naslikali so jih 1884. leta.

Ob trojiški cerkvi, pravzaprav neposredno ob njej, je samostanski kompleks, ki so ga začeli gra-

avguštinski samostan pa so razpustili. Avguštinci pa so to cerkev nehali upravljati 1811. leta. cerkev in samostan pa so prevzeli v upravo svetni duhovniki. Zaradi velikega števila romarjev (tudi po 100.000 na leto!) so leta 1854 prevzeli cerkev Svete trojice frančiškani in jo upravljajo še danes.

Romarji tudi iz Prekmurja

Frančiškan je tudi sedanji trojiški župnik Franc Kovše. Zatr-

individualno in s sodobnimi prevoznimi sredstvi, prihajajo pa. Tradicija pač ne izumre. Tako tudi ne obiskovanje božje službe ob nedeljah, ko cerkveni prag prestopi okrog 650 »nedeljnikov«, kar je po župnikovem mnenju kar lepo število, čeprav je na območju župnije kakih 2.200 prebivalcev. Ti žive pri Sv. Trojici, v Zgornjem Porčiču, Oseku, Spodnjih Verjanah, Zgornjih Verjanah, Spodnji Senarski, Zgornji Senarski, Gočovi, Brengovi in v Obratu. Ljudje po svojih gmotnih možnostih prispevajo denar in drugo za obnavljanje in vzdrževanje cerkve, župnišča in tudi frančiškanskega samostana, v katerem pa ni več množice zaobljublencev, zato ga zdaj uporabljajo predvsem za duhovne vaje. Doslej so obnovili le tretjino vseh cerkvenih in samostanskih objektov. Na ureditev čaka tudi s knjigami bogato založena samostanska knjižnica, v kateri naj bi bilo okrog 6.000 knjig. 1992. leta so slovesno zaznamovali 300-letnico trojiškega samostana. V trojiških zvonikih je od lanskega leta spet 5 zvonov. Ta, ki so ga namestili v preteklem letu, tehta rekordnih 2.700 kilogramov.

Čeprav je bil čas, odmerjen za pogovor, kratek, sem kar precej zvedel o preteklem in sedanjem

Pogled na cerkev Svete trojice v kraju Sveta Trojica v Slovenskih goricah, nekdanjem Gradišču. - Fotografija: M. Gorjanc

diti po letu 1663, ko so Sveto trojico prevzeli avguštinci. S pomočjo grofa Trautmannsdorfa so leta 1692 dozidali obsežno samostansko poslopje. 15. aprila 1786. leta je pod Jožefom II. Sveta Trojica postala župnija.

dil mi je, da je ta cerkev še danes današnji romarska, saj na poletna in jesenska žegnanja (proščenja) prihaja veliko romarjev, tudi iz Prekmurja. Današnji romarji seveda ne hodijo več pretežno peš in v procesijah, ampak

življenju trojiške župnije. Tudi to, da so uspeli ohraniti nedeljske procesije okrog cerkve. Okrog te so štiri kapelice in ob vsaki preberejo priložnostni evangelij.

Š. SOBOČAN

Pomurci na 18. svetovnem skavtskem zletu na Nizozemskem

Prihodnost je sedaj

270 tabornikov in skavtov iz ZTS in ZSKSS, starih od 16 do 20 let, predstavlja Slovenijo na 18. svetovnem jamboreeju v bližini Drontha na pokrajini Flevoland na Nizozemskem. Od 1. do 11. avgusta se jim je pridružilo okoli 25.000 skavtov iz vsega sveta.

Nina Behek, Igor Odar, Miha Pirher, Damir Poljski, Boštjan Lačen, Vladimira Mrkšič in Petra Skalič predstavljajo Pomurje. Pri predstavitvi Slovenije na zletu pa sodeluje Metka Behek iz Murske Sobotne.

Dolgo pot na Nizozemsko so začeli v M. Soboti.

Program jamboreeja obsega izlete, jadrnanja, globalno razvojno vas - vsak del vasi predstavlja značilnosti določene države, ekološki projekti, pot okoli sveta, proga preživetja, kreativne programe, festivale in športne aktivnosti; skavti pa se bodo trudili, da bi pridobili zletno nagrado prijateljstva.

ASAM

Kar 52 potnikov, večinoma krvodajlcev, iz Ključarovec se je udeležilo enodnevnega izleta. V pivovarni v Laškem, kjer so se najprej ustavili, so jim razkazali moderno opremljeno polnilnico in seveda postregli s pivom in drugimi pijačami.

V Laškem so si ogledali tudi cerkev. Pot so potem nadaljevali v Medijske toplice, od tam pa v idilično vasico Koč-

no na Koroškem. Ustavili so se na turistični kmetiji Keršičevi, kjer so jim postregli z obilnim kosilom. K dobri volji je doprinesel harmonikar, pa so nekateri še zapeli in zaplesali. Avtobus je izletnike pripeljal domov, ko je bila že tema. Spoznali so nov svet naše lepe dežele in preživeli nekaj prijetnih uric. (Fotografija: Melita Filipič, zapisal: Franjo Blažič)

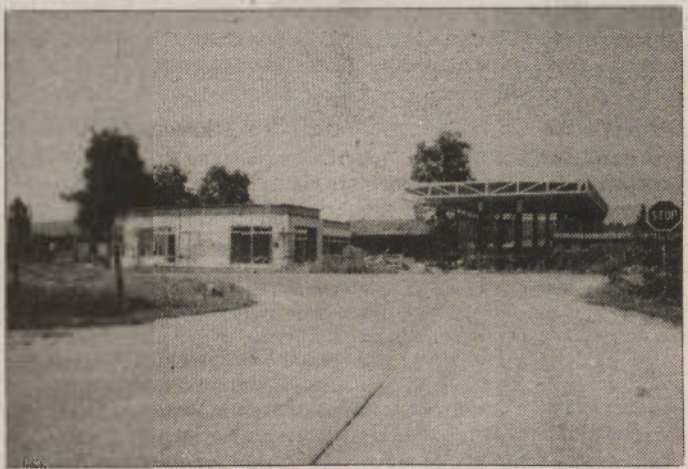
V Ljutomeru zapleti v zvezi z novo OMW-jevo bencinsko črpalko

Črpalka bo, otvoritev pa ...

Ljutomerčani naj bi v kratkem dobili še eno (pre)potrebno bencinsko črpalko. Svoje obrise je že dobila na zemljišču med železniško postajo in Kmetovalcem. Celotni postopek pridobitve lokacijskega in gradbenega dovoljenja je vodilo Ministrstvo za okolje in prostor. Tako je moralo biti po črki zakona, ker je zmogljivost rezervoarjev večja ob 100 m³. Po mnenju občinske upravne organizacije za prostorsko planiranje pa je ministrstvo te postopke vodilo zelo klavarno.

Pri poenostavitvi postopka je spregledalo druge stranke, brez soglasja katerih bencinska črpalka skoraj ne more ugledati luči sveta. Med prvimi sta to Vesna in Petrol. Problem je nastal z izdajo lokacijskega dovoljenja za ureditev prometnega režima. Nova črpalka ne bo mogla poslovati, dokler ne rešijo vprašanja »priklopa« Babinske ceste na regionalno cesto Ljutomer-M. Sobota, tako da bo nasproti vhoda na bencinsko črpalko. To je zahteva Direkcije za ceste in Uprave za notranje zadeve, zemljišče, na katerem naj bi bil opravljen »priklop«, pa pripada TP Vesna. Nastali položaj so na predzadnji seji obravnavali tudi svetniki, ki so bili ogorčeni

nad dejstvom, da se občinski svet postavlja v vlogo gasilca. Vseeno pa so podprli nadaljevanje del, s tem da mora vse stroške nositi investitor, le zgraditev pločnika in avtobusne postaje lahko sofinancira Sklad stavbnih zemljišč.

Dela pri gradnji nove bencinske črpalke v Ljutomeru gredo h koncu, toda avgusta ne bo otvoritev, kot je bilo predvideno.

Vesna ne bo delala težav, ker ji je Sklad stavbnih zemljišč obljubil zamenjavo parcele, na kateri bo grajen cestni »priklop«, s parcelo v mestu ob gostinskem lokalu Jagoda. Ne strinjajo pa se s prednostnimi obravnavami, ne da se upoštevajo interesi lastnikov sosednjih zemljišč. Vesna postavlja tudi svoje pogoje - ureditev dovozne ceste in novega parkirišča ob nakupnem centru, poračun razlike med vrednostjo obeh parcel in povračilo finančne izgube v času gradnje cestnega »priklopa«. S tem pa se težave še ne končajo. Ob robu obstoječe ceste potekata plinovod in optični PTT-kabel. Za spremembo bo potrebno tudi tu soglasje. Petrol je bil zanj zaprošen že pred časom, a do danes ni odgovoril. Mudi se mu prav gotovo ne, saj gre za problem konkurenčnega podjetja. Vse skupaj bo predvideni začetek obratovanja nove bencinske črpalke (z minimarketom, bifejem in avtopralnico) zavleklo za nedoločen čas. To, da otvoritev v avgustu ne bo, pa OMW Istra lahko pripiše predvsem svojemu »površnemu« (po bližnjici) pristopu, ki naj bi ji omogočil »hitrejšo« odprtje servisa. GO

odsevi mladosti

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

Najprej odgovor na 45. vprašanje: Skif je čoln za enega veslača. Tako je napisala tudi Sandra Vogrinčič iz Tropovec, ki je današnja izžrebanka. Čestitamo!

KUPON št. 47 - ALI VESTE

Ali veste, katero jezero je največje v Srednji Evropi? Če želite sodelovati pri žrebanju knjižnih nagrad, izrežite kupon št. 47 in ga skupaj z odgovorom (na dopisnici ali v pismu) pošljite na naš naslov najkasneje do 16. avgusta.

Rada poslušam ptičje petje

Ko se ptice vrnejo v naše kraje, je zelo lepo. Poiščete si svoja gnezda, jih uredijo in se namestijo. Letajo naokrog in si iščejo hrano. Zelo lepo pojejo, zato jih rada poslušam. Nekateri jim naredijo valnice in krmilnice.

SONJA SOČIČ, 2. b, OŠ Tišina

Kom bom velik(-a)

Ko bom velik, bom kmetijski inženir - tako kot moj oče. Govoril bom kmetom, kako naj sejejo, sadijo, škropijo... Povedal jim bom, kako naj krmijo krave in prašiče.

TOMAŽ GOMBOC

Ko bom velika, bom prodajalka. Imela bom veliko trgovino, v kateri bom prodajala živila, pijačo, obleke, obutev, kozmetiko, sladkarije in igrače. Imela bom tudi računalnik. Ta poklic me zelo veseli, zato že zdaj rada hodim v trgovino.

LEA GOMBOC

Jaz pa bi rada postala frizerka, saj zelo rada češem svoje barbike. Delam jim tudi različne frizure. Češem tudi sestro in ji delam čopek. To delo me zelo veseli.

KATJA JAKOVLJEVIČ, 1. a
OŠ Cankova

V spominu si ...

Kakor ptica brez peruti je človek brez ljubezni. Z ljubeznijo odleti v višave in ima voljo do življenja.

Spominjam se deklice po imenu Nina. Bila je prijazna in lepa. Imela je dolge rjave lase in zelene oči. Hodila je v prvi razred, jaz pa v drugo. Vsi fantje so bili zaljubljeni vanjo. Vedno, kadar je šla domov, so ji »nagajali«. Seveda tudi v šoli, vendar so se tam bali učiteljev.

Nekega dne sem s sošolci stal na hodniku in naenkrat je prišla mimo Nina. Matevž ji je podstavil nogo in padla je. Vsi so zbežali, le jaz sem ostal. Pomagal sem ji vstati in tako sva se spoznala. Potem pa sem moral k učitelju, saj je domneval, da sem ji jaz nastavil nogo. Vendar je Nina povedala resnico. Od takrat sem jo vedno opazoval in se »plazil« za njo. To je trajalo nekaj dni, potem pa naenkrat - »bum! Imela je fanta in jaz sem »padel v stran«. Priznam, bilo mi je hudo. Tisti dan sem hodil kot mesečnik. Mami me je hotela peljati k zobozdravniku; pravzaprav bi moral iti sam k njemu, vendar sem prepozno prišel domov. Zato sem jih dobil po zadnji plati. Bil je res grozen dan.

Sedaj sem brez dekleta, a to me ne skrbi. Časa imam na pretek, naš planet pa je poln deklet.

BOŠTJAN TURZA, 8. a, OŠ Sveti Jurij

Pri babici

Rada hodim k babici. Doma je v Radencih. Ko pridem k njej, mi da najprej Kinder jajčko. Potem se igrava. Imam jo rada.

KATARINA MIR, 1. raz.
OŠ Tišina

Sanjam

Sanjam, da sem muca. Lovim miši. Gospodinja mi nosi mleko in drugo hrano. Pri njej mi ni preveč všeč. Moj oče in mamica živita v Mendaleju. Ga ne poznate? To je že staro mesto. Kot otrok sem bivala tam. Prišla je histerična gospa, ki me je želela kupiti in me tudi je.

Zelo pogrešam očka in mamic. A ne morem si pomagati. Takšno je življenje. Mačka sem pač. No, nisem omenila, da je očetu ime Krik, mami pa Muca-Maca-Mica. Enako ime ima moja babica, dedku pa je ime Fifi.

Pa spet nekaj o mojem novem domu. Gospodinja me je

Moja soba

Jaz sem Mojca. Imam novo sobo. Na polici je veliko igrač. Ponoči me čuva muca Taca. Soba si čistim in pospravljam sama.

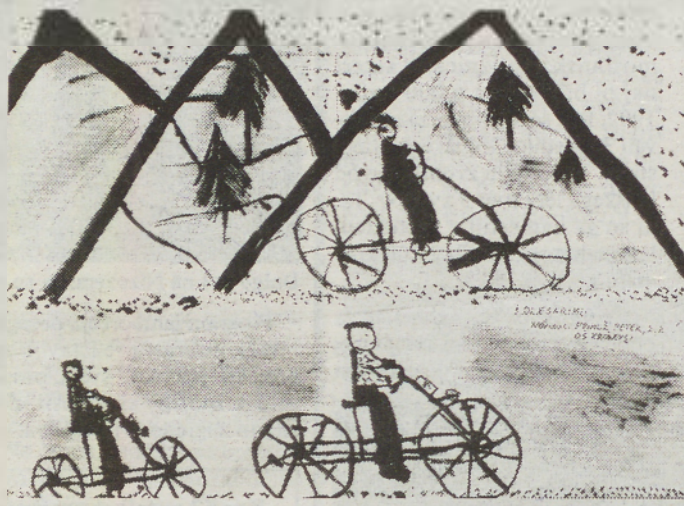
MOJCA KOVAČIČ, 1. b
OŠ Križevci

Ježev rojstni dan

Neko soboto je imel jež rojstni dan. Na praznovanje je povabil vse živali. Zvečer so se zbrali v veliki dvorani. Godci so igrali. Lisica je začela peti. Pari so zaplesali in začelo se je praznovanje. Potem je vsak dal ježu svoje darilo in mu čestital. Nato so sedli za mizo in začeli piti, jesti ...

Lisica je doma pustila otroka, ki je medtem odšel globoko v gozd. Ko je minila polnoč, so odšli domov. Lisica je pogledala v zibko, otroka pa ni bilo. Poklicala je vse živali. Iskali so, a ga niso našli. Tako je lisica ostala sama.

ANDREJA FICKO, 2. a
OŠ Grad

LINOREZ - ORANŽA

Alenka Čor 6. b OŠ Puconci

Vesele in prijetne počitnice!

Novice od tu... in tam

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RITUPER

Skupina Demolition Group je pred kratkim posnela dva videospota You Never Cry in U tvojim očima. Sedaj pa se že pripravlja na svoj velik tradicionalni piknik Demolition Group Piknik, ki bo v 12. avgusta, nanj pa vabijo vse svoje oboževalce.

Darja Švajger je za svojo evrozijsko skladbo Prisluhni mi posnela videospot, ki ga je režiral Peter Bratuša. Sedaj pa že trdo dela v studiu, saj namerava jeseni izdati svojo novo kompaktno ploščo, ob njeni promociji pa bodo nastali tudi videospoti za njene nove skladbe.

Šestintridesetletni Roger Nelson, znani kot Prince, bo v kratkem znova spremenil svoje ime, v zadnjem času najraje sliši na ime His Royal Highness. Vse to pa je zaradi njegovih stalnih nesoglasij z diskografsko hišo, od katerih bi želel izveliči kar največ.

Iron Maiden, večasih ena izmed najbolj popularnih heavy metal skupin, je pred kratkim posnela material za svoj nov album, ki pa še ne bo izšel tako kmalu. Fantje želijo, da bi bil čim bolj dodelan, njihovi najbližji sodelavci pa trdijo, da je trši, kot kdaj koli prej.

POP ROCK noviceee

Robbie na samostojni poti?

Po tem ko so oboževalke izvedele, da se je Robbie Williams, najbolj priljubljen član skupine Take That, odločil za samostojno kariero, je izbruhnila prava histerija. Na tisoče oboževalk se je zbralo na najbolj prometnih cestah v večjih mestih po Italiji, v Nemčiji pa so uvedli posebno vročo linijo, ki komaj uspeva potolažiti vsa obupana dekleta. Ena izmed punc je želela narediti samomor.

Vse oboževalke pa si želijo samo eno, naj Robbie prekliche

svojo odločitev. Razni časopisi in mladinske oddaje pa so po tem dogodku posvetili veliko umiku Robbia. Sam pa se je odločil za samostojno kariero, saj, kot pravi, se njegovi prijatelji na nekatere zadeve, o katerih pa še noče govoriti, bistveno razlikujejo od ostalih članov skupine. Kaj bo v prihodnosti skupino, pa še ne vemo!

Ugly Kid Joe

Namesto na Bahame, v studio, rezultat tega je nova kompaktna plošča - Kontrola za aids

Skupino sestavljajo pevec Whitfield Crane, basist Cordell Crockett, kitarista Klaus Eichstadt in Dave Fortman ter bobnar Shannen Larkin. V takšni postavi so tudi izdali svoj nov album Menace To Sobriety. Ta album so posneli v osami haciende nekje v južni Kaliforniji, ki stoji tam že od leta 1920, pred tem pa bi jo naj uporabljal Dean Martin. Takšna izoliranost jim je tudi najboljše vplivala na ustvarjalnost. Tam so lahko nekaj mesecev delali, kar so želeli, ne da bi jih kdo motil, prepustili so se ustvarjanju in študiranju novih komadov. Šest dni v tednu so trdo delali, sedmi dan pa so si vzeli za žur. Takrat so uživali v dobrem kalifornijskem rdečem vinu ali pa so v nedeljo šli v cerkev.

Glede na to, da fantje veliko potujejo, deklet pa se ravno ne

branijo, veliko govorijo o aidsu. Whit pravi, da abstinenca pri njih ne pride v poštev, zato strogo uporabljajo kondome. Dave pravi, da bi bilo škoda izgubiti življenje za petnajst minut užitka. Ostali pa se na to samo sme-

jijo in dodajajo, da laže in da on porabi samo kakšno minuto. Pri tem pa jih dopolni, da ta minuta traja celo večnost.

Večkrat grejo tudi na kontrolo za aids. Nekoč, ko so bili resno zaskrbljeni, so rekli, da če

niso več zdravi, potem grejo na Bahame in tam preživijo zadnje dni svojega življenja. Izvidi so bili v redu, Bahami pa so padli v vodo, zato pa so morali znova vzeti v roke kitare, bobne, mešalne mize... Potovanje pa so nadomestili s turnejo po Evropi in se priključili skupinoma Bon Jovi in Van Halen.

AUDIO - VIDEO - CD

MSHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

Mursko-morska lestvica

1. LATINO - Ne tražim ljubav
2. PRLJAVO KAZALIŠTE - Kiše jesenje
3. BORIS NOVKOVIČ - Odkad nisam tvoj
4. SANDI - Ni na sjever ni na jug
5. TONI CETINSKI - Plamen ljubavi

PREDLOG: SEVERINA - Vatra i led

GLASUJEM ZA:

Dogajanje na ljubljanski borzi

Sposlovane brajke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na ljubljanski borzi oz. trgu vrednostih papirjev zajemalo obdobje med torkom, 1. 8., in ponedeljkom, 7. 8. 1995.

Borzna kotacija A - redne delnice

V ponedeljek, 7. avgusta, se je trgovanje prvič v tem tednu z delnico LEK-a, promet je bil skromen, le 46 tisoč tolarjev, njen enotni tečaj pa je porasel za 0,9 odstotka, in sicer z 11300 na 11400.

Na torkovem borznem sestanku je porasel enotni tečaj redne delnice Probanke s 13376 na 13400, ko je bilo le za 134 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne na 13628 ob 3,1 mio tolarjev prometa, v četrtek pa zdrsnil za 3 tolarje na 13625 (1,6 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel za 13917 ob 5,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 14346, ko je bilo za 15 mio tolarjev prometa.

Enotni tečaj Salusove delnice je porasel v torek z 19220 na 19300, ko je bilo za 193 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne na 19466 ob 5,8 mio tolarjev prometa, v četrtek pa padel na 19069 (3,2 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj poskočil na 19474, ko je bilo za 6,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa rahlo padel na 19409 ob 6,8 mio tolarjev prometa.

Tudi enotni tečaj redne delnice SKBR je v torek porasel, in sicer s 27353 na 27400, ko je bilo za 274 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne na 27831 ob 25,1 mio tolarjev prometa, v četrtek pa padel na 27559 (24,6 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj ponovno porasel, tokrat na 27717, ko je bilo za 8,6 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 28658 ob 30,5 mio tolarjev prometa.

Borzna kotacija A - obveznice

Z obveznico Banke Celje (BCE 1) je bil prijavljen aplikacijski posel v sredo v vrednosti 183 tisoč tolarjev po tečaju 98,4, naslednjega dne pa je njen enotni tečaj poskočil na 100,0, ko je bilo za 843 tisoč tolarjev prometa. V petek je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 135 tisoč tolarjev po tečaju 99,9, v ponedeljek pa je njen enotni tečaj porasel na 100,2 ob prometu 448 tisoč tolarjev.

V sredo je padel za 0,1 odstotno točko na 100,3 enotni tečaj obveznice RSL 1, ko je bilo za 866 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa prav tako za 0,1 na 100,2 ob 5,3 mio tolarjev prometa. V četrtek se je njen enotni tečaj vrnil na ponedeljkovo nivo 100,4, ko je bilo za 3,4 mio tolarjev prometa, in se na sere nivoju zadržal tudi v ponedeljek (le 16 tisoč tolarjev).

Enotni tečaj obveznice RSL 2 je poskočil na torkovem borznem sestanku za 0,6 odstotne točke na 107,3, ko je bilo za 9 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 107,7 ob 16 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 108,2 (19,7 mio tolarjev prometa). V petek je bil po neopremljenem tečaju prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 818 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa je njen enotni tečaj rahlo padel na 108,1 ob 2,5 mio tolarjev prometa.

Z obveznico RSL 3 so bili prijavljeni aplikacijski posli tako v sredo kot tudi v četrtek, v sredo se je njen enotni tečaj izboljšoval na 90,0 ob 3 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 87,1, ko je bilo za 6,8 mio tolarjev prometa.

Za 0,5 odstotne točke na 95,5 je padel v sredo enotni tečaj obveznice RSL 11, prometa pa je bilo za kar 26,6 mio tolarjev.

Na torkovem borznem sestanku je bil prijavljen aplikacijski posel z obveznico RSO 1 z izkoriščeno davčno olajšavo v vrednosti 440 tisoč tolarjev po tečaju 100,0, kar predstavlja porast tečaja za 0,2 odstotni točki. V petek je njen enotni tečaj zdrsnil na 99,7 in se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek, skupno pa je bilo za 145 tisoč tolarjev prometa.

Enotni tečaj obveznice RSO 2 z izkoriščeno davčno olajšavo je padel v sredo s 106,0 na 105,3, ko je bilo za 354 tisoč tolarjev prometa in se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek ob enakem prometu.

Aplikacijski posli so bili prijavljeni v sredo z obveznico SKB 1 po tečaju 99,5 v vrednosti 1,7 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa je njen enotni tečaj porasel na 100,2 in se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek, skupno pa je bilo za 1,5 mio tolarjev prometa.

S 70,0 na 70,5 je porasel v sredo enotni tečaj obveznice Sklada za razvoj (SKR 1), ko je bilo za 174 tisoč tolarjev prometa, v petek pa je bil po enakem tečaju prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 811 tisoč tolarjev.

Borzna kotacija B - redne delnice

Enotni tečaj delnice BTBR je porasel v torek za 10 tolarjev na 11000, ko je bilo za 10 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel za 20 tolarjev na 10980 ob še skromnejšem prometu (22 tisoč tolarjev). V petek je njen enotni tečaj porasel na 11100, ko je bilo za 200 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 11370 ob prometu 227 tisoč tolarjev.

V torek je porasel enotni tečaj delnice Dadas s 77021 na 79539, ko je bilo za 1,4 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 85053 ob 23,9 mio tolarjev prometa, v četrtek pa padel na 83833 ob 29,2 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj zdrsnil na 82020, ko je bilo za kar 43 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 88792 ob 19,5 mio tolarjev prometa.

V sredo je poskočil enotni tečaj delnice Finmedia, in sicer s 13674 na 13986, ko je bilo za 504 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa zdrsnil na 13853 ob prometu 249 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj porasel na 13992, ko je bilo za 420 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 14309 ob 3,3 mio tolarjev prometa.

Po slabem mesecu je lastnika zamenjala ena delnica Hmezad banke, in sicer po tečaju 15100, kar predstavlja padec tečaja za 1665 tolarjev.

Enotni tečaj delnice MK Založba je poskočil v sredo z

9323 na 9412, ko je bilo za 1,8 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 9591 ob 1,6 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel na 9628, ko je bilo za 2,1 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 9698 ob 3,5 mio tolarjev prometa.

Na torkovem borznem sestanku je porasel enotni tečaj delnice Nika s 3247 na 3358, ko je bilo le za 202 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne padel za 2 tolarja na 3356 ob 3 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 3388 (5,3 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 3373, ko je bilo za 6 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 3551 ob 4 mio tolarjev prometa.

V sredo je porasel enotni tečaj delnice Terme Čatež s 718,2 na 725,1, ko je bilo za 1,3 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 738,9 ob prometu 686 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa na 762,7 (1 mio tolarjev prometa).

Borzna kotacija B - prednostne delnice

Enotni tečaj delnice KBTP je v torek zdrsnil za 300 tolarjev na 25300, ko je bilo za 506 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 25532 ob 1,6 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj padel na 24721, ko je bilo za 455 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 26002 ob 3,4 mio tolarjev prometa.

S 24314 je v sredo porasel enotni tečaj delnice Primofin, ko je bilo za 170 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 25800 ob skromnem prometu 26 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj zdrsnil na 23776, ko je bilo za 880 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 28429 ob 1 mio tolarjev prometa.

Za 256 tolarjev na 9161 je padel v sredo enotni tečaj delnice UBK, ko je bilo za 284 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 9182 ob prometu 459 tisoč tolarjev.

Ob prometu 125 tisoč tolarjev je poskočil v torek enotni tečaj delnice VIPP z 41295 na 41550, v petek pa ob prometu 663 tisoč tolarjev padel na 41442.

Borzna kotacija B - obveznice

V vrednosti 185 tisoč tolarjev je bil prijavljen aplikacijski posel z obveznico Občine Zagorje v petek po tečaju 98,0, v ponedeljek pa je bilo po enakem tečaju za 157 tisoč tolarjev.

Z obveznico PTT Nova Gorica je bil prijavljen aplikacijski posel v sredo po tečaju 99,8 v skromni vrednosti 46 tisoč tolarjev.

Trgovanje na trgu OTC

OTC - redne delnice

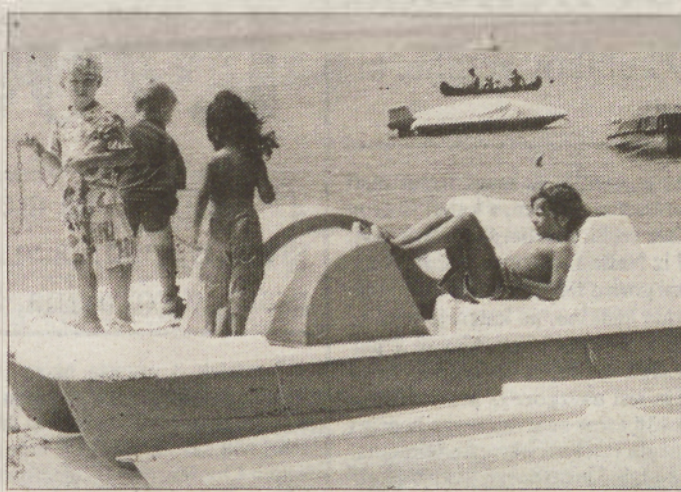
V sredo je padel enotni tečaj delnice GEA College z 2500 na 2401, ko je bilo za 288 tisoč tolarjev prometa, v petek pa je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 289 tisoč tolarjev po tečaju 2890.

Enotni tečaj delnice Rogaška je rahlo padel v četrtek, in sicer s 380,0 na 378,1 ob prometu 151 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa nekoliko porasel na 381,3 (214 tisoč tolarjev prometa).

TONČKA BOŽINOVIČ

Morske počitnice

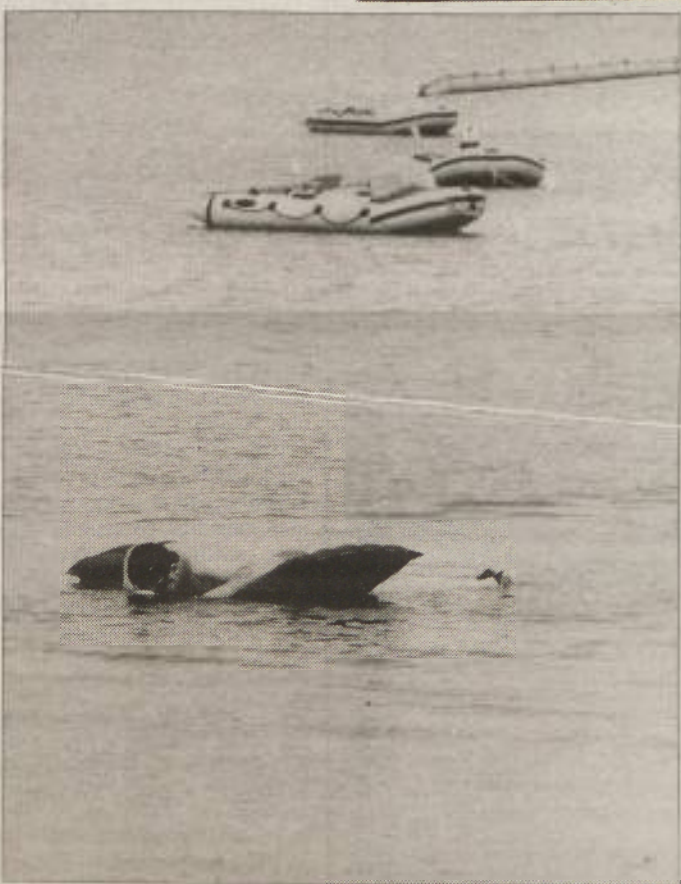
Tam, kjer morje valovi, kjer vroče sonce pripeka in hladno pivo odteka

Poletni meseci so povezani z morjem in takrat si zaželiš sonca in morja, slane vode, vonja po soli in rahle morske sapice, ki ti mrši lase. In ko se s colnom zapelješ sredi morja in se obala vidi le v meglenih obrisih, se prepustiš zibanju valov in pozabiš na vse, tudi na to, da se boš čez nekaj dni moral vrniti v navadno življenje, v službo, v šolo ... Tako je tudi prav, saj so počitnice prekratke, da bi se obremenjevali.

Gotovo ste si kdaj zaželi odkrivati podvodni svet morja, občudovati ribe, rake, školjke, alge, sončne žarke, ki se igrajo pod morsko gladino. Ko tako plavaš na blazini z masko, si včasih zaželiš, da bi odkril gusarski zaklad, ki že stoletja leži na dnu morja. Ne zavedaš pa se, da zaklad že imaš - počitnice, čudovito morje, lepo vreme in dobro družbo.

Fotografija: Jure Zuneker
Besedilo: Aleksandra Nana Rituper

Gneča na plaži, v morju, gostilni, trgovini, gneča povsod. Ampak to je del počitnic in ravno tega si vsako leto znova zaželimo. Tudi turistični delavci raje vidijo gnečo kot prazno Primorje. Podatki za prvo polletje pa kažejo, da je bilo v našem primorju letos turistov za pet odstotkov manj, kot v istem obdobju lani. Kljub temu pa si moraš na plaži priboriti svoj prostor pod soncem.

V kampih čez počitnice nastanejo prava nomadska naselja. Prikolice, igluji in drugi šotorji zrastejo kot gobe po dežju. Pravo srečo moraš imeti, če želiš imeti dober prostor; blizu morja, v senci, ne predaleč od sanitarij. V takšnem načinu življenja nikogar ne moti, če so skupne kopalnice, če skupaj pomivajo posodo, če ti sredi kosila hodijo mimo mize, če sosedova žoga pade v tvoj šotor. Vseeno ti je, kajti to so počitnice.

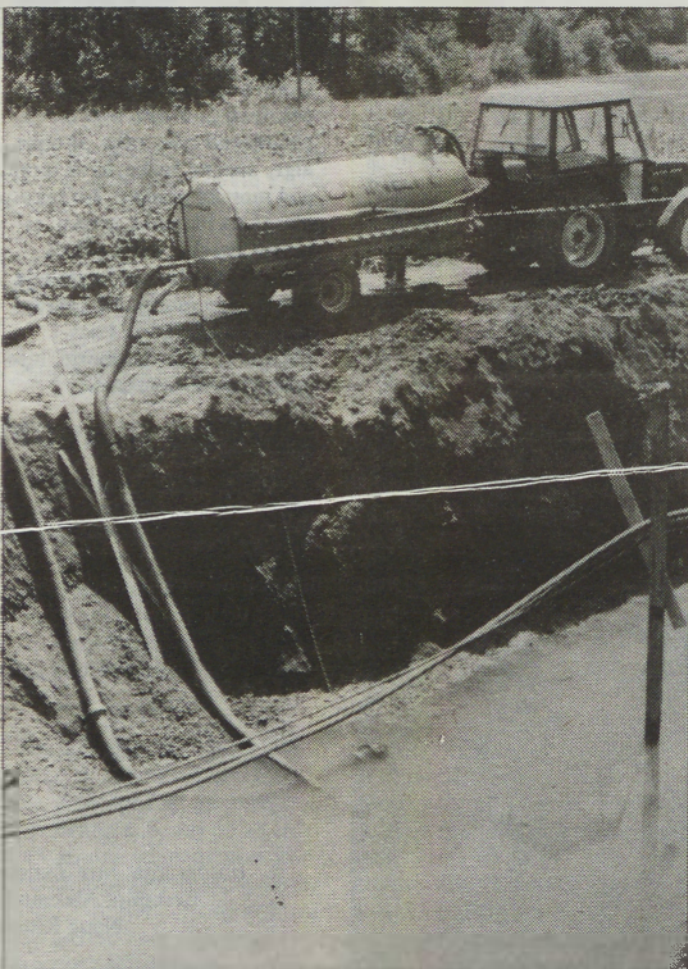
Prometna nesreča med Trimlini in Dolnjim Lakošem

V zemljo izteklo čez 20.000 litrov bencina

Kam so odpeljali 800 kubikov zemlje, ki je »dišala« po bencinu?

Predzadnji torek ob 17.40 uri se je zgodila na magistralni cesti med Trimlini in Dolnjim Lakošem prometna nesreča, v kateri sicer ni bil nihče poškodovan, pač pa je nastala velika gmotna škoda in še kaj. Po tej cesti je Radivoje Sarić peljal iz Naftne Lendava z vlečnim vozilom s polpriklonnikom bencin in dizel gorivo ter na ravnem delu ceste iz neznanega vzroka zapeljal na desno bankino, po kateri je vozil še okrog 30 metrov, nato pa je zapeljal v občestni jarek, kjer se je polpriklonnik (cisterna) odpel od vlečnega vozila, se prevrnil na njivo Marije Vučko in obstal obrnjen s kolesi navzgor. Iz prevrjenega polpriklonnika, v katerem je bilo 14.138 litrov neosvinčenega bencina in 15.188 litrov dizel goriva, je začela iztekati nevarna tekočina. Izteklo ju je kar precej, kajti četudi so takoj posredovali poklicni gasilci iz Naftne, jim je uspelo prečrpati le 2.009 litrov neosvinčenega bencina, kar pomeni, da ga je 12.129 litrov izteklo v zemljo. Od že omenjene količine dizel goriva so prečrpali le 4.941 litrov, zato ga je 10.247 litrov izteklo in »napojilo« zemljo. Prečrpavali so iz jame, ki so jo v ta namen izkopal, in se je vanj stekala nevarna tekočina.

Prav gotovo bi iz cisterne izteklo veliko manj goriva, ko bi jo lahko čimprej postavili nazaj »na noge«. Ustreznega avtodvigala v Pomurju niso našli, pač pa je drugi dan, v sredo, ob 2. uri ponoči (skoraj sedem ur po razlitju) prišlo zasebno dvigalo iz Maribora, avtocisterno, ki so jo potem odvele na dvorišče Integra. Magistralna cesta je bila iz preventivnih razlogov zaprta skoraj 20 ur. Bili so se namreč, da bi utegnil kdo odvreči cigaretni ogorek ali pa da bi se bencin, ki je sicer prepočil zemljo, vnel zaradi avtomobilskih izpušnih snovi. Pozneje je padla odločitev o izkopu zemlje, ki se je

Na njivi Mire Vučko ob magistralni cesti Trimlini-Dolnji Lakoš so izkopal okrog 800 kubičnih metrov zemlje, prepojene z bencinom dizelskim gorivom, in jo odpeljali na komunalno odlagalališče; iz jame pa so zmes vode in bencina ter blata odvažali v Naftino čistilno napravo. Stroški »sanacije« boja znašajo 10.000.000 tolarjev. - Fotografija: Š. S.

medtem »napila« bencina oziroma dizelskega goriva. Na zemljišču, prepojenem z vnetljivo snovjo, se je kmalu zatem pojavil delovni stroj lendavskega Gradbenika, ki jel zemljo nalagati na tovornjake. Ti so v nekaj dneh na komunalno odlagalališče v Dolgi vasi odpeljali okrog 800 kubičnih metrov zemlje, hkrati pa so delavci Naftne iz jame, velike 20 krat 10 metrov in globoke 4,5 metra, v katero se je stekala voda, pomešana z bencinom, prečrpavali zmes oziroma »emulzijo« ter je več kot 1.800 litrov prepeljali v Naftino čistilno napravo. Potem, ko bodo inšpektorji prepričani, da na mestu, kjer sta se razlila bencin in dizel gorivo, ni več nevarnih snovi, ki bi utegnile ogroziti vodo podtalnico, bodo jamo zasuli s čisto zemljo. Ocenjujejo, da bo »sanacija« stala okrog 10.000.000 tolarjev. Plačalo naj bi jo Avto Kočevje, saj sta bencin in dizel gorivo iztekla iz njegovega vozila. To naj bi bilo staro.

Sreča v nesreči je, da se avtocisterna z vnetljivo snovjo ni prevrnila kje drugje, denimo v gosto naseljenih bližnjih vaseh ali pa v nekoliko oddaljenem Gaberju, kjer je črpališče lendavskega vodovoda. Nevarnost pa lebdi seveda še naprej, ko pa je magistralna cesta polna tovornih vozil. Janez Bošnjak, svetovalec za zaščito in reševanje pri Upravi za obrambo v Murski Soboti, izpostava Lendava, nam je povedal, da iz rafinerije Nafta Lendava vsak dan odpelje 50 kamionov, natovorjenih z bencinom in dizelskim gorivom. Izredno gost je tudi drug tovorni promet, saj so v lanskem letu na mejnem prehodu v Dolgi vasi našeli 166.000 tovornjakov »v tranzitu«, med katerimi je bilo najmanj 1.000 takih, ki so prevažali nevarne snovi. Prav toliko naj bi takih ogroževalcev našeli že v letošnjem prvem polletju!

Š. SOBOČAN

Novo odkritje na mejnem prehodu v Hodošu

Burundijec tihotapil 1.700 gramov kokaina

21. junija so na mejnem prehodu v Hodošu odkrili pri romunski državljanki 2.514 gramov mamila vrste heroin, 3. avgusta pa pri burundijskem državljanu 1.700 gramov kokaina. Mar tihotapske poti poslej vodijo čez ta prehod?

V četrtek, 3. avgusta, okrog 18. ure je na mednarodni mejni prehod z Republiko Madžarsko na Hodoš pripeljal taksisti z madžarsko registracijo, ki ga je vozil madžarski državljani iz Zalaegerszega. V vozilu je sedel tudi 22-letni mladenič črne polti. Pokazal je potni list na ime Nyks Anton Charles. Na običajno vprašanje carinika, ali ima kaj prijaviti, je odgovoril, da ne. Cariniku se je zdel sumljiv, zato se je odločil za pregled potnikove prtljage. Potem ko je stvari zložil iz nahrbtnika, je ugotovil, da je njegova spodnja stran debelejša kot druge. Potem so cariniki in mejni policisti nahrbtnik (s)tehtali in jezicček na tehtnici se je ustavil pri 4,2 kilograma. Veliko preveč za navaden nahrbtnik! Posumili so torej, da je na dnu kaka tihotapska zadeva. Z nožem so razparali dno in našli v vrečki, oblepljeno s plastično maso, v kateri je bilo vsi to, kakor so ugotovili v preliminarnih testih, 1.700 gramov mamila vrste kokain.

Kokain je isk-rivo bel prah grenkega okusa, ki se pridobiva - kot so pojasnili na ponedeljkovi združeni tiskovni konferenci policije in carinikov - iz lista koka grma. V medicini se uporablja kot lokalni anestetik pri operacijah oči. Kokain sicer izziva prijetno vznemirljivost, začasno euforijo ... Kokainoman ima zastraševalne in erotske halucinacije. Najbolj značilen je občutek prisotnosti nečesa tujega in živega, nečesa, kar se premika ... Kokainoman ima razširjene zenice, rdeč nos, če mamilo vsmrkuje (snifa), pogostokrat tudi perforacijo nosne pregrade ... Največ koke pridelajo v Peruju (75 odstotkov), Kolumbiji, Boliviji, Indoneziji, Indiji ...

Tudi policisti oziroma cariniki sumijo, da kokain, ki so ga zasegli na Hodošu, izvira na najbolj razširjenem pridelovalnem območju - iz Južne Amerike. Po odkritju tihotapca mamila na mejnem prehodu v Hodošu so potem zadevo prevzeli uslužbenci Urada kriminalistične službe UNZ Murska Sobota, ki so madžarskemu taksistu B. J. in tajcu s potnim listom na ime Nyks Anton Charles odvzeli prostost, najdeno snov pa skupaj s potno listino sumljivega tujca poslali na Center za kriminalistično-tehnične preiskave Ministrstva za notranje zadeve RS v Ljubljano. Analize so potrdile, kar je sicer pokazal že test na mejnem prehodu, da gre za nevarno mamilo kokain. Iz Ljubljane pa je prišla tudi potrditev suma, da se tujec ni identificiral s svojim potnim listom, ampak ponarejenim. Ugotovili so, da je v ukraden potni list dana le njegova prava slika. Mamilo je torej tihotapil 22-letni M. R. S. iz afriške države Burundij, ki pa ima status begunca in začasno prebiva v Neaplju v Italiji. Madžarskega taksista, za katerega so ugotovili, da ni mogel vedeti, koga in kaj prevažal, so pozneje izpustili na prostost, zoper tihotapca nevarnega mamila kokaina M. R. S. pa je preiskovalni sodnik odredil pripor. Na tiskovni konferenci so četi radovednih novinarjev še povedali, da je 1.700 gramov kokaina na »ma-

Mamilo je bilo v vrečki, vsiti v dno nahrbtnika. Potem ko so iz njega dali predmete in »praznega« stehali, se jim je zdel nenavadno težek, zato so razparali dno.

Zgodilo se je ...

Zakaj je eksplodirala bomba?

V dnevni sobi občana N. N. v Segovcih v Apaški dolini je v soboto ponoči ob 1.10 uri eksplodiral plin, ki naj bi uhajal iz plinske jeklenke. Ogenj, ki je izbruhnil po eksploziji, je uničil pohištvo, večje razdejanje je bilo tudi v drugih stanovanjskih prostorih, tako da naj bi bilo škode kar za 16.000.000 tolarjev. Razširitev požara so preprečili segovski in apaški gasilci. Policisti in kriminalisti ter izvedenec skušajo ugotoviti, le zakaj neki je uhajal plin in plinske bombe.

Vlomilec odnesel 70.000 tolarjev

Na domačiji B. Š. v Strukovcih predzadnje sredo nekaj ur nikogar ni bilo doma. V tistem času se je od nekod pritihtapil neznanec, vlomil v prostore in odnesel denar in nekaj zlatnine, s čemer je povzročil za 70.000 tolarjev škodo. Še ga iščejo!

Kolesar se je hudo poškodval

Tibor V. se je 2. avgusta peljal s kolesom po lokalni cesti v Radmožancih. Pred njim se je »nana-doma pojavil parkiran avto, zato je hitro zavil na levo, kar pa je bilo usodno, saj se je za kolesarjem pripeljala z osebnim avtom Marija R. Pri trčenju se je kolesar hudo poškodoval.

Neznanci so ga napadli

V soboto okrog 3. ure se je Mario M. iz Lendave vračal s kolesom iz gostinskega lokala Halicanum v Lendavi. Ko se je pripeljal do križišča Kranjčeve in Kidričeve ulice, so ga ustavili štiri neznanci in ga prosili za vžgalice. Tisti, ki mu je potem prižgal cigareto, ga je brž nato udaril z roko po obrazu, nakar je Mario padel na tla. Potem so se nadenj spravili še drugi in ga obrcali, eden pa mu je iz žepa izvlekel denarnico, kjer je bilo še borih 1.200 tolarjev, z vra-

Vodilni delavci kriminalistične in carinske službe so v ponedeljek predstavili nov rezultat budne kontrole: odkritje 1.700 gramov kokaina. Fotografija: J. Z.

milskem« trgu vredno okrog 400.000 mark.

Z novim odkritjem mamila na prehodu v Hodošu je prekinjena tihotapska pot. Nihče pa seveda ne more trditi, da zavodno, ko pa je pot čez Madžarsko in Slovenijo »bližnjica«

za Italijo, kjer naj bilo pota no nakupovalno območje. Zlodeler ni bilo vojne na Hrvaškem v Bosni, so tihotapske poti vodile z Balkana iz Bližnjega vzhoda čez ozemlje bivše Jugoslavije.

Š. SOBOČAN

godaj (ob 4.25 uri) zgodila prometna nesreča, kajti Igor P. naj bi prehitro vozil osebnim avtomobilom. Vozilo se je prevrnilo, voznik je padel ven in se hudo poškodoval.

Kdo je moral v treznilnico?

V torek nihče: v sredo tudi ne, če, čeprav so zaradi kršitev javnega reda in miru v stanovanjskih hišah pogojeli dvakrat. Še kar mesec dni bili četrtek, petek in sobota, v deljo pa so policiste (polk) dvakrat; enkrat v neko stanovanje od koder so krsilca odpeljali, se ni mogel pomiriti, v Počakovcih kjer je bil turnir v malem nogometu, pa je policijska patrulja našla, ker je prišlo do pretepa, v katerem sta bili dve osebi lažje poškodovani.

No, odvesti pa ni bilo treba nikogar, kajti medtem so se, in so zapisali v poročilu, »premaščali« strasti že pomirile.

Ilegalci in zavrženi tuji

V prejšnjem tednu so na pomurskih mejnih prehodih, zlasti pa na dolgovaškem, zavrženi 100 tujcev, ki niso izpolnili pogojev za vstop v Slovenijo. Največ jih je bilo v soboto, to so stojišnje odrekli 60 tujcem, tega 26 državljanom Zveze svetovne blike Jugoslavije. Med tistimi, ki potem, ko jih zavržejo, izgubijo prestopijo mejo, pa že nekaj dni prednjačijo Romani. V minulih tednu so v Pomurju izsledili več kot 10 »ilegalcev«.

Poroke

V upravni enoti Murska Sobota so se poročili: Martin Srodiš, dipl. inženir strojništva, iz Melincev in Metka Režonja, asolventka tekstilno-konfekcijske tehnologije, iz Melincev, Borih Žalik, prodajalec, iz Turnišča in Sandra Mertik, ekonomska tehničarka, iz Beltincev; Avgust Perdigal, strojni tehnik, iz Dokležovja in Darinka Balažič, natakarica, iz Melincev; Robert Balažič, inženir strojništva, iz Bakovec in Mojca Vereš, iz rka iz Bakovec; Mihael Horvat, natakar, iz Murske Sobotne in Lidija Horvat, gospodinja, iz Murske Sobotne; Vladimir Mubli, zidar, in Marta Lovrec, delavka, oba iz Terbegovec; Robert Vajs, elektrotehnik, s Stare Gore 1 b in Sabina Koček, inženirka kemijske tehnologije, s Stare Gore 1 a. (F. Kl.)

CESTITANJE

Sovraštvo do konoplje se je razrastlo kot konoplja

Početje soboških policijskih žanjcev konoplje je značilno policijsko. Pravi se mu eksemplarno kaznovanje. Kar pomeni, da namlatis, počiš, ustreliš, obesiš, obtožiš, skratka kaznuješ prvega, ki ti pride pod roke. Ob najmanjšem možnem povodu. Z drugimi besedami in z druge strani: skušaš se oprati za nazaj. Narediti vtis, da si preprečevalen in buden. Seveda zato, ker si bistveno spregledal.

Resnica žalostnega dogodka je takale. V pokrajini, na območju, kjer izvaja zakonito (po pravilu preprečevalno) nasilje soboška policijska uorava, se je razpasla narkomanija. Narkomanija je uživanje trde droge (ne marihuane), torej kajenje lističev konoplje. Če bi tudi to šteli za narkomanstvo, bi morali dodati tudi nikotinsko kajenje, pitje kave in alkoholnih pijač ter poživil.

Razpasla se je torej narkomanija, nekaj mladih ljudi je umrlo, policija se je počutila (upravičeno) krivo. Zato so se spravili na posevke (industrijske) konoplje. »So jih proglasili za nasade indijske konoplje. S tem so storili škodo in krivico. Ta je toliko večja in toliko bolj podla, ker so jim ob tem bednem početju pomagali mediji. Mediji, ki ne delujejo v svojem medijskem prostoru, po svoji, medijski logiki, kot četrta veja oblasti in instanca neodvisne razsodnosti, marveč kot pomagači pri represivni kampanji.

Indijske konoplje ni!

Na kaj so padli mediji? Po pogonem refleksu so padli na dve besedi. Na isti dve besedi kot pred tem že del organizatorjev bujarskih dni iz Ljubljane. »Indijska konoplja«. To zanje pomeni približno enako kakor nekdanji »anti-kristi« ali pred kratkim »kapitalizem« ali pa »sovražnik ljudstva«. Minilo je nekaj let in sovražnikov ljudstva nenadoma ni več. Niti jih ni bilo. Enako bo z indijsko konopljo. V pokrajini ob Muri smo imeli krasno priložnost, da razbjezemo tabu in rastlini konoplji vrzemo dobro ime. V prejšnji številki Vestnikove priloge je bila v članku o trdih drogah na mojo željo objavljena fotografija na izakovskem polju (takrat še) rastoče konoplje. To je tako, kakor če bi med fotografije atomskih bomb dali fotografije plamene pistole. Zakaj to? Zaradi diatribuzacije. Ali lepo preprosto in domače: norca smo se hoteli napraviti iz tistih, ki dobijo strahove. Ko slišijo za »indijsko konopljo« oziroma marihuano. Strah, ki se mu reče »indijska konoplja«, je okrog nikakršen, na sredini pa prazen. Dva razloga sta za to.

Rengeo je posejal kitajsko konopljo, časopisi pa so pisali, da mu je zrastle indijska

Prvi razlog: V začetku 12. stoletja so konopljo, tako pravijo zgodovinski viri, spoznali prvi Slovani. Nekje na pomorjanskem. Odtlej so jo gojili, predvsem za pridobivanje prediva. Vse tje do pred trideset let so jo gojili tudi na poljih ob Muri. Preda so jim vili, pletli vrvi. Uporabljali so jo tudi za brade dedkov Mrazov in Miklavžev. Danes se sliši, da to ni bila indijska konoplja, marveč domača. To je neumnost! Bila je prav to, res tudi danes ni indijska. Indijska Dejan Rengeo, absolutni agronom in ljubljanski semenarji - kjer nimah, prodajajo kot hrano za potrošnikom nizozemskega uvoza.

Konopljo so začeli gojiti v tretjem tisočletju pred Kristusom na Kitajskem. V Indiji so jo začeli gojiti v 9. stoletju pred Kristusom. Od tam je prišlo seme in njena kultura v zahodne kraje, prek Skitov, Tračanov, Grkov, Rimljanov. Zato je bila nekdanj vsa konoplja, ki je rasla zahodno od Indije, praznaprav indijska. Tako kakor so vse marelice armenske, ker so jo v naš svet prinesli iz Armenije - čeprav je rastlina doma na Kitajskem. Česnja, na primer, pa je iz zahodne Azije.

Kar tukaj zraste iz semena konoplje, je vedno samo domača konoplja! Poseješ, strokovno rečeno, *Canabis indicus*, zraste pa ti *Canabis sativa*. Natančneje: iz leta v leto je bolj domača, že po dveh letih ni sledu o indijski smolnatosti. »Menda le podnebje odloča o tem, ali se bo - v hladnejši klimi - razvila v rastlino, ki jo odlikujejo krepka vlakna, uporabna za izdelavo vrvi, ali pa bo - v subtropskih in tropskih področjih - ženska zvrst te rastline na cvetovih izločala tisto smolasto snov...«, piše o njej v svoji knjigi Droge po svetu in pri nas največji slovenski izvedenec za droge dr. Lev Milčinski. Če bi v zadnjem času bilo več dežja, bi Renglova, Kavaševa, Mlinaričeva in druge konoplje imele še manj smolaste snovi, ki se ji pravi tudi hašiš.

Dejan Rengeo, ki se ga je v javnosti prikazalo kot pridelovalca škodljive droge oziroma »indijske konoplje«, ima potrjeno semenarne, da je v resnici kupil seme ki-

Ne pravi se zama, za nekoga, ki hitro raste, da »raste kot konoplja«. Severnoruske sorte zrastejo v 30-35 dneh do 60 cm, vzhodnoazijske pa v 150 dneh do višine 600 centimetrov.

tajske konoplje. »Če ne bi študiral v Ljubljani, bi se peljal seme kupovat v madžarski Szeged. Za kitajsko seme ima deklaracijo o analizi, a o tem v nadaljevanju.

Zakaj sovražijo konopljo?

Drugi razlog, zakaj »indijske konoplje« ni:

Rastlina konoplja, za katero njeni nasprotniki uporabljajo osvraženo ime »indijska konoplja«, ker ima v Indiji rastoča rastlina največ narkotične snovi, je zelo koristna! Nesmisla, da se iztebja koristna stvar, je zavedeno človeštvo seveda možno. Tisti, ki jim je v korist, da se konopljo preganja, so si izmislili njeno škodljivost! Za svoj profit rabijo babbav o indijski konoplji. Strahu se upiramo tako, da ga zanikamo, zato še enkrat: »indijske konoplje« ni!

Tudi če bi Rengeo in njegovi prijatelji posejali seme indijske konoplje, ne bi pred objektivnim razsodiščem pameti zagrešili ničesar. »Naposled pa medicinska literatura ne navaja niti enega samega primera zaradi Canabisa, v farmaciji ni znana smrtina doza konoplje.« piše v svoji knjigi Konoplja njen avtor Jack Herer. (Navajano po nemškem prevodu, an-

gleški izvornik je izšel prvič septembra 1993, do oktobra 1994 je bil 25-krat ponatisnjen, skupaj je knjiga izšla v 75.000 izvodih!)

Ubijajo druge, ne konoplja!

Z najbolj neumnimi lažmi opravimo na kratko. Alkohol in tobak ubijata, konoplja ne! Škoda zaradi teh dveh drog je velikanska, noben policijski poveljnik nikjer na svetu pa še ni pognal bagrov nad vinske gorice ali kosilnic nad nasad tobaka. Zakaj ne, bomo videli.

Trditev, da uživanje konoplje, ki so jo uvrstili med tako imenovane mehke droge, navaja na uživanje trdih drog, ni dokazana! Bolj verjetno je, da od trdih drog, če bi bila legalizirana, če bi se jo lahko svobodno pridelovalo in kupovalo, celo odvrčala. Zato, ker uživalci ne bi iskali močne droge za dolgoletnejšim učinkom. Kar pa se zasvojenosti s konopljo tiče, je tako kakor z zasvojenostjo z alkoholom. Slabši mu podležejo in so pijanci, velikanske množice uživalec alkohola pa prisegajo na kulturo pitja in zagrešujejo bolj ali manj pogoste prekoračitve čez kulturno mejo.

Koristnost marihuane, kaj vse se z njo zdravi

Marihuana je špansko ime za konopljo. Njena nekatera druga imena, poleg v članku že omenjenih, so še »trava«, »štof«, »kif«, »hašiš« ...

Marihuana vsebuje kakih 60 snovi, ki so učinkovite sestavine naravnih in umetnih zdravil. Najbolj znana med njimi je snov s

kratico THC, ki povzroča dobro razpoloženje. Obenem je ta snov tudi najbolj zdravilna. Z marihuano se tako zdravi astma, silva očesna mreža, tumorji, uspešna je kot sredstvo proti bljuvanju in slabosti pri kemoterapiji raka in obolenih za AIDSom, zdravi epilepsijo, multiplo sklerozo, bolečine v krčju, mišične krče, artritis, herpes, odpravlja zaslužnost pljuč, je dobro uspevalo in pomirilo, lajša pljučne emfizeme, pomaga proti migreni in pri stresih, vzbuja tek ...

Koristnost marihuane; kaj vse se iz nje pridobiva

Marihuana oziroma konoplja oziroma kanabis oziroma trava je več kakor samo njena snov THC. Cela rastlina je izredno uporabna, ne samo vršički njenih lističev, njena smola in semena.

Iz semen se pridobiva tudi olje, predvsem olje. Kot piše Dejan Rengeo v Poslovnem načrtu za lan in konopljo, kot povzetku zgoraj omenjene knjige Jacka Hererja in mnogih agronomskih raziskav ter študij - načrt je izdelal, ko se je s prijatelji odločil za poskusno pridelavo »industrijske« konoplje - »konoplja po pridelku in kvaliteti

bivanbje celuloze, Du Pont se je bal za monopol v kemijski industriji, ki je temeljila in še temelji na naftnih derivatih. Zato sta začela medijsko in politično vojno proti konoplji. (Učinki te neumne in škodljive kampanje so se pred kratkim pokazali tudi tukaj.) Konoplja naj bi bila predvsem mamilo, njeno kajenje dela ljudi mirljubne in lene. Združene države pa so bile takrat v vojni!

Sprejeli so zakon, ki jo je v ZDA prepovedal. Druge države so Američanom sledile, kot sploh mnogim njihovim blodnjam. Razen držav takratnega vzhodnega

mu, kot etnolog, pomagal z nasveti o ljudskem pridelovanju konoplje. Napotil sem ga k Tinetu Mlinariču, enemu od organizatorjev Bujarskih dni, ker so za to prireditev že lani posejali konopljo, ki jim je ni nihče uničil. Potem so krivi tudi organizatorji Bujarskih dni.

Krivi so tudi soboški policisti, kajti Tine Mlinarič jim je posevke prijavil. Komisar Žabkar, ki je njihovo početje spremljal, je pred odhodom na dopust Rengeu rekkel, da ne bo težav. Vodja kriminalistične službe Marjan Farič pa je potem, zaskrbljen, da mu ne bi, potem ko njemu in njegovim ljudem ni uspelo preprečiti razpečevanja in uživanja trdih drog, napraviti toleriranje konoplje, udaril.

Krivi so tudi vsi tisti, ki jim je Dejan Rengeo poslal svoj Poslovni načrt in jih prosil za pomoč, kajti, če je šlo za prepovedano pridelovanje, bi ga morali prijaviti. Poslovni načrt je poslal prekmursko-prleški medobčinski zbornici, SKB banki, Ministrstvu za kmetijstvo, tovarni Mura, tovarni olja Gea, poslovnemu sistemu Dadas, veletrgovini Maximarket, mnogim profesorjem na oddelku za agromonijo.

To vsekakor ni ilegalno pridelovanje konoplje. Ali pa je prepovedano?

Rengeo in prijatelji so pridelovali konopljo za seme in predivo. Rengeo je projekt obenem spremljal kot temo za svojo diplomsko nalogo. Zakona, ki bi prepovedoval tovrstno pridelovanje, pri nas nimamo! Imamo pa zakon - stari jugoslovanski iz leta 1978, ki prepoveduje pridelovanje konoplje za pridobivanje tetrahidrokanabinola (THC). Toda gospod Farič ima prav, zakon je zakon. On kot državni uslužbenec se ga mora držati.

Vendar, se ga je držal pravičeno? »Vedeli smo, da je lahko to, nismo pa imeli potrčila, da to je to,« je izjavil, ko sem mu očital dvojno igro, ker so vedeli za to konopljo že ves čas, potem pa so odgrlili nenadno odkritje in jo poželi ter uničili. Da »je to to«, naj bi se potrdilo s kemično analizo, ki ji Rengeo ugovarja, ker naj pri njej ne bi upoštevali snovi, ki učinek THC-ja zmanjšuje. Koliko mora biti tistega, da »je to to«, ni povsem jasno. Rengeo, njegov advokat, ki si ga je najel, in njegov mentor prof. dr. Jože Spanring bodo najbrž ugovarjali analizi.

A pustimo te miligrame v nemar, ker niso pomembni. Tudi če bi se pokazalo, da je THC-ja v rastlinah več, kakor je dovoljeno, iz tega še ne sledi, da so konopljo pridelovali za uživanje kot mamilo. Pri takem početju jih niso zalotili? Kje so jim našli usnjene burnose, s katerimi se v nasadu posnema hašiš? So jim odkrili kakšne destilacijske naprave? Niso! Tudi ni res, da so pri Rengeu našli posušene lističe konoplje, ker jim jih je on sam izročil! Nekaj vršičkov s semeni. Je ob celi njeni konoplji in ob množični hysteriji, ki vzpodbuja radovednost, kaj je v resnici za tem, to sploh prekršek?

Absolutni agronom Rengeo v Poslovnem načrtu piše, da imajo za uporabno, industrijsko pridelavo konoplje »tehnologijo že na razpolago«.

»Nekaj pa najbrž lahko rečemo, da se ljudje na svetu vdajajo številnim razvadam, ki so dosti nevarnejše od uživanja kanabisa, in tudi, da je od konoplje naivno pričakovati, da nam bo odprla vrata v raj. Pomeni, da bi energijo, ki se troši v žolčnih razpravah o kanabisu, bolje usmerili, če bi jo namenili plemenitejšim prizadevanjem.« piše dr. Lev Milčinski v knjigi o drogah. Policisti! Točno tako! Plemenitejši si prizadevali pri svojem izvajanju nasilja, če bi preganjali trde droge! Kmetijski strokovnjaki pa naj bi se o siceršnji koristnosti kanabisa že enkrat zapletli v žolčne razprave. S sovražniki konoplje - in slednjic enkrat na isti strani z ekologi.

ŠTEFAN SMEJ
foto: Š. Smej

Domača konoplja ob domači sirkovi metli. Konoplja prekaša metlo in »sirk« po velikosti, »sirk« in vse druge oljarice pa tudi po oljnatosti.

olja prekaša« oljno ogrščico, sojo, sončnice in druge oljarice. V Romuniji selekcionirana sorta daje 4000 litrov olja na hektar, to je 12.000 kg semena. Sončnice in oljna ogrščica dajejo največ 1900 litrov olja na hektar. Današnji ekološko gospodarski trend je, da bi čimveč goriva in drugih derivatov, ki jih danes pridobivajo iz nafte, pridobili iz obnovljivih naravnih virov, torej iz olj! V raziskavi ameriškega kmetijskega ministrstva so že leta 1916 izračunali, da se da na 0,4 hektarja veliki njivi v 20 letih pridelati toliko celuloze za papir, kot če bi v enakem obdobju sekali les na 1,66 hektarja veliki gozdni površini. Novejše raziskave navajajo sledečo primerjavo: v 15 letih se na enakih površinah gozda in konoplje dobi 50-krat več celuloze s predelavo konoplje.

Reševanje in ohranjanje gozdov ni edina ekološka prednost. Za izločevanje koristnih celuloznih vlaken iz konoplje se porabi samo četrtnina do sedmina kemičnih snovi, žvepljenih kislin, torej za štiri do sedemkrat manj kakor pri predelovanju lesne mase. Če se uporabljata soda, gre povsem brez kemikalij. Poznamo naše reke, recimo reko Muro, in vemo, kaj bi to pomenilo za njihovo in naše zdravje!

Zakaj torej sovražijo konopljo?

Zato, ker je bila nevarna ameriškim finančnim mogočnejšim in monopolistom Hearstu in Du Pontu. Predvsem zato. Med drugo svetovno vojno so jo v Ameriki najprej zelo cenili, celo spoštovali, armada je njen pomen slavila v knjižici z naslovom Konoplja za zmago. Toda Hearst je imel nakupljen ogromno gozdov za pridob-

bloka, zato so danes največji pridelovalci konoplje Romuni, Madžari, Čehi, Slovaki, Poljaki, Rusi in Kitajci.

Razlika med velikimi sovražniki konoplje in med številnimi majhnimi je ta, da so Hearst, Du Pont in drugi monopolisti vedeli in vedo, kako jim lahko konoplja škodi, poniglave množice pa jo sovražijo kar tako.

Zato, ker...

Ker se konoplja prideluje brez kemičnega škropljenja, saj njena gosta zarast uničuje ves plevel, ker je potrebno zanjo zmerno gnojenje, ker iz nje izdelujejo papir, tkanine, olja (od jedilnih do kurilnih ter pogonski derivati), zdravila ter koz-

Če bi se policisti do maka obnašali kot do konoplje, bi ga morali vsega izruti in sežgati, ker doslej naši pridelovalci malka nišo prijavili še nobenega posevka, čeprav bi ga po črki zakona morali. Policiji, ki pa se v tem primeru odreka temu, da bi bila ona »pristojni organ« (M. Farič).

metiko, ker je skratka vsestransko koristna in ekološka blagodejna rastlina in ker po prepričanju nekaterih ministrstev njena pridelava v državi Sloveniji ni prepovedana, so se Dejan Rengeo in prijatelji odločili, da jo bodo posejali.

Vsi krivci

Dejana Rengea so zdaj obtožili kaznivoga dejanja. Če je kriv mladi mož, potem sem kriv tudi pisec tega članka, ker me je ta nekdanji dijak letos spomladi klical, da bi

televizijski spored od 11. do 17. avgusta

11 AVGVST PETEK

TV SLOVENIJA

10.55 Delfin Flipper, amer. animirani film, 11.30 Rock glasila - 12.30 Od Jadrana do Norfolka, dokumentarni film, 13.00 Poročila - 16.30 Dnevnik - 18.05 Učimo se obojih stvarstvarstevnosti - 18.30 Risanka - 18.40 Kate in Alie, angl. serija - 19.30 Dnevnik - 20.00 Silkwood, amer. serija - 20.15 Mladostna oddaja - 22.25 Dnevnik - 22.45 Sova, franc. serija - 23.00 Ognjena mreža, amer. serija - 23.30 Brev, dok. oddaja - 22.05 Dnevnik - 22.45 Sova, franc. serija - 23.00 Veliki bazar, franc. serija - 23.30 Soba na noč

Drugi program
14.40 Forum - 14.55 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 15.45 Sova - 17.00 SP v atletiki - 20.40 Poldnevski utrip, angl. animirani film - 21.30 Človeška žival, angl. serija - 21.20 (Ne)znani oster - 23.20 La Bohème, opera

HTV
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Smetki - 10.30 Iz jeklin: Gobe - 10.45 Angličščina - 11.05 Ze veste - 11.20 Br. ljubezen, oddaja za mlade - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubez, amer. nadaljevalna serija - 12.45 Ogenj v sreč, humor, serija - 13.10 Življenje na severu, amer. animirani film - 13.55 Približnost naproti, dok. serija - 14.20 Morke sjeze, serija - 15.00 Poročila - 15.55 Beverly Hills - 16.45 Švedski animirani film - 18.05 Svetovni mušji - 18.15 Prijava - 19.30 Dnevnik - 20.15 Vse smejejo, ameriški film - 22.15 Beji konj - ljubina Greda '95 - 22.55 Dnevnik - 23.10 Slika na sliko - 23.40 SP v atletiki

Drugi program
14.30 Slika na sliko - 15.15 Po Afriki z otrokom in kamero, serija - 16.00 Ekran brez okvira - 17.00 SP v atletiki - 20.15 Kurak za 40-raj, humor, serija - 20.45 Latimca, Kasični ljubimec so Hrvatit' - 22.25 Sport - 22.35 Noč in izena, življenje na severu, amer. animirani film - Svet bizonce Paula McKenna, amer. serija - 0.05 Gul, britanski film

TV AVSTRJA 1
6.05 Zlata palača - 6.30 Otroški spored - 8.25 Vroča počitniška sled - 9.00 Sobotna igra - 9.10 Otroški spored - 9.40 Ko so živali zapustile gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 12.05 Moje skrivno povelje, film - 12.30 Kalifornijski klic v sili - 13.15 Mačka in pes - 13.40 Čudovita teta - 14.05 Blossom - 14.30 Parker Lewis - 14.55 Baywatch - 15.45 Suprman - 16.30 Metrove frace - 17.15 Beverly Hills - 18.00 Nogomet - 19.00 Mr. Bean, komedija - 19.10 Čas v sili - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Schürzenjäger (Babice), narodna glasba - 21.35 Čas v sili - 23.40 Otroci, film - 1.25 Sveti izidaje Sedem gladiatori, film - 2.15 Pace - 4.40 Šteta med gladiatorji, film - 2.15 Melrose Place - 3.05 Beverly Hills

TV MADZARSKA 1
5.30 Vaska TV - 6.00 Sobotni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Gledalci v Patagoniji - 11.50 Dandane - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Mozart - 12.55 Formula 1, trening - 14.10 Za kolarije - 15.40 Kviz - 16.00 Poročila - Noč po težkem dnevu, glasbeni film - 16.30 Izpiti filmi študentov - 17.15 Madzarska v sodanjem času - 18.15 Dolna stvar, nemški film - 18.30 Kolo sreče - 19.10 Pravlja - 19.30 Dnevnik - 20.30 Filmski program - 21.55 Atletika - 22.40 Molki, ki je vedel preveč, angl. film

RTL
7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Kalifornijski klic v sili - 9.00 Prijazna družina - 9.30 Cheers - 10.00 Lepi in bogati - 10.30 Čas hrepnenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Oplodniški dan - 12.30 Springfieldova zgodba - 12.55 Polna hiša - 13.10 Krpka družina - 13.15 Formula 1 - 14.10 Robert - 15.00 Knight Rider - 15.35 Ekina A - 16.50 Beverly Hills - 17.50 Veste dečih - 18.45 Poročila - 19.10 (Ne)znani oster - 19.30 Med nami - 18.00 Vroča nagrada - 18.45 Poročila - 19.10 Dnevnik - 19.40 Dobri časi - 20.15 Poldnevski utrip - 20.40 Soba na noč, dok. oddaja - 22.30 Soba na noč, dok. oddaja - 23.30 Soba na noč, dok. oddaja

12 AVGVST SOBOTA

TV SLOVENIJA

9.10 Radovedni Tacek - 9.35 Lutkovna igra - 9.55 Na smrt pretirani, med. nadaljevalna serija - 10.20 Zgodbe iz školice - 10.50 Silkwood, ameriški film - 13.00 Poročila - 13.05 Miki, živalica - 15.25 Angličščina - 15.40 Otroci Nagajaka, japonski film - 18.00 Dnevnik - 18.05 Mladi Picasso, španska nadaljevalna serija - 18.40 Kate in Alie, angl. serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 21.00 Ognjena mreža, amer. serija - 21.30 Brev, dok. oddaja - 22.05 Dnevnik - 22.45 Sova, franc. serija - 23.00 Veliki bazar, franc. serija - 23.30 Soba na noč

Drugi program
14.40 Forum - 14.55 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 15.45 Sova - 17.00 SP v atletiki - 20.40 Poldnevski utrip, angl. animirani film - 21.30 Človeška žival, angl. serija - 21.20 (Ne)znani oster - 23.20 La Bohème, opera

HTV
8.53 Poročila - 9.00 Ukradeni načrti, britanski mladinski film - 10.30 Rivanca - 12.00 Dnevnik - Zrnčevje - 11.30 Rivanca - 12.00 Dnevnik - 12.45 Ogenj v sreč, humor, serija - 13.10 Življenje na severu, amer. animirani film - 13.55 Približnost naproti, dok. serija - 14.20 Morke sjeze, serija - 15.00 Poročila - 15.55 Beverly Hills - 16.45 Švedski animirani film - 18.05 Svetovni mušji - 18.15 Prijava - 19.30 Dnevnik - 20.15 Vse smejejo, ameriški film - 22.15 Beji konj - ljubina Greda '95 - 22.55 Dnevnik - 23.10 Slika na sliko - 23.40 SP v atletiki

Drugi program
14.30 Slika na sliko - 15.15 Po Afriki z otrokom in kamero, serija - 16.00 Ekran brez okvira - 17.00 SP v atletiki - 20.15 Kurak za 40-raj, humor, serija - 20.45 Latimca, Kasični ljubimec so Hrvatit' - 22.25 Sport - 22.35 Noč in izena, življenje na severu, amer. animirani film - Svet bizonce Paula McKenna, amer. serija - 0.05 Gul, britanski film

TV AVSTRJA 1
6.05 Zlata palača - 6.30 Otroški spored - 8.25 Vroča počitniška sled - 9.00 Sobotna igra - 9.10 Otroški spored - 9.40 Ko so živali zapustile gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 12.05 Moje skrivno povelje, film - 12.30 Kalifornijski klic v sili - 13.15 Mačka in pes - 13.40 Čudovita teta - 14.05 Blossom - 14.30 Parker Lewis - 14.55 Baywatch - 15.45 Suprman - 16.30 Metrove frace - 17.15 Beverly Hills - 18.00 Nogomet - 19.00 Mr. Bean, komedija - 19.10 Čas v sili - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Schürzenjäger (Babice), narodna glasba - 21.35 Čas v sili - 23.40 Otroci, film - 1.25 Sveti izidaje Sedem gladiatori, film - 2.15 Pace - 4.40 Šteta med gladiatorji, film - 2.15 Melrose Place - 3.05 Beverly Hills

TV MADZARSKA 1
5.30 Vaska TV - 6.00 Sobotni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Gledalci v Patagoniji - 11.50 Dandane - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Mozart - 12.55 Formula 1, trening - 14.10 Za kolarije - 15.40 Kviz - 16.00 Poročila - Noč po težkem dnevu, glasbeni film - 16.30 Izpiti filmi študentov - 17.15 Madzarska v sodanjem času - 18.15 Dolna stvar, nemški film - 18.30 Kolo sreče - 19.10 Pravlja - 19.30 Dnevnik - 20.30 Filmski program - 21.55 Atletika - 22.40 Molki, ki je vedel preveč, angl. film

RTL
7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Kalifornijski klic v sili - 9.00 Prijazna družina - 9.30 Cheers - 10.00 Lepi in bogati - 10.30 Čas hrepnenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Oplodniški dan - 12.30 Springfieldova zgodba - 12.55 Polna hiša - 13.10 Krpka družina - 13.15 Formula 1 - 14.10 Robert - 15.00 Knight Rider - 15.35 Ekina A - 16.50 Beverly Hills - 17.50 Veste dečih - 18.45 Poročila - 19.10 (Ne)znani oster - 19.30 Med nami - 18.00 Vroča nagrada - 18.45 Poročila - 19.10 Dnevnik - 19.40 Dobri časi - 20.15 Poldnevski utrip - 20.40 Soba na noč, dok. oddaja - 22.30 Soba na noč, dok. oddaja - 23.30 Soba na noč, dok. oddaja

13 AVGVST NEDELJA

TV SLOVENIJA

9.55 Živ žav - 10.30 Arabelo - 11.00 Oh, Sorci - 11.30 Svet divjih živali, angl. serija - 12.00 Obozrta duha - 12.30 Kmetijska oddaja - 13.00 Poročila - 13.05 Poldnevski utrip, angl. nadaljevalna serija - 15.25 Angličščina - 15.40 Otroci Nagajaka, japonski film - 18.00 Dnevnik - 18.05 Mladi Picasso, španska nadaljevalna serija - 18.40 Kate in Alie, angl. serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 21.00 Ognjena mreža, amer. serija - 21.30 Brev, dok. oddaja - 22.05 Dnevnik - 22.45 Sova, franc. serija - 23.00 Veliki bazar, franc. serija - 23.30 Soba na noč

Drugi program
14.40 Forum - 14.55 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 15.45 Sova - 17.00 SP v atletiki - 20.40 Poldnevski utrip, angl. animirani film - 21.30 Človeška žival, angl. serija - 21.20 (Ne)znani oster - 23.20 La Bohème, opera

HTV
9.30 Poročila - 9.35 Biblijske zgodbe, njuna serija - 10.00 Srta srca, amer. animirani film - 11.00 Poročila - 11.05 H. ovsato nero, italijanski mladinski film - 13.00 Folklorna oddaja - 13.30 Mir in dobro - 14.00 Poročila - 14.15 Kmetijska oddaja - 15.05 Opera Box - 15.40 Življenje kot obilno fotografiranje, dokumentarni film - 16.15 Beverly Hills - 17.00 Poročila - 17.10 Na Danju so najlepša dekleta, avstrijski film - 18.50 Kremenčkovi - 19.30 Dnevnik - 20.15 L. alpaguere, francoski film - 22.05 Dr. Quinn, amer. animirani film - 22.55 Dnevnik - 23.10 Slika na sliko - 23.40 Sport - 0.00 SP v atletiki

Drugi program
14.30 Slika na sliko - 15.15 Po Afriki z otrokom in kamero, serija - 16.00 Ekran brez okvira - 17.00 SP v atletiki - 20.15 Kurak za 40-raj, humor, serija - 20.45 Latimca, Kasični ljubimec so Hrvatit' - 22.25 Sport - 22.35 Noč in izena, življenje na severu, amer. animirani film - Svet bizonce Paula McKenna, amer. serija - 0.05 Gul, britanski film

TV AVSTRJA 1
6.05 Zlata palača - 6.30 Otroški spored - 8.25 Vroča počitniška sled - 9.00 Sobotna igra - 9.10 Otroški spored - 9.40 Ko so živali zapustile gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 12.05 Moje skrivno povelje, film - 12.30 Kalifornijski klic v sili - 13.15 Mačka in pes - 13.40 Čudovita teta - 14.05 Blossom - 14.30 Parker Lewis - 14.55 Baywatch - 15.45 Suprman - 16.30 Metrove frace - 17.15 Beverly Hills - 18.00 Nogomet - 19.00 Mr. Bean, komedija - 19.10 Čas v sili - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Schürzenjäger (Babice), narodna glasba - 21.35 Čas v sili - 23.40 Otroci, film - 1.25 Sveti izidaje Sedem gladiatori, film - 2.15 Pace - 4.40 Šteta med gladiatorji, film - 2.15 Melrose Place - 3.05 Beverly Hills

TV MADZARSKA 1
5.30 Vaska TV - 6.00 Sobotni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Gledalci v Patagoniji - 11.50 Dandane - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Mozart - 12.55 Formula 1, trening - 14.10 Za kolarije - 15.40 Kviz - 16.00 Poročila - Noč po težkem dnevu, glasbeni film - 16.30 Izpiti filmi študentov - 17.15 Madzarska v sodanjem času - 18.15 Dolna stvar, nemški film - 18.30 Kolo sreče - 19.10 Pravlja - 19.30 Dnevnik - 20.30 Filmski program - 21.55 Atletika - 22.40 Molki, ki je vedel preveč, angl. film

RTL
7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Kalifornijski klic v sili - 9.00 Prijazna družina - 9.30 Cheers - 10.00 Lepi in bogati - 10.30 Čas hrepnenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Oplodniški dan - 12.30 Springfieldova zgodba - 12.55 Polna hiša - 13.10 Krpka družina - 13.15 Formula 1 - 14.10 Robert - 15.00 Knight Rider - 15.35 Ekina A - 16.50 Beverly Hills - 17.50 Veste dečih - 18.45 Poročila - 19.10 (Ne)znani oster - 19.30 Med nami - 18.00 Vroča nagrada - 18.45 Poročila - 19.10 Dnevnik - 19.40 Dobri časi - 20.15 Poldnevski utrip - 20.40 Soba na noč, dok. oddaja - 22.30 Soba na noč, dok. oddaja - 23.30 Soba na noč, dok. oddaja

14 AVGVST PONEDELJEK

TV SLOVENIJA

11.00 Angličščina - 11.25 Zlata serija - 10.55 Kapitlan Power, amer. animirani film - 11.20 Čudo vta Anglika, francoski film - 12.00 Poročila - 13.05 Sportni pregled - 13.50 Umetniški večer - 16.55 Obozrta duha - 17.25 Dobro dan, Karabela - 18.40 Kate in Alie, angl. serija - 19.30 Dnevnik - 20.00 Veliki smaren - 20.10 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 21.00 Ognjena mreža, amer. serija - 21.30 Brev, dok. oddaja - 22.05 Dnevnik - 22.45 Sova, franc. serija - 23.00 Veliki bazar, franc. serija - 23.30 Soba na noč

Drugi program
14.40 Forum - 14.55 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 15.45 Sova - 17.00 SP v atletiki - 20.40 Poldnevski utrip, angl. animirani film - 21.30 Človeška žival, angl. serija - 21.20 (Ne)znani oster - 23.20 La Bohème, opera

HTV
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Eba in Didrik, otroška serija - 10.35 Iz lekcion: Gobe - 10.45 Angličščina - 11.05 Mladi 8 - 11.30 Bertina družina, risba - 12.00 Dnevnik - 12.45 Ogenj v sreč, humor, serija - 13.10 Življenje na severu, amer. animirani film - 13.55 Približnost naproti, dok. serija - 14.20 Morke sjeze, serija - 14.50 Ogenj v sreč, humor, serija - 15.00 Poročila - 15.55 Beverly Hills - 16.45 Švedski animirani film - 18.05 Svetovni mušji - 18.15 Prijava - 19.30 Dnevnik - 20.15 Vse smejejo, ameriški film - 22.15 Beji konj - ljubina Greda '95 - 22.55 Dnevnik - 23.10 Slika na sliko - 23.40 Sport - 0.00 SP v atletiki

Drugi program
14.30 Slika na sliko - 15.15 Po Afriki z otrokom in kamero, serija - 16.00 Ekran brez okvira - 17.00 SP v atletiki - 20.15 Kurak za 40-raj, humor, serija - 20.45 Latimca, Kasični ljubimec so Hrvatit' - 22.25 Sport - 22.35 Noč in izena, življenje na severu, amer. animirani film - Svet bizonce Paula McKenna, amer. serija - 0.05 Gul, britanski film

TV AVSTRJA 1
6.05 Zlata palača - 6.30 Otroški spored - 8.25 Vroča počitniška sled - 9.00 Sobotna igra - 9.10 Otroški spored - 9.40 Ko so živali zapustile gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 12.05 Moje skrivno povelje, film - 12.30 Kalifornijski klic v sili - 13.15 Mačka in pes - 13.40 Čudovita teta - 14.05 Blossom - 14.30 Parker Lewis - 14.55 Baywatch - 15.45 Suprman - 16.30 Metrove frace - 17.15 Beverly Hills - 18.00 Nogomet - 19.00 Mr. Bean, komedija - 19.10 Čas v sili - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Schürzenjäger (Babice), narodna glasba - 21.35 Čas v sili - 23.40 Otroci, film - 1.25 Sveti izidaje Sedem gladiatori, film - 2.15 Pace - 4.40 Šteta med gladiatorji, film - 2.15 Melrose Place - 3.05 Beverly Hills

TV MADZARSKA 1
5.30 Vaska TV - 6.00 Sobotni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Gledalci v Patagoniji - 11.50 Dandane - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Mozart - 12.55 Formula 1, trening - 14.10 Za kolarije - 15.40 Kviz - 16.00 Poročila - Noč po težkem dnevu, glasbeni film - 16.30 Izpiti filmi študentov - 17.15 Madzarska v sodanjem času - 18.15 Dolna stvar, nemški film - 18.30 Kolo sreče - 19.10 Pravlja - 19.30 Dnevnik - 20.30 Filmski program - 21.55 Atletika - 22.40 Molki, ki je vedel preveč, angl. film

RTL
7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Kalifornijski klic v sili - 9.00 Prijazna družina - 9.30 Cheers - 10.00 Lepi in bogati - 10.30 Čas hrepnenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Oplodniški dan - 12.30 Springfieldova zgodba - 12.55 Polna hiša - 13.10 Krpka družina - 13.15 Formula 1 - 14.10 Robert - 15.00 Knight Rider - 15.35 Ekina A - 16.50 Beverly Hills - 17.50 Veste dečih - 18.45 Poročila - 19.10 (Ne)znani oster - 19.30 Med nami - 18.00 Vroča nagrada - 18.45 Poročila - 19.10 Dnevnik - 19.40 Dobri časi - 20.15 Poldnevski utrip - 20.40 Soba na noč, dok. oddaja - 22.30 Soba na noč, dok. oddaja - 23.30 Soba na noč, dok. oddaja

15 AVGVST TOREK

TV SLOVENIJA

9.30 Sezamova ulica, amer. animirani film - 10.30 Blaginja, amer. film - 12.30 Svetovni poslovni utrip - 13.00 Poročila - 13.05 Poldnevski utrip - 17.20 Mladi 8 - 18.00 Dnevnik - 18.05 Arabela - 18.40 Kate in Alie, angl. serija - 19.30 Dnevnik - 20.00 Veliki smaren - 20.10 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 21.00 Ognjena mreža, amer. serija - 21.30 Brev, dok. oddaja - 22.05 Dnevnik - 22.45 Sova, franc. serija - 23.00 Veliki bazar, franc. serija - 23.30 Soba na noč

Drugi program
14.40 Forum - 14.55 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 15.45 Sova - 17.00 SP v atletiki - 20.40 Poldnevski utrip, angl. animirani film - 21.30 Človeška žival, angl. serija - 21.20 (Ne)znani oster - 23.20 La Bohème, opera

HTV
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Eba in Didrik, otroška serija - 10.35 Iz lekcion: Gobe - 10.45 Angličščina - 11.05 Mladi 8 - 11.30 Bertina družina, risba - 12.00 Dnevnik - 12.45 Ogenj v sreč, humor, serija - 13.10 Življenje na severu, amer. animirani film - 13.55 Približnost naproti, dok. serija - 14.20 Morke sjeze, serija - 14.50 Ogenj v sreč, humor, serija - 15.00 Poročila - 15.55 Beverly Hills - 16.45 Švedski animirani film - 18.05 Svetovni mušji - 18.15 Prijava - 19.30 Dnevnik - 20.15 Vse smejejo, ameriški film - 22.15 Beji konj - ljubina Greda '95 - 22.55 Dnevnik - 23.10 Slika na sliko - 23.40 Sport - 0.00 SP v atletiki

Drugi program
14.30 Slika na sliko - 15.15 Po Afriki z otrokom in kamero, serija - 16.00 Ekran brez okvira - 17.00 SP v atletiki - 20.15 Kurak za 40-raj, humor, serija - 20.45 Latimca, Kasični ljubimec so Hrvatit' - 22.25 Sport - 22.35 Noč in izena, življenje na severu, amer. animirani film - Svet bizonce Paula McKenna, amer. serija - 0.05 Gul, britanski film

TV AVSTRJA 1
6.05 Zlata palača - 6.30 Otroški spored - 8.25 Vroča počitniška sled - 9.00 Sobotna igra - 9.10 Otroški spored - 9.40 Ko so živali zapustile gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 10.40 Sobotno orkestralno silo gozd - 12.05 Moje skrivno povelje, film - 12.30 Kalifornijski klic v sili - 13.15 Mačka in pes - 13.40 Čudovita teta - 14.05 Blossom - 14.30 Parker Lewis - 14.55 Baywatch - 15.45 Suprman - 16.30 Metrove frace - 17.15 Beverly Hills - 18.00 Nogomet - 19.00 Mr. Bean, komedija - 19.10 Čas v sili - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Schürzenjäger (Babice), narodna glasba - 21.35 Čas v sili - 23.40 Otroci, film - 1.25 Sveti izidaje Sedem gladiatori, film - 2.15 Pace - 4.40 Šteta med gladiatorji, film - 2.15 Melrose Place - 3.05 Beverly Hills

TV MADZARSKA 1
5.30 Vaska TV - 6.00 Sobotni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Gledalci v Patagoniji - 11.50 Dandane - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Mozart - 12.55 Formula 1, trening - 14.10 Za kolarije - 15.40 Kviz - 16.00 Poročila - Noč po težkem dnevu, glasbeni film - 16.30 Izpiti filmi študentov - 17.15 Madzarska v sodanjem času - 18.15 Dolna stvar, nemški film - 18.30 Kolo sreče - 19.10 Pravlja - 19.30 Dnevnik - 20.30 Filmski program - 21.55 Atletika - 22.40 Molki, ki je vedel preveč, angl. film

RTL
7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Kalifornijski klic v sili - 9.00 Prijazna družina - 9.30 Cheers - 10.00 Lepi in bogati - 10.30 Čas hrepnenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Oplodniški dan - 12.30 Springfieldova zgodba - 12.55 Polna hiša - 13.10 Krpka družina - 13.15 Formula 1 - 14.10 Robert - 15.00 Knight Rider - 15.35 Ekina A - 16.50 Beverly Hills - 17.50 Veste dečih - 18.45 Poročila - 19.10 (Ne)znani oster - 19.30 Med nami - 18.00 Vroča nagrada - 18.45 Poročila - 19.10 Dnevnik - 19.40 Dobri časi - 20.15 Poldnevski utrip - 20.40 Soba na noč, dok. oddaja - 22.30 Soba na noč, dok. oddaja - 23.30 Soba na noč, dok. oddaja

16 AVGVST SREDA

TV SLOVENIJA

10.25 Hroščevci - 10.45 Človeška žival, angl. serija - 11.35 Željeza za življenje - 11.55 Ognjena mreža, amer. serija - 12.30 Svetovni poslovni utrip - 13.00 Poročila - 13.05 Poldnevski utrip - 17.20 Mladi 8 - 18.00 Dnevnik - 18.05 Arabela - 18.40 Kate in Alie, angl. serija - 19.30 Dnevnik - 20.00 Veliki smaren - 20.10 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 21.00 Ognjena mreža, amer. serija - 21.30 Brev, dok. oddaja - 22.05 Dnevnik - 22.45 Sova, franc. serija - 23.00 Veliki bazar, franc. serija - 23.30 Soba na noč

Drugi program
14.40 Forum - 14.55 Srta srca, franc. nadaljevalna serija - 15.45 Sova - 17.00 SP v atletiki - 20.40 Poldnevski utrip, angl. animirani film - 21.30 Človeška žival, angl. serija - 21.20 (Ne)znani oster - 23.20 La Bohème, opera

HTV
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Eba in Didrik, otroška serija - 10.35 Iz lekcion: Gobe - 10.45 Angličščina - 11.05 Mladi 8 - 11.30 Bertina družina, risba - 12.00 Dnevnik - 12.45 Ogenj v sreč, humor, serija - 13.10 Življenje na severu, amer. animirani film - 13.55 Približnost naproti, dok. serija - 14.20 Morke sjeze, serija - 14.50 Ogenj v sreč, humor, serija - 15.00 Poročila - 15.55 Beverly Hills - 16.45 Švedski animirani film - 18.05 Svetovni mušji - 18.15 Prijava - 19.30 Dnevnik - 20.15 Vse smejejo, ameriški film - 22.15 Beji konj - ljubina Greda '95 - 22.55 Dnevnik - 23.10 Slika na sliko - 23.40 Sport - 0.00 SP v atletiki

Drugi program
14.30 Slika na sliko - 15.15 Po Afriki z otrokom in kamero, serija - 16.00 Ekran brez okvira - 17.00 SP v atletiki - 20.15 Kurak za 40-raj, humor, serija - 20.45 Latimca, Kasični ljubimec so Hrvatit

Kovač Alojz Čeh iz Odranec Parklje hodi porezat na dom

«Konj ni, krav ne vpregajo, zato tudi ni več dela za podkovskega mojstra,» pravi eden izmed sicer dveh odranskih kovačev. Delo pa vendarle ima!

Nova hiša, nova delavnica, vse makrog popravljeno. To sem ugotovil, hrč ko sem zapeljal na dvojni Čehovi v Odranec. Vedel sem, da je Alojz mlajši kovač, zato nisem pričakoval, da bom našel staro kovaško orodje, meh in ogenj ter kovaško nakovalo. Oh, kako sem se zmotil!

Iz podjetja v zasebno kovaštvo

Izhajam iz kovaške družine Čehovi v Nedelici in obrti sem se izučil pri očetu. Več kot šest let sem delal v Nemčiji, ravno tako žena, varčevala sva in v Odranech smo sezidala hišo in kovaško delavnico. Po vrtnitvi sem dlje časa delal v soboški Panoniji, povrh pa sem imel dovoljenje za popoldansko kovaško obrt. Ko pa je v tem podjetju zaskripalo, sem vzel redno obrtno dovoljenje.

Tako mi je svojo pot od vajenca do samostojnega kovaškega obrtnika oziroma po novem samostojnega podjetnika predstavil mož, ki sem ga nenajavljen obiskal na njegovem domu. Družbo

V delavnici Alojza Čeha v Odranecih so vsi klasični kovaški pripomočki, ne manjka pa tudi sodobnejših strojev. Sin Simon, ki je končal kovinarsko šolo, delovne izkušnje nabira v domači kovačiji, saj bo enkrat nasledil očeta. - Fotografija: Š. S.

mu je delal sin Simon in kmalu zatem sem zvedel, da tudi on gre po očetovih stopinjah. No, klasični kovač sicer ne bo, ker menda nikjer več takih ne usposablja, pač pa je končal srednjo kovinarsko šolo in se tako tudi formalno usposobil za oblikovalca kovin

oziroma orodjarja. Seveda v očetovi delavnici pridno pomaga.

Ob klasiki tudi sodobna oprema

V Čehovi delavnici pa sem ob klasičnem nakovalu opazil tudi vzmetno kladivo, ki pride prav zlasti za klepanje lemežev. Seveda jih je treba prej (enako kot pri ročnem klepanju) dati v ogenj - ožariti. Delo s strojnimi kladivom je seveda lažje in hitreje gre od rok, kot pa če po »železu« (domač izraz za lemež) udarjaš s kladivom.

Ker sem v kovačnici opazil električni varilni aparat in aparat za plinsko varjenje, mi je bilo jasno kot beli dan, da mojster ta dva pripomočka seveda ve uporabljati,

treba, saj sem mu verjel na besedo. Le kako mu ne bi, ko pa izhaja iz družine z večdesetletno kovaško tradicijo.

Potem mi je nanizal dela, ki jih opravlja. Posebej je poudaril, da konj skorajda ni več, krav ne vpregajo, da bi jih bilo treba zato podkovati, živalim pa seveda rastejo parklji, in te je treba porezati. Ni jih treba prignati v kovačijo, saj kovač pride kar na dom, le povabiti ga je treba.

No, v njegovo delavnico pa ljudje vendarle prihajajo - v času sezone zaradi klepanja lemežev in popravila drugih poljedelskih strojev in pripomočkov. Pred kratkim je tudi nanovo okoval del dobro ohranjenega lesenega kmečkega voza. Ker pa zgolj klasičnega kovaškega dela ni dovolj, četudi se pri mojstru oglašajo ne le Odrančani, ampak tudi okoličani, izdeluje še ogradja za balkonske in druge ograje pa še kaj. V veliko korist mu je tudi stružnica.

Š. SOBOČAN

11. prleški sejen po celen Lotmerki bo ob vsakem vremenu

... gospod kaplan pa ubogi občan

Turistično društvo Ljutomer je spet povabilo samostojne obrtnike, podjetja, društva, trgovce, gostince idr., naj se sodelujejo na 11. prleški sejni po celen Lotmerki, ki ga bodo pripravili v soboto 12. avgusta, in to ob vsakem vremenu.

To seveda ni mišljen le sejem, na katerem bodo na voljo za obiskovalce razni izdelki oziroma blago, jedila in pijača, temveč je v programu tudi prikaz domače obrti in pester kulturnozabavni spored. Nastopili bodo godba na pihaala, Štefanec, harmonikarji, člani TD Pristava, Veržejci in vsi, ki bo-

do hoteli povedati kaj zanimivega, zapeti ... Kot je zapisano na povabilu, pa bodo zagotovo sodelovali gospod ŽUPAN, gospod DEKAN, gospod KAPLAN pa bogi OBČAN pa kuji pa krave s Pristave s storimi mašini pa Frankovi tamburaši pa vsi župani nove Republike Prleške.

J. G.

PISMA, MNENJA, STALIŠČA ...

Vlada dr. Drnovška - katastrofa za kmetijstvo

Že dalj časa sem mislil napisati nekaj dejstev, ki so prisotna v kmetijstvu v času dr. Drnovškove vlade, in ta so katastrofalna. Posebno v letu 1994 in 1995.

Pa pogledimo nekaj cen kmetijskih pridelkov in cen repromaterialov v letih 1992-1995.

	1992	1994	1995	% povečanja v 3 letih
Pšenica	20 SIT	27,13 SIT (25,90)	25,29 SIT	25 %
	sept.-novemb.	sept.-novemb.		
Krompir	15-18 SIT	14-16 SIT		0 %
Koruza	17 SIT	17 SIT		0 %
		maj		
Mleko				
4 % m.	24,80 SIT		36 SIT	40 %
Svinje	180 SIT	210 SIT	160-170 SIT	10 %
M. P. gov.	310 SIT	480-500	380-450 SIT	30 %

Koruza, krompir in svinje so cenejše kot v letu 1992. Povprečno povečanje cen kmetijskih pridelkov v treh letih je okrog 15 %. Pa pogledimo povečanje cen repromaterialov.

	1992	1994	1995	% povečanja
Nafta	36 SIT	61,50 SIT	69 SIT	92 %
NPK	2.680 SIT/kg		3.650 SIT	36 %
	marec	sept.	marec	
Pokojev.	2.158 SIT	9.150 SIT	11.890 SIT	550 %
Elektrika - povečanje				čez 120 %
Razna škropiva - povečanje povprečno				45 %

V oči najbolj bode pokojninsko zavarovanje, saj se je povečalo 550 %, in nafta ter elektrika, za katero vlada daje dovoljenje za povišanje, od kmeta pa pričakuje, da bo prideloval poceni hrano. Tudi vsi ostali materialni stroški so se povišali za več kot 50 %. Iz zgoraj navedenega je razvidno, da so se cenovne škarje zaprle v škodo kmeta. Pri nafli je vlada ukinila regres, katerega dajejo vse države EGS-a.

Pa bi vprašal vlado, kako je prišlo do cene pšenice 25,29 SIT, če so se vsi materialni stroški povečali. Kmetu se ne priznajo materialni stroški in njegovo delo, naprej v predelavi pa je vse brez kontrole. Če vzamemo za primer ceno kruha, ki je v letu 1992 stal od 40-70 SIT, v letu 1995 pa od 110-200 SIT, torej je šlo povišanje za okrog 200 %. Kako je to mogoče, če se je pa pšenica podražila samo za 25 %? Dostikrat se sliši od raznih novinarjev, da mora slovenski kmet poceniti svoje delo. Pa bi vprašal, za koliko bi se pocenil kruh, tudi če kmet svojega dela ne bi vračunal. (Pri letošnji ceni delo itak ni vračunano, to so obračunani samo materialni stroški.) V ceni kruha je za leto 1994 okrog 5-7 SIT kmetovega dela. Država pa za davek pobere 6-10 SIT. Se je kdo vprašal, zakaj se je kruh podražil skoraj za 200 %, če se je cena pšenice povečala samo za 25 %. Pa še kmetijsko ministristvo je subvencioniralo žitnim organizacijam od leta 1992-993 7 SIT po kg kupljene pšenice po izvavi g. Obala. Enako je pri drugih pridelkih. Vzemi mo krompir, leta 1994 september-november ga je kmet prodal po sramotno nizki ceni 14-15 SIT za kg (izračun KISA je bil 20 SIT). Vendar je bil ta krompir na trgu od 60-90 SIT. Potrošnik je drago plačal, čeprav je kmet zastoj delal. Sta se vlada ali kmetijski minister g. Osterc vprašala, kdo je zaslužil 400-600 % pri krompirju. Torej je pocenitev iskati drugje, ne pri kmetu.

Pa se vrnilo k lansnemu odkupu pšenice: v Murški Soboti je Mlinopek odkupil cca 50.000 ton pšenice. Kot vemo, je bila večina le-te plačana za kot II. razred, pa še velik odstotek primesi so odbili, marsikateremu tudi do 13,50 %. Realne primesi je lahko samo 2 %. Če gre med primes tudi drobna pšenica, tako so razlagali, je to lahko 4-5 %, kar je bilo odbito več, je bilo po krivici in tudi drobna pšenica se

lahko zmelje za krmno moko. Tako je Mlinopek kmetom odbil cca 3.000 ton neupravičeno.

Nikjer ni nikogar, ki bi nepristransko ugotavljal primesi, pa sedaj po novem beljakovine. Kmet bo spet izpostavljen na milost odkupovalcev pšenice.

Ko so v drugi polovici leta 1994 živina in svinje dosegle primerno ceno, je marsikateri kmet napolnil hlev in svinjake, toda sedaj, v letu 1995, ko bi prodal svinje, je cena padla z 210 SIT na 160-170 SIT, pa še prodati ne more. Uradno ceno 198 SIT pač nihče ne upošteva. Enako je s pitanci, katerim je padla cena iz 480-500 SIT na 380-450 SIT. Vlada pa istočasno dovoli uvoz slabe kvalitete mesa, katero pa države izvoznice 50 % pa še več subvencionirajo.

Pa še nekaj o vstopu Slovenije v Evropo. Najprej naj vlada ustvari enake pogoje, kot jih imajo kmetije v EGS-u, kjer že čez 30 let subvencionirajo kmetijstvo okrog 50 %. Nekateri države pa še več - Švica, Norveška, Švedska in Japonska 70-80 %. Če primerjamo Avstrijo, ki nam je najbližja in ima približno enake pogoje kmetovanja, je leta dala v letih 1992 in 1993 letno za kmetijstvo 47 milijard šilingov, kar znese 540 milijard SIT. Ker pa je Avstrija štirikrat večja in ima približno štirikrat več prebivalcev, bi Slovenija morala zagotoviti 135 milijard SIT za kmetijstvo. To pa je 10-krat več, kot daje sedaj. Mislim, da bo kmet s tako politiko postal socialni problem. G. Osterc bi vprašal, če je to njegova strategija kmetijstva. Enako bi želel imeti izračun za pšenico, če bo plačana po 25,29 SIT, pa še plačilo sušenja in vzorca analize se odbije. Koliko bo kmetu ostalo za delo?

Od g. Osterca bi želel, da kmetijsko ministristvo izračuna, koliko ostane kmetu za delo pri svinjah pri ceni 160-170 SIT za kg. Enako za pitance 450 SIT za bike in 340-380 SIT za telice. Skrajni čas je, da začne g. Osterc ukrepati, da kmetijstvo ne propade!

MARTIN HORVAT
Ivanci 44

Ali si (ne) želimo strokovnosti v GD?

Pomagati ob elementarnih nesrečah, družiti se, tekmovali - to je moto, ki že mlade pritegne v kroge GD, kjer naj bi začeli spoznavati tehniko, pridobivati znanja potrebna za zanesljivo delo v tej organizaciji.

Napredovanje mladih gasilcev, utrjevanje znanja že izprašanih se preverja letno s pregledi tekmovalnih enot po društvih v t. i. suhi vaji z motorno brizgalno in preverjanjem teoretičnega znanja posameznika. Uspešno opravljeni zahtevi sta pogoj za vstop na naslednje tekmovalne, kjer se med sabo pomerijo ekipe iz vseh GD.

Ko danes po petnajstih letih uspešnega in strokovnega dela, z doseženimi mnogimi odmevnimi uspehi doma in v tujini, analiziramo stanje v naši GZ, se lahko vprašamo le, zakaj še vedno prihaja do neokretnih situacij?

Morda bodo naši naslednji argumenti dali delni odgovor na zgoraj zastavljeno vprašanje in pojasnili tudi ključne probleme, ki v veliki meri vplivajo na (ne)znanja mladih in celo že izprašanih gasilcev.

Letni pregledi društev se izvajajo nestrokovno, člani GD se preverjajo ob kozarčku piva, napake, ki bi jih bilo potrebno odpraviti, pa se spregledajo. Tekme postajajo srečanje za preizkušanje živcev in psihične vzdržljivosti. Gospodje sodniki oz. po novi zahtevi »stvariški« sodniki odkrivajo napake, ki jih nekaj let niso uspehi.

Vajo lahko ponavljajo tisti, ki očitno niso dosegli uspeha, katerega so pričakovali skupaj z gospodi iz vrha.

Se bi lahko naštevati, toda ali bodo naši gospodje iz GZ vse to vzeli kot pozitivno kritiko ali pa bodo še bolj stisnili zobe in ...

Povod za članek nam je dala še ena neprijetna izkušnja z zadnjega tekmovalja, zato upamo na boljše za prihajajoče generacije.

Tekmovalna ekipa
GD Sodišinci

Samostojno podjetništvo Kamnosek na vasi

Jožetu Horvatu iz Brezovice je uspelo: uspešno je opravil preizkuse znanja in postal je kamnoseški obrtnik, po novem samostojni podjetnik

Dan se je že kroglo nagnil proti večeru in potekel je običajni delovni čas, ko sem zvil k Horvatovim v Brezovici, da bi pokramljal z Jožetom. Ušel sem se, kajti v tistem hipu je bilo pri njih še najbolj predlogi izdelbel črke, hčerki Danica in Cvetka pa sta z ročnimi brusiloma strojema »gladili« granitna kosa. Tudi žena oziroma mama je bila s znanjem. Skratka: delovnika še ni bilo konec. Staršema je godilo, ko sem pohvalil delavnost njunih hčera, kajti kje drugod so njune vrstnice v tistem času že pohajkemale.

Povedati moram, da se z Jožetom nisem srečal prvič, saj se ga še spominjam, ko je kot »navaden« delavec delal v Vörösevi kamnoseki in cementinarski delavnici v Lendavi in nato v enaki dejavnosti poznaje sem slišal, da je začel na svojo najprej s cementinarstvom (tudi za vinograde in podobno), kar pa se je po Ravenskem razširila svinca, da nekdo v Brezovici govore spomenike. »Glej ga, fant«, sem si dejal, vsaj to je najbrž on!»

Zelo si je želel, da bi bil sam svoj gospodar, in to mu je uspelo. Po uspešno opravljenem usposabljanju je praktični del preizkusa znanja in dobil ustrezno listino, na njeni podlagi pa obrtno dovoljenje. Pred kratkim pa je sprejel nov dokument, iz katerega izhaja, da je samostojni podjetnik. Dekleti sta sicer najbrž tudi sami sta odgovorili na tako no-

Horvatovi dekleti - Danica, ki se za kamnoseštvo usposablja v šoli, in Cvetka, ki se usposablja kar doma - sta ponos očeta in matere. Na fotografije je še mojster Jože. - Fotografija in besedilo: Š. SOBOČAN

V Čepincih bi radi ...

Krajani Čepinec in iz okoliških vasi si vse bolj prizadevajo, da bi tamkaj (spet, kot je bil med vojno in še nekaj let po njej) odprli maloobmejni prehod, da bi lahko potovali po najbližji poti k svojim sorodnikom in znancom ali pa le po nakupih na Madžarsko. Podobno željo imajo tudi ljudje na drugi strani meje na Verici, v Števanovcih, Ritkarovcih in še kje, njihova prizadevanja pa podpira tudi Zveza Slovencev na Madžarskem s sedežem v Monostru. Medtem jim je že uspelo, da so prehod odprli vsaj za en dan, in sicer prvo soboto v juniju, ko so pripravili tudi množično družabno srečanje v Čepincih. To soboto, 12. avgusta, pa bo skupno srečanje na Verici. Začelo se bo med 13.00 in 14.00 uro, trajalo pa naj bi vse do večera. Povabili so tudi župane obmejnih občin in druge goste. Za to priložnost bo odprt tudi prehod, in sicer od 9.00 do 21.00.

J. G.

MURSKA SOBOTA - Šolske počitnice so priložnost za naložbena ali vzdrževalna dela na objektih. Tako naj bi na starem traktu Srednje dvojezične šole Lendava ter na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu zamenjali lesena okna z bolj vzdržljivimi pla-

stičnimi, na Srednji zdravstveni šoli v Rakičanu pa je predvidena delna ureditev kuhinje, prebarvali pa bodo tudi okna; na Gimnaziji ter Srednji družboslovni in ekonomski šoli v Murški Soboti pa bodo opravili vzdrževalna dela na instalacijah ogrevanja in prezra-

čevanja. Za nanizana dela je Ministrstvo za šolstvo in šport R Slovenije namenilo 17.500.000 tolarjev. (G. G.)

TERBEGOVCI - Svetniki občine Sveti Jurij so na nedavni seji sklenili, da je treba na divjem odlagališču odpadkov v Terbegovcih preprečiti nadaljnje odlaganje. Poklicali bodo delavce Komunale iz Gornje Radgone, ki bodo naložili in odpeljali ves naskrivaj odložen material. Potem bodo površine izravnali in postavili tablo, na kateri bo pisalo, da je prepovedano odlaganje odpadkov na tistem mestu. (F. Kl.)

Samostojne podjetnike ali pravne osebe

vabimo k sodelovanju pri organizaciji avtomatske distribucije napitkov na območju Prekmurja.

Prijave pošljite na naslov: Automatic servis d. o. o., 66310 IZOLA, Cona mestne obrti 6. št.

SPOŠTOVANI NAROČNIKI, ZVESTI BRALCI VESTNIKA!

Vaš

tudi tokrat ni pozabil na vas!

Vsi, ki boste pravočasno poravnali naročnino, boste lahko srečni izbranci in **teden dni gostje**

v enem od slovenskih naravnih zdravilišč.

O potnikih (izžrebanec bo lahko s seboj popeljal še enega dopustnika) bo žreb odločal konec avgusta, zaslužene

počitnice z VESTNIKOM

pa boste lahko uživali septembra ali oktobra.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA
NOTRANJE ZADEVE

objavlja prosto delovno mesto za potrebe
UPRAVE ZA NOTRANJE
ZADEVE MURSKA
SOBOTA:

prevajalca
iz madžarskega jezika

- visoka izobrazba (VII. stopnja) ustrezne smeri
- aktivno znanje madžarskega jezika
- zaželjeno znanje nemškega jezika
- tri leta delovnih izkušenj
Poleg splošnih pogojev veljajo za kandidate tudi posebni pogoji iz zakona o delavcih v državni upravi.

Pisne vloge z življenjepisom in dokazili pošljite v 15 dneh po objavi Upravi za notranje zadeve Murska Sobota, Arhitekta Novaka 5, Murska Sobota. Informacije na tel. 069/ 225 05.

Poletje - čas taborjenja

Skavti ob Blaguškem jezeru

V Beltincih že 3 leta delujejo skavti. Skupini **roverjev** in **popotnic** (starost od 17 do 21 let) se se novembra 1994. leta pridružili še **izvidniki** in **vodnice** (starost od 12 do 16 let)

Skupina, v kateri so **osnovnošolci** iz Beltincev, je bila lani celo bolj dejavna od starejših bratov in sester in je prvo skavtsko leto sklenila z 11-dnevnim taborjenjem ob Blaguškem jezeru, na katerem je bilo 23 skavtinj in skavtov.

Beltinska četa, kakor se imenuje naša skupina, pa je taborila letos. Od staršev in prijateljev smo se poslovili 16. julija po nedeljski maši. Potem smo se z avtobusom odpeljali proti Vidmu ob Ščavnici in si na travniku, kakih 300 metrov vstran od Blaguškega jezera, uredili naš tabor (8 šotorov za spanje, večji šotor za štrambo, jambor, ognjišče, oglašno desko, pralnico, stranišče in igrišče za odbojko). Na jamborju sta vsak dan viseli slovenska in skavtska zastava. Za nedeljsko mašo smo postavili oltar, križ in klopi za starše in goste.

Dnevni urnik na skavtskem taborjenju je bil strog in natančen. Na taborjenju se je vedno kaj dogajalo. Prve dni smo porabili za postavitev tabora, v sredo zvečer smo priredili veliko indijsko igro, v četrtek je bil skavtski potep, ko so izvidniki in vodnice brez pomoči voditeljev prehodili pot, označeno na zemljevidu, in si med drugim ogledali cerkev na Stari Gori ter si na Sovjaku ogledali starine, ki jih zbira Jožica Tibaut ... V soboto so bile priprave na nedeljsko mašo in ceremonijo skavtskih obljub. V nedeljo je bil praznik in dan odprtih vrat. Obiskali so nas starši in številni domačini. Ob 16. uri je pri maši na prostem 22 izvidnikov in vodnic izreklo skavtsko obljubo in dobilo zeleno-modro-rdečo rutico. Tako so postali člani Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, v katerega je povezanih že okrog 1.600 mladih iz vse Slovenije. V ponedeljek smo igrali nogometno tekmo z mladimi iz Vidma ob Ščavnici, ki pa smo jo fantje izgubili z 2:3, dekleta pa z 0:1. V torek smo novim skavtinjam in skavtom pode-

lili skavtska imena, kot so: Lačni orel, Nežni orel, Občutljiva tigrice, Odgovorna tigrice, Bistri medved, Zabavna sova itd. V sredo dopoldne smo imeli v cerkvi sv. Jurija v

Kraljevec, ki sta nam prijazno odstopili travnik in nam nudili vse, kar smo potrebovali, še posebej pa Martinu Topolniku, ki nam je bil vedno na voljo. Hvala tudi g. kaplanu Ediju, ki je duhovni asistent naše skupine. Zahvaljujemo se župnikoma iz Beltincev in Vidma od Ščavnici za

»Pri svoji časti obljubljam, da bom z božjo pomočjo zvesto služil Bogu in domovini, pomagal svojemu bližnjemu ter spojnjeval skavtske zakone. Taka je skavtska obljuba, ki so jo na ta taborjenju ob Blaguškem jezeru dala tudi skavti Beltinske čete.

Vidmu ob Ščavnici svojo mašo in se Jezusu zahvalili, da nas je varoval in smo vsi srečno preživeli taborjenje. Rad bi se zahvalil družinoma iz

pomoč in somaševanje in vsem drugim, ki ste nam pomagali k uspešnemu skavtskemu taborjenju.
ROBERT MEOLIC

Dom duhovnost Benedikt - Kančevci Nedeljsko popoldne

V okviru rednih mesečnih družinskih Bedeniških popoldnevov so bil v nedeljo, 6. avgusta, ob 14. uri v galeriji Doma duhovnosti odprli slikarska razstava Simone in Maksa Menoni. V kulturnem programu, ki ga je obogatila kantavtorica Simona Šemen, je bila podana ocena razstavljenih del, ki si jih je ogledalo ob otvoritvi več ko 120 obiskovalcev.

V drugem delu popoldneva z odraslim spregovoril tajnik slovenske Karitas Imre Jerebic, in sicer na temo Karitas in družina. Medtem so preživljali otroci zanimive ure v igri in spretnostih v okolici doma pod vodstvom skavtov.

V septembrskem nedeljskem Bedeniškem popoldnevu (3. septembra) bo po otvoritvi razstave slik Zdravka Luketica iz Maribora spregovoril dr. Jože Ramovš na temo: Zasvojenost v družini ali domača zdravila za lepo družinsko življenje. (I. L.)

zavarovalnica triglav d.d.
območna enota M. Sobota
Lendavska 5, tel. 069/31-650

IŠČEMO VEČ SODELAVCEV ZA ZASTOPNIŠKO DELO NA OBMOČJU NAŠE ENOTE.

ČE VAS VESELI DELO Z LJUDMI IN IMATE NAJMANJ SREDNJEŠOLSKO IZOBRAZBO TER AVTOMOBIL, VAS VABIMO, DA V 8 DNEH OD OBJAVE POŠLJETE ALI ODDATE PRIJAVO V KADROVSKI SLUŽBI OBMOČNE ENOTE V MURSKI SOBOTI.

NAJUSPEŠNEJŠIM BOMO PONUDILI REDNO OZ. STALNO ZAPOSLOITEV.

PODJETJE ZA INFORMIRANJE

MURSKA SOBOTA

Ul. arh. Novaka 13, 69000 Murska Sobota
tel.: (069) 310960, telefaks: (069) 32 175

Zainteresirane stranke obveščamo, da dajemo v najem poslovne prostore na Slovenski ulici 41 (del bivših poslovnih prostorov podjetja).

Podrobnejše informacije dobite na sedežu podjetja v Ulici arhitekta Novaka 13 ali po telefonu 31 646.

OKREPČEVALNICA
PRI MARJANI
ZENKOVCI

DOMAČE KOLINE
Z BUJTO REPO

V PETEK 11. SOBOTO 12.
IN NEDELJO, 13. AVGUSTA
V SOBOTO, 12. AVGUSTA,
VELIKA VRTNA VESELICA

Gostilna PRI SLAVI
Gančani

Vabimo vas to nedeljo
13. avgusta, ob 18.00.
na veliko vrtno veselico
z JASMINOM STAVROSOVI.

- OKNA
- SENČILA
- VRATA
- STANOVANJSKE HIŠE
- POSLOVNI OBJEKTI
- STENE
- PRENOVA OKEN in VRAT

JELOVICA

lesna industrija ŠKOFJA LOKA
tel.: 064/61-30, faks: 064/634-261

KONKURENČNE CENE
na Gor.sejmu 11.do 20. AVGUSTA v Kranju
in na prodajnih mestih:

MURSKA SOBOTA, cankarjeva 25, tel., telefaks: 069 22 921
DISKONT UNIVERZAL, Križevci pri Ljutomeru

GOTOVINSKI POPUSTI!

stavbno pohištvo **10%**

hiše **5%+ praktično darilo**

Vabljeni!

ODPRTO DRŽAVNO PRVENSTVO
MOTORNIH PILOTOV
V AKROBATSKEM LETENJU
Z MEDNARODNO UDELEŽBO

LETALSKA RAZSTAVA

OD 14. DO 20. AVGUSTA, MURSKA SOBOTA

motorna vozila

NISSAN PRIMERA SLX, letnik 1991, in Audi 100 2.3, letnik 1991, ugodno prodam. Tel.: 21 795. m3126

MOPEL Poni in Audi radio Beta ugodno prodam. Tel.: 49 341. m3146

ZASTAVA 750, starejši letnik, registriran do novembra, prodam. Informacije od 13. do 16. ure po tel.: 81 898. m3150

GOLF L3, letnik 1980, rdeče barve, registriran do januarja 1996, prodam. Tel.: 79 108. m3166

MERCEDES 300 D, brezhiben, letnik 1988, avtomatik, z usnjenimi prevlečkami, prodam. Tel.: 32 373. m3172

RAKET v celoti ali za rezervne dele in invalidski voziček na akumulator ugodno prodam. Tel.: 57 433. m3190

GOLF JXD, letnik '90, prodam. Tel.: 45 173. m3205

JUGO 45, letnik '85, registriran do aprila 96 in enosono prikolico, nedokoncno, prodam. Horvat Albert, Centiba 74. m3214

LADO Samara 1500, 5 vrat, staro 6 mesecev, 20% ceneje od nove, prodam. Vaneča 37. m3217

PEL Ascono 1.6 S prodam. Tel.: 22 041. m3218

LADO Samara 1300, letnik 1990, 75 000 km prevoženih, ugodno prodam. Informacije po 15 uri po tel.: 57 210 ali 26 532. m3244

ZASTAVA 101, letnik 1978, neregistrirano, prodam za 600 DEM. Golub, Veščica 19. Ljutomer. m3247

GOLF XI, letnik 1986, registriran do marca 1996, 74-basno harmoniko Melodija ter idealno desko z jadrom, prodam. Informacije po 15. uri po tel.: 22 404. m3263

GOLF JLD, S-model, letnik 1985, bele barve, prevoženih 134 000 km, prva barva, registriran do 23. 5. 1996, prodam. Tel.: 53 056. m3268

KRAVO, visoko brejo, prodam. Pečarovi 87. m3243

MLADE KOKOŠI, nesnice, lahko naročite po tel.: 82 401. m3246

PUJSKE prodam. Žižki 57. m3251

PUJSKE prodam. Tel.: 23 997. m3252

MLADE kozličke za zakol prodamo. (Po dogovoru tudi zaklane). Nedelica 145 a ali tel.: 72 125. m3270

posesti

DILL d.o.o.
POSREDNIŠKO IN AGENCIJSKO PODJETJE KUPUJETE, PRODAJATE, ODDAJATE, NAJEMATE, IŠČETE... VSE VRSTE NEPREMIČNIN NE IZGUBLJAJTE ČASA IN DENARJA!
 TEL. (069) 32322
 FAX-TEL. (069) 32322
 A. NOVAKA 4. M. SOBOTA

GOSTIŠČE damo v najem. Informacije po tel.: 89 164. m3131

STANOVANJE na relaciji Ljutomer - Murska Sobota najemem. Tel.: 82 500. m3152

HIŠO z gospodarskim poslopjem in sadovnjakom v Andrejcih ugodno prodam. Tel.: 44 155. m3155

HIŠO z nekaj zemlje in motorno žago Stihl, skoraj novo, prodam. Dolga ulica 99, Moravske Toplice. m3169

60 AROV njive, ob Norsimski cesti, prodam ali dam v najem. Lendavska 36, Murska Sobota. m3171

NOVEJŠE enosobno stanovanje v Ljutomeru ali v Murski Soboti kupim. Plačilo takoj v gotovini. Tel.: 32 472. m3173

75 AROV njive v Kupšincih prodam za 8000 DEM. Tel.: 83 270. m3176

DVOSOBNO STANOVANJE v Lendavi dam v najem. Tel.: 45 016. m3181

GARAŽO dam v najem najboljšemu ponudniku. Tel.: 23 729. m3192

POSLOVNI PROSTOR v centru Lendave, primeren za trgovino ali mirno obrt, damo v najem po ugodni ceni. Tel.: 31 392 zvečer. m3208

VINOGRAD s počitniško hišico, 20 arov v Lendavi, prodam za 6.500 DEM. Horvat, Brezovica 13. m3219

TRISOBNO STANOVANJE v centru Murske Sobotice, vseljivo takoj, ugodno prodam. Tel.: 23 261. m3230

ENOSOBNO STANOVANJE, 41 m², na Lendavski v Murski Soboti, prodam. Tel.: 21 520. m3239

STAREJŠO hišo v Veržju prodam. Informacije po 20. uri na tel.: 22 315. m3242

SRAREJŠO kmečko hišo, s 6 ha posesti, v Vučji vasi, skupno ali posamezno, prodam. Stanislav Muhič, Bratstva in enotnosti 19, Veržje. m3245

STAREJŠO hišo v Lendavskih goricah prodamo. Hašš, Mohorjeva 3a, Lendava. m3248

DVO ali trosobno stanovanje v Murski Soboti kupim. Informacije po 16. uri po tel.: 23 288. m3249

ENOSOBNO STANOVANJE, opremljeno, 40 m², v Murski Soboti, prodam. Tel.: 26 055, po 19. uri. m3250

STANOVANJE V MURSKI SOBOTOI, vseljivo do septembra 1995, do 50.000 DEM kupim. Tel.: 31 998 do 14. ure ali 23 166 po 16. uri. m3260

DVOSOBNO STANOVANJE, 55 m², s centralno kurjavo, priklučkom za satelitsko TV, lahko se uporabi tudi kot poslovni prostor, zaradi dobre lokacije, v Lendavi, Kidričeva 3 (3. nadstropje), naprodaj. Slavica Crnovič, Kidričeva 3, Lendava. m3261

NOVEJŠO stanovanjsko hišo, z gospodarskim poslopjem, na 9-arski parceli v Kupetincih, ob asfaltni cesti, prodam ali menjam za stanovanje v Mariboru. Tel.: 062 100 234. m3265

kmetijska mehanizacija

GUME ZA CISTERNO 12/18 DT 762, dve gumi s platišči 10/75/15, traktorsko gumo 16,9/28, traktorsko škroplilnico 340 l in ličkalnik za koruzo prodam. Tel.: 26 122. m3141

VILIČAR EISLINGER, 2,5 tone, obnoven in elektro viličar do 800 kg nosilnosti, ugodno prodam. Tel.: 60 516. m3185

TRAKTOR ZETOR, 70 - 11 in traktor Tomo Vinkovič 826, prodam. Tel.: 062 714 165. m3198

OBRAČALNIK SIP 220 in slamoreznico, prodam. Te.: 87 936. m3202

TROSILKO za hlevski gnoj in nakladalec, kupim. Tel.: 77 180. m3215

KOMBANJ Neptun, enoredni, vlečni, za sladkorno peso, ugodno prodam. Tel.: 49 084. m3224

PREŠO, mehansko Gorenje, 100 l, odlično ohranjeno, prodam. Informacije Fanč, Zvezna ulica 4, tel.: 21 732 v jutranjih ali večernih urah. m3227

ŠTIRIVRSTNI KORUZNI ADAPTER za kombanj Zmaj in kombanj Klas Dominator, pripravljen za žetev koruze, prodam. Strukovci 8. m3234

PLUG, železni, za izkopavanje krompirja, poceni prodam. Križevci 168, tel.: 069 54 023. Goričko m3237

ADAPTER za kombanj (za koruzo) ZMAJ 142, prodam. Filovci 27 ali tel.: 47 156. m3264

TRAKTOR STEYR 760 in 870 (4 x 4), kompletno obnoven, prodam tudi na kredit. Tel.: 062 681 400. m3269

TRAKTOR STEYR 8080 turbo 4 x 4 z nakladačem in 8130 turbo 4 x 4 (40 km/h), 110 KS, prodam tudi na kredit. Ogleđ samo v soboto in nedeljo. Rajko Dežman, Videm ob Ščavnici 27. m3271

razno

STUDIOMASTER 2 x 350 W 20 kan., boks Celestion 2 x 500 3 way, kitarski ojačevalec Roland ST50, kitaro Shadow, bas kitaro

Aria PRO2 s kovčkom, vse novo, ugodno prodam. Klicati od 21. do 23. ure po tel.: (069) 79 063. m3018

PREKLICUJEM veljavnost lista za vpis za mleko za junij v hranilno knjižico številka 9082 - 9, izdanega pri HKS Panonki v Murski Soboti na ime Pintarič Koloman Noršinci 19. m3130

VINSKE SODE 300-, 350- in 400-litrške, stare tri leta, prodam po ugodni ceni. Tel.: 46 002. m3136

PREKLICUJEM veljavnost zaključnega spričevala, izdanega na Srednji gostinski šoli Radenci za šolsko leto 1986/ 1987 na ime Romana Matjašec, Stefana Kovača 91, Turnišče. m3137

HRASTOVA drva, dobro ohranjen rovokopač ter gorilec za staro olje ugodno prodam. Tel.: 42 110. m3156

RABLJENA garažna vrata ugodno prodam. Tel.: 75 393. m3158

BOROVE in smrekove plohe ugodno prodam. Tel.: 55 610. m3187

PEČ za centralno kurjavo Feroterm, 35.000 kal., z bojlerjem, novo, 20 % ceneje, prodam. Zelko, Veščica 7, ali tel.: 26 301. m3204

BELO VINO prodam. Stanjevci 25. m3213

STROJ za izdelavo betonskih opek in skobelni stroj, ročne izdelave, prodajo. Naslov v upravi lista. m3228

DOMAČE VINO, šmarnico, 500 l, prodam. Tel.: 79 178. m3231

delo

NATAKARICO ali dekle z veseljem do dela v gostinstvu zaposlim. Hrana in stanovanje v hiši. Ostalo po dogovoru. Tel.: 42 212. m3128

KUHARJA in delavko za pomoč v lokalu zaposlim. RESTAVRACIJA ADRIA, tel.: 31 281. m3147

NATAKARICO ali dekle z veseljem do střežbe zaposlim. Tel.: 81 910. m3153

TRICLANSKA članska družina išče mlajšo upokojenko za pomoč v gospodinjstvu. Nudijo hrano in stanovanje. Tel.: 062 611 298. m3168

IŠČEMO klavirista - vokalista. Potrebuje le osebno opremo. Informacije od 8. do 15. ure na tel.: 70 762. m3199

IŠČEMO ŽENSKO za pomoč in oskrbo starejše ženske v gospodinjstvu.

storitve

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE. Izdelava, montaža, servis. Tel.: 0609 616 - 170. m3041

Srečni izid vaše želje omogoči diskretna Origen Plotin Porfirijeva (OPP) metoda. Ime, starost, pozitivno željo in 500 SIT pošljite na Matjaž OPP54, Zaloška c. 99, 61000 Ljubljana. m3262

★★★

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite **IZOLACIJSKI SERVIS F. HAJDINJAK**; Gornji Slaveči 6, Kuzma, tel.: 55071

Popravilo z garancijo na vašem domu.

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi tvojega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi drage mame, tašče in babice

Marije Fartek
 iz Kupšincev

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za svete maše, nam izrazili pisna in ustna sožalja. Zahvala g. kaplanu za opravljeni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne besede. Zahvaljujemo se dr. Hauzer-Petrovič za dolgotrajno zdravljenje, kakor tudi ostalemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu. Prav posebna zahvala pa sosedji Nadi, ki je pokojnici dosti pomagala v času njene bolezni.

Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala.
 Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

Kuzmič Leopoldu
 iz Murske Sobotice

15. avgusta bosta minili dve leti, odkar si nam bil vzet.

V duhu smo s teboj.

Tvoji najdražji.

Ljubil si življenje, ljubil svoj dom, a tiho, brez slovesa, odšel si v večni dom. V grobu mirno spiš, a v domu našem je praznina, in v srcih naših bolečina.

V SPOMIN

6. avgusta je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Anton Mauko
 iz Stanetinec 37
 1928 - 1994

Hvala vsem, ki se ga spominjate.
 Žalujoči: tvoji najdražji

Vse bolečine in težave si prestala, dar Bog, da boš v grobu mirno spala.

ZAHVALA

V 86. nas je za vedno zapustila draga mama, babica in prababica

Adela Mekicar
 (Tela)
 iz Sebeborca

Iskreno se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala osebju doma ostarelih Rakičan za petletno nego. Lepa hvala g. Župniku iz Kančevca za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter govornici Majdi za ganljive besede slovesa. Hvala vsem, ki ste darovali vence, šopke, sveče in za svete maše, nam pa izrekli sožalje.

Vsem še enkrat iskrena hvala.
 Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi

živali

NESNICE, MLADE JARČICE, pasme hisex, nove linije - novi in golden komet super bečun (riava), stare 3,5 mesecev in tik pred mesnostjo, uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko podjetje Farma pri Mostu, d. o. o., po zelo ugodni ceni. Za večje količine dostava zastoj. Kupec dobi za vsakih 10 jarčic dodatni popust ali eno jarčico brezplačno. Jarčice imajo vsa potrebna cepljenja, to junci prodajalec z vsoto ustrezno dokumentacijo. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Gosilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: 24 393, Gosilna Benčec, Bako, Beževca, tel.: 49 070, Gosilna Železen, roka Zarnuda, Galušaš, Videm ob Ščavnici, tel.: 68 044 in Bistvo Huber, Grad, tel.: 53 168.

MLADE NESNICE, pasme hisex, lahko naročite po telefonu v trgovini Suzana Kozar, Nedelica, tel.: 72 180, pri Franju Movrinu, Petanjci 98c, pri mostu, tel.: 46 505. Na vsakih deset mlajstov, m32826

PUJSKE prodam. Gradišče 46. m3145

TELICO, A-kontrola, brejo devet miscecev, prodam. Satahovci 33. m3167

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT
 Finančni inženiring

ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.

Oplemenilite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročna prenositvena posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA
 Arhitekta Novaka 4
 Tel. - telefaksa: (069) 32 848

Hi... želiš me Poklič!

00972-5656-1628

Poklič in uživaj

STONEDIVER
 ZANESLJIVO HUŠANJE OB NORMALNI PREHRANI

tel. 061 571 875

GARAŽNA, DELAVNIŠKA IN DVORIŠČNA VRATA
 z avtomatikom in daljinskim upravljanjem
FERINA MARIBOR, Limbuška c. 38a, tel. (062) 101 611

OKREPČEVALNICA - BISTRO M SEBEBORCI

NEDELJA, 13. AVGUST OD 12.00 DO 23.00
JEDI Z ŽARA, ODOJEK, BOGRAČ, PIZZE
ZABAVAL VAS BO JANKO
Vsak dan sveže PIZZE!

S svojim pridnim delom osrečiti si nas znal. Pred usodo neizprosno sam nemočen si ostal. Nič več nasvetov tvojih ni in stiška tvojih rok - ostalni so sledovi tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

V neizmerni žalostni sporočamo, da je v 81. letu preminil dragi in dobri mož, oče in dedek

Jože Macun
 iz Pristave upokojeni tesar

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu zadnjemu počitku. Obenem se zahvaljujemo darovalcem cvetja in za sv. maše ter vsem, ki so nam stali ob strani v tem težkem trenutku.

Hvala vsem gasilcem, govorniku za izrečene besede slovesa ob odprtem grobu, pevcem za odpete žalostinke, g. dekanu za pogrebni obred in godbeniku za odigrano Tišino.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

V neizmerni žalosti: žena Ljudmila, sin Branko ter hčerka Jožica z družinama.

DEDKU V SLOVO
VNUKI: Ksenija, Darko, Natalija in Igor

V SPOMIN

Minevata dve leti, odkar si nas zapustil, dragi sin, oče, brat in prijatelj

Štefan Horvat

6. 7. 1952 - 10. 8. 1993

Rad imel si vse okoli sebe, osrečeval si jih in spoštoval, a zase sreče nisi našel. Saj molčal dolgo si, molče trpel in upanju se sladkemu upiral. Prišla je ura, nisi zmogel več ... Le lučka, ki gori ti vsak dan, je boleč spomin nate!

Žalujoci: mama, sestrí, Marija in Katica z družinami, brat Jože z družino ter sinova Dani in Silvo.

Na tvojem grobu rožica cveti, ki grenka solza jo rosi, ostala je tvoja ljubezen in večer spomin.

V SPOMIN

Marjan Šeruga

iz Radovec

16. avgusta mineva drugo leto žalosti, odkar je utihnilo plemenito srce ljubega moža in atija. Čas mineva, vso dobroto ti lahko vračava le še s cvetjem in plameni svečk.

Tvoja žena in sin Damjan

Odšel si tiho, brez slovesa, kot zvečer ugasne zarja svetla, a v naših srcih še živiš, čeravno dve leti v grobu spiš. Solza, žalost te zbudila ni, a ostala je praznina, ki hudo boli.

V SPOMIN

9. avgusta minevata dve žalostni leti, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, zet, brat, bratranec, stric, tast in dedek

Štefan Olaj

iz Lipe

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu, se ga spomnite, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoci: vsi njegovi

Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči, nihče ne ve, kako v srcu me boli. Spomin nate vsak dan prebuja se, le-to si zaželim, na grob tvoj pohitim, tam skupaj sva v nemi bolečini, a z mano prelepi le spomini.

V SPOMIN

13. avgusta bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil dober mož, oče, sin in brat

Viljem Zelko

iz Mačkovec

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem preranem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi tvoji

Oh, kako hitro čas beži, že eno leto je minilo, odkar te ni. Hladna melja tvoj grob pokriva, toda misel nate bo vedno živa.

V SPOMIN

na 10. avgust, ko mineva eno leto žalosti in bolečine, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in tast

Matija Krampač

iz Hotize

Vsem, ki se ustavite ob njegovem preranem grobu s cvetjem in srečko, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njegovi

Zamanj je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi tvojega trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustil dragi oče, dedek in brat

Ernest Slemmer

iz Vidonec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in sveče.

Posebna hvala g. župniku in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoci: vsi njegovi

Minilo je leto žalosti, zapustil dom in svoje drage si, na tvojem grobu cvetka le cveti, ki grenka solza jo rosi.

V SPOMIN

1. avgusta je minilo leto žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, zet, brat in dedek

Viktor Gomboc

iz Gornjih Slaveč 56

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, položite cvetko in prižigate svečko.

Vsi njegovi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila draga mama, babica in prababica

Marija Jaklin

Trstenjakova 47 M. Sobota
Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem znancem, sosedom in sorodnikom, ki so darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše, nam izrazili sožalje in jo pospremili k večnemu počitku.

Posebna hvala dr. Hrenovi in patronažni sestri za pomoč v zadnjih dneh, g. kaplanu za obred, pevcem za odpete žalostinke ter sosedom g. Pucko Mariji in g. Gruškovnjak Mariji, ki so nam priskočili na pomoč.

Vsem še enkrat iskrena hvala.
Žalujoci: vsi njeni najdražji

Oh, kako hitro čas beži, 26. avgusta že deset let mineva, odkar te ni, hladna zemlja tvoj grob pokriva, toda misel nate bo vedno živa.

V SPOMIN

na

Franca Langa

iz Serdice

Hvala tistim, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Žalujoci: tvoji najdražji

ZAHVALA

V 41. letu je umrl dragi mož in oče

Jože Ružič

iz Kupšinec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče in nam izrekli sožalje.

Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke. Hvala tudi Pogrebništvu Banfi za organizacijo pogreba.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: žena Cvetka, sin Mihec in hčerka Simona ter ostali domači

Cvetlice na polju, cvetite lepo, kmetice, rahljajte zemljo lepo, saj zemlja po smrti nazadnje pokrila nas bo.

ZAHVALA

V 85. letu nas je za vedno zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Sidonija Sapač

iz Beznovec 35

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, ki so jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in izrekli sožalje. Posebna hvala g. duhovniku Jošarju in pevcem žalostink.

Žalujoci: vsi tvoji najdražji

Odšla si tja, kjer ni več bolečin, a nate večno bo ostal spomin.

ZAHVALA

Ugasnilo je plemenito in utrujeno srce naše drage mama, babice in tašče

Olge Gergar

roj. 1930
iz Salovec

V tihi žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč. Hvala za darovanje vence, cvetje in sveče ter izrečene sožalje. Zahvaljujemo se osebju Zdravstvenega doma Gornji Petrovci in internetnega oddelka soboške bolnišnice. Iskrena hvala g. duhovniku in pevcem ter Pogrebništvu Banfi.

Vsi njeni najdražji

Bil si junaški v svojem trpljenju, tiha in mirna bila je tvoja pot, brez slovesa bil je tvoj odhod. Ostala nam je bolečina in nate boleč spomin.

V SPOMIN

Ivanu Zadravcu

iz Lendavskih gorc 13 a

17. avgusta minevata dve leti žalosti in bolečine, odkar nas je zapustil dragi mož, očka in deda.

Hvala vsem, ki se ga spominjate, prižigate sveče in prinašate cvetje.

Vsi njegovi.

V SPOMIN

Štefanu Matjašecu

iz Turnišča

Spet je prišel tisti vroč avgustovski dan, že desetič, odkar so tvoja usta zastala, tvoj dobrončen pogled onemel.

Praznina boli, nikoli ne mine, v znak ljubezni do tebe, v zahvalo za vso tvojo dobroto se te bomo vedno spominjali.

Vsi tvoji

ZAHVALA

V 90. letu nas je tiho in mirno zapustila draga sestra in teta

Jožefa Jud

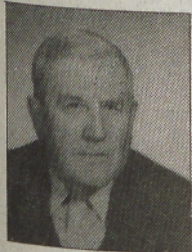
iz Kuzme 25

V tihi žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, šopke, sveče, nam pa izrekli sožalje.

Hvala g. duhovniku Ernišu in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni najdražji

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustil dober prijatelj

Franc Cipot

Vrtna 2 v Rakičanu

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in za svete maše. Hvala g. kaplanu za opravljeni obred in pevcem za odpete žalostinke. Posebna hvala Ivanu Karoliju za slovo ob grobu.

Žaljuči vsi njegovi

Ob boleči izgubi našega dragega

Geze Cipota

iz Mlajtinec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in bivšim sodelavcem za izražena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga imeli radi in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo g. župniku iz Martjancev in g. Kocjančiču iz Lovske družine Mlajtinci za prijazne poslovilne besede ter pevcem in registrom za izvedene pesmi.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 81. letu je tiho zaspal naš dragi oče, dedek, brat in stric

Leopold Polak

iz Murske Sobotne

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje, sveče in vence. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala osebju Doma za starejše občane Rakičan in pljučnemu oddelku bolnišnice v Rakičanu, g. kaplanu za besede slovesa in pevcem za odpete žalostinke ter govorniku g. Farkašu.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaljuči vsi njegovi

Vse stezice so lepe, najlepša je ta, ki me vodi do hiše, kjer so mamca doma.

ZAHVALA

V 66. letu nas je tiho in mirno zapustila, naša draga mama, stara mama, prababica in sestra

Irena Kuhar

roj. Škalič iz Prosenjakovec.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, botrini in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, vence ter sveče. Posebna hvala internemu oddelku bolnišnice v Rakičanu, g. duhovniku za pogrebni obred, govorniku Štefanu Molnarju za poslovilne besede, pevskemu zboru Primoža Trubarja iz Murske Sobotne za odpete žalostinke in vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku.

Prosenjakovci, 29. 7. 1995

Žaljuči: sinova Jože in Franc z družinama, bratje in sestre z družinami ter drugo sorodstvo

Kako je hiša prazna, odkar tebe v njej več ni, prej bila tako prijazna, zdaj otožna, tuja se nam zdi. Iščemo tvoj glas, pa ga ni, ostane nam le cvetje, ki zate cveti, in sveča, ki zate gori, ter spomin na lepe dni.

ZAHVALA

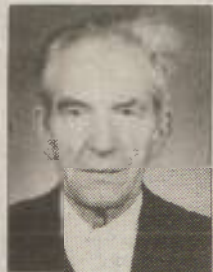
V 75. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica, tašča in sestra

Marija Prša

iz Kota 44

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom iz Kota in Hotize, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje ter darovali vence, sveče in za svete maše. Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem iz Hotize in Kota za odpete žalostinke ter Štefanu za odigrano Tišino. Lepo se zahvaljujemo zdravstvenim delavcem pljučnega oddelka bolnice v Rakičanu za lajšanje zadnjih dnevov njene hude bolezni.

Žaljuči: hčerka Liza z možem Karlom, hčerka Marika, sin Jani z ženo Vido, vnukica Monika, vnuka Igor z ženo Micko in Robi s Tanjo, pravnuki Janja, Leon in Katja, sestri Marta in Ana z družino ter ostalo sorodstvo

Vse bolečine in težave, si prestal, daj, Bog, da boš v grobu mirno spal!

ZAHVALA

V 91. letu nas je zapustil dragi oče, tast, dedek in pradedek

Jožef Vučko

iz Srednje Bistrice

Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše. Iskrena hvala g. kanoniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaljuči: sinova Štefan in Jože z družinama, hčerki Agata in Veronika z družinama, hčerka Trezika z družino iz Avstralije, vnuki in pravnuki

Življenje si nam dala, ves čas nam pomagala, za vse skupaj ti še enkrat hvala.

ZAHVALA

V 83. letu nas je nenadoma zapustila draga mama, babica in prababica

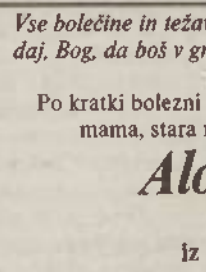
Ljudmila Cmor

roj. Luci iz Murske Sobotne

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste darovali vence, šopke, dveče in za svete maše, nam izrazili sožalje in jo pospremili k večnemu počitku. Posebna hvala iz bloka Kocljeva 6/a. Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

M. Sobota, USA, 1. 8. 1995

Žaljuči vsi njeni najdražji

Vse bolečine in težave si prestala, daj, Bog, da boš v grobu mirno spala.

ZAHVALA

Po kratki bolezni nas je v 90. letu zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, teta, strica in botra

Alojzija Farič

roj. Senčar iz Cankarjeve ulice 35 v Murski Soboti

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali prekrasne vence, cvetje, sveče in za sv. maše, izrazili sožalje in jo pospremili do njenega groba. Hvala g. kaplanu za prelepi pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Posebej se zahvaljujemo njenemu osebnemu zdravniku dr. Alvijanu Šiški, ki ji je vedno stal ob strani, dr. Antonu Lopertu in vsemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Rakičan za trud in lajšanje bolečin v zadnjih trenutkih.

Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Globoki žaljuči: vsi, ki smo jo imeli radi

Srce je dalo vse, kar je imelo, nobene bilke zase ni poželo, oči si sama na pot neznano, zapustila družino žalostno in samo.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 72. letu zapustila draga žena, mama, tašča, babica in sestra

Barica Rous

rojena Črneta iz Ivanec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom in sodelavcem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, darovali vence, sveče, za svete maše in v dobre namene.

Prisrčna hvala g. župniku Zveru in g. Gutmanu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti k počitku.

Vsi njeni

Kako prazen dom, dvorišče, naše oko zaman te išče, ni več tvojega smehljaja. Odšel si tja, kjer ni več bolečin, a nate večno bo ostal spomin.

ZAHVALA

V 65. letu nas je nenadoma brez slovesa zavedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in bratranec

Jožef Kuronja

iz Neradnovca 12

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče in nam izrekli sožalje.

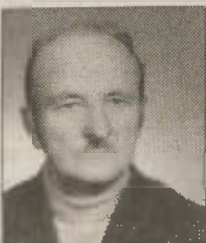
Zahvaljujemo se g. duhovniku za opravljen obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala domačim gasilcem in gasilcem iz ostalih vasi, 318. in 319. brigadi Mure iz G. Petrovec, g. Škerlaku za odigrano Tišino in Pogrebništvu Banfi za organizacijo pogreba.

Žaljuči: žena Emilija, sin Jože, hčerki Milena z možem Vinkom in Darja z Dragom, brat Koloman z družino in vsi ostali

DEDI

Pogrešali te bova.

TVOJI VNUKINJI TJAŠA IN NIVES

Potujeta skozi moje sanje, potujeta vse dalje in dalje ... Vendar bolečina ostaja ista, ne kraj ne čas je ozdravila nista.

V SPOMIN

dragemu možu

Janezu Svetecu

iz Moravskih Toplic

ob drugi obletnici smrti in nadvse ljubljenemu sinu

Marjanu

ob trinajsti obletnici Čas ne bo nikoli zacelil ran ob vajini prerani smrti. Teško je pozabiti nekoga, ki sta mi bila nadvse draga, a kar je najtežje, je živeti brez vaju.

Hvala vsem, ki se ju še spominjate.

Nikoli potolažena žena, oziroma mama

Zakaj si moral tako rano nam umreti, dragi Jernej. Kje tvoj nasmejani je obraz, bil si sam in nemočen, odšel si brez slovesa, usoda je hotela, da to, kar smo ljubili, za vedno smo izgubili.

ZAHVALA

V 19. letu nas je mnogo prerano zapustil naš dragi sin, brat in vnuk

Jernej Novak

iz Ribiške 19 v Bakovcih

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, sodelavcem, znancem in vsem prijateljem ter vsem, ki ste nam pomagali in stali ob strani v najtežjih trenutkih, ter vsem, ki ste ga pospremili v tako velikem številu na njegovi prerani zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali vence, šopke, sveče in za svete maše.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Stevu za odigrano Tišino in predstavnici KS za ganljive besede, sodelavcem Mure, Moška oblačila, 224. brigadi, prirojevanci in sindikatu. Hvala vsem sošolcem, NK Bakovci in predstavnikom potapljačev.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Bakovci, 30. 7. 1995

Žaljuči: očka, mamica, sestri Jasna in Lidija ter drugo sorodstvo

Dve arheološki najdbi sta počastili Bujraške dneve!

Do ene je prišlo, ko so v kleti gostilničarja **Mirkoja Poredoša** - **Mikija** kopali jašek za nov trezor, v katerega bo spravil izkupiček od gostinskih prireditev med **Bujraškimi dnevi**. Naleteli so na truplo bujraša, ki ga je na tistem mestu nekoč nena doma zalila mivka in ga tako konzervirala do današnjih dni. **Prabujraš** je imel čez ramo vrženo platneno torbo, v njej pa ob malici še zavitek tobaka in **indijske konoplje**. Tako je potrjena domneva, da so **marihuano** kadili že stari bujraši, kar je popolnoma razumljivo, saj drugače ne bi zdržali z nogami ves čas v blatu. Vsaj glavo so morali imeti v zlatu.

Drugo odkritje se je pripetilo **Velikemu organizatorju** in sošolcu **Milana Kučana** - **Sezonca Martinu Žičku** - **Buntašu** med ogledom terenov na Otoku ljubezni. Ko je zabredel v **Kuharov rokav**, je z nogo zadel ob nekaj trdega. Po odstranitvi mulja je zagledal (še enega) **prabujraša**, ki je k sebi stiskal **havbico**. Ta najdba pa je potrdila, da so se morali prekmurski bujraši že nekdanj brantiti pred prleškimi čehi, ki so jih med delom zavedali s kamenjem.

Soboški policijski inšpektor **Marjan Farič** - **Terminator** je po posebni policijski metodi - po isti metodi je odkril tudi nasade konoplje na **Reaglovi, Kavašovi in Mlinarčovi njivi** - odkril soboški spomenik ruskim osvoboditeljem. Konopljo je že skuril. Spomenik bo dal razrezati v kocke za tlakovanje ulice pred policijskim sedežem.

Lendavski šent **Zmago Cigan** in tankajšnji civilni vojaški upravitelj **Bošnjak** sta nedavno prevrnitev nafte cisterne ob cesti proti Murskemu Središču izkoristila za znanstven eksperiment. Skušala sta ugotoviti, kako je mogoče nafto reciklirati nazaj v zemljo in napolniti domače naftne zaloge. **Zato sta štiri ure odlašala z začetkom čiščenja.**

Prezidij Prekmursko-Prleške Republike je naredil raziskavo in poizvedbo ter ugotovil, da so vsi poslanci in poslanka v državnem zboru že prišli v stik z **marihuano**. **Kocuvan** - **Ministrant** je na vprašalnici zapisal, da jo je »držal samo za roko«; **Hovrat** - **Rdeči Lisjak** se je izdal, ker je navedel, da se njegov najljubši verz glasi »plava trava zaborava«; **dr. Korošec** - **Kildare** ima »najraje zeleno travo«; **Pucka** - **Driblerja** so v zgodnjih jutranjih urah videli, da je plesal z njo na varški noči in prepeval »**Marijana, sladka mala Marijana, tebe tu čakam ja...**«; o **Šitarju** - **Čarlju** je stvar jasna že ves čas, saj je znan jadrallec, ki jadra tudi po suhem; **Džuban** - **El Cid** igra saksofon, in to pove vse, ker »ni dobrega džezista brez šita«; najmanj kriva je **Anju**, ki jo je prisiljena vdihovati, ko se z njimi skupaj vozi na zasedanje parlamenta. »**Potem smo tako drogirani, da v parlamentu samo sedimo in plavamo,**« je povedala. Zato pa se ne oglašajo!

RESEDA NI KONJ

Kujski val komentira buta LJ-sko-TV Šola papig, omizje, ravnatelj Smolnikar

Predaval je Šterc, furmanski minister, na temo promet in varnost. Pomagalo mu je vladno trobilo Debillnjak. Krožek udeležencev je bil sestavljen iz politiki naklonjenih, ki se s prometom ljubiteljsko ukvarjajo, razen enega, ki se s prometom vsaj posredno preživlja.

Edini stavek, ki sta ga predavatelja znašla tekoče izgovoriti, je bil:

Neprilagojena hitrost in vinjenost, neprilagojena hitrost in vinjenost.

Butalski državljani ga bodo morali ponavljati vsak dan desetkrat pred jedjo in dvajsetkrat po jedi.

Večina udeležencev predavanja je snov razmeroma hitro osvojila in je geslo v različnih oblikah pridno ponavljala. Razen onega profesionalca, ki je poskusil z logičnimi vprašanji, primeri in dejstvi vzbuditi kanček pozornosti ostalih iz TV-šole papig. Brezupno, amaterji so gonili svoje. Še posebej se je izkazal gospod poslanec, ki smo mu ime že pozabili, ker v javnosti tako malo nastopa. Klestili so standardne fraze z novimi omejitvami, kakršne bo na žalost parlament sprejel.

Kasneje se jih bo zelo težko znebiti, ker bodo preživele svoje že davno pozabljene tvorce. Vladno nastrojani so nam povedali, da so se odločili skrbeti za našo varnost za vsako ceno. Čistili bomo registrske tablice, na ravni odprti cesti bomo vozili 50 km/h, policaji bodo reševali svoje domače probleme z našimi točkami. Če ta prva stopnja povečane varnosti ne bo pomagala, bo furmanski strokovni štab poostril ukrepe. Predpisali nam bodo res varno hitrost, 25 km/h. Crash testi so dokazali, da šele pri 50 km/h v čelnem trčenju zanesljivo preživiš. Torej morata trčena šoferja voziti max 25 km/h, ker 25 + 25 je 50. Zakon takoj sprejeti in konec. Pika - ni debate!

Kujski val - odprti telefon

Halo Kujski val, ministru Štoru sporočam, da z neumnimi in nelogičnimi omejitvami povzročate nestrpnost in s tem nesreče. Hkrati pa je v bližini šol in vrtcev sedaj dovoljena hitrost v naseljih odločno previsoka.

V naseljih predlagam ekološko hitrost 70 km/h, razen na nevarnih mestih, kjer je večših tudi 20 km/h preveč. Pri 70km/h lahko skoraj vsak avto vozi v četrti prestavi. Motor takrat porabi najmanj goriva glede na prevoženo razdaljo in najmanj obremenjuje okolje. Sodobnim avtomobilom pri tej hitrosti ni prav nič težje ustaviti kot pri 50 km/h.

Halo Kujski val, želim, da minister Šmrc prepove promet na najnevarnejših točkah, to je tam, kjer so se zaleteli ali ubili prometno nezmotljivi ljudje - policaji. Tam bi bilo nemudoma potrebno postaviti križe, marije ali kapelice, da bi še mimoidoči pešci bili najskrajneje previdni.

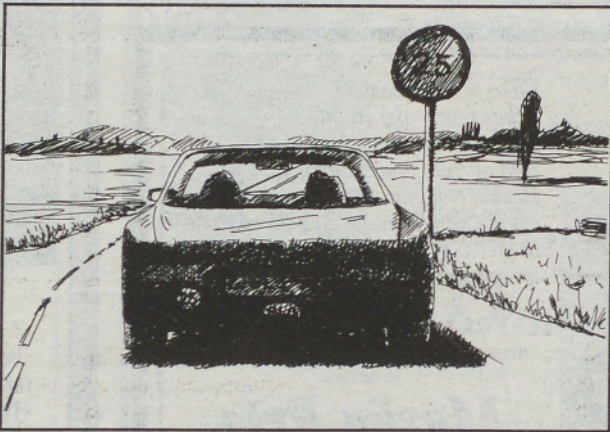
Hvala za vaš klic, prosimo, pustite naslov, da bo minister lahko osebno obračunal z vami.

Halo Kujski val, imam dva predloga, ki bosta resnično vplivala na varnost v prometu. Minister Šker bo tako rešil svojih 18 točk.

1. O vsaki značilni prometni nesreči morate objaviti v tisku ali na TV vse podrobnosti, natančno pojasniti potek nesreče, po možnosti prikazati video simulacijo. Opozoriti morate, kako naj ravnamo, da do take nesreče ne bi več prišlo. Suhoparna poročila, ki jih o nesrečah objavljate, lahko mirno zadržite zase.

2. V letalstvu imajo v pravih poglavje - prisilni postopki. Nekaj podobnega potrebujemo tudi v cestnem prometu. Primer: Prehitevate in vas prehitevani voznik ne spusti v kolono. Ogrozil je vas, nasproti vozečega in še sebe. Popoln bebec, mirno ga porinite s ceste in rešite vsaj dvojce življenj. Njegova pravilna reakcija bi bila: Če me že ta tepec prehiteva v škarje, se bom umaknil na desno, kolikor gre, nasproti vozeči šofer bo storiš enako, in vse bo dobro. Vedeti moramo, da je na normalni cesti prostora za tri avte vstrie.

Hvala za vaš klic. Kar ste pravkar povedali, bi VI lahko mirno zadržali zase. Svetujemo vam, da ne rušite ustaljene prakse, ker se za vas to ne bo dobro končalo.

Hvala za vaš klic, ne vtikajte se v stvari, ki vas nič ne brigajo, rajši prilagodite hitrost in vinjenost trenutnim razmeram.

Halo Kujski val, jaz sem šofer že 30 let in želim ministru Štrku nekaj povedati. Ugotavljam, da policaji lovijo voznike tam, kjer se nesreče nikoli ne dogajajo. Če pa že lovijo tam, kjer je nesreča bila, lovijo pijane voznike, čeprav je nesrečo povzročil trezen šofer. Postavijo se na najbolj nevarno mesto in sami postanejo največja nevarnost v prometu.

Hvala za vaš klic, takim kot ste vi, bo kmalu odklenalo, volan boste prepustili mlajšim in nehali nergati.

Halo Kujski val, želim, da minister Šmrc prepove promet na najnevarnejših točkah, to je tam, kjer so se zaleteli ali ubili prometno nezmotljivi ljudje - policaji. Tam bi bilo nemudoma potrebno postaviti križe, marije ali kapelice, da bi še mimoidoči pešci bili najskrajneje previdni.

Hvala za vaš klic, prosimo, pustite naslov, da bo minister lahko osebno obračunal z vami.

Halo Kujski val, imam dva predloga, ki bosta resnično vplivala na varnost v prometu. Minister Šker bo tako rešil svojih 18 točk.

1. O vsaki značilni prometni nesreči morate objaviti v tisku ali na TV vse podrobnosti, natančno pojasniti potek nesreče, po možnosti prikazati video simulacijo. Opozoriti morate, kako naj ravnamo, da do take nesreče ne bi več prišlo. Suhoparna poročila, ki jih o nesrečah objavljate, lahko mirno zadržite zase.

2. V letalstvu imajo v pravih poglavje - prisilni postopki. Nekaj podobnega potrebujemo tudi v cestnem prometu. Primer: Prehitevate in vas prehitevani voznik ne spusti v kolono. Ogrozil je vas, nasproti vozečega in še sebe. Popoln bebec, mirno ga porinite s ceste in rešite vsaj dvojce življenj. Njegova pravilna reakcija bi bila: Če me že ta tepec prehiteva v škarje, se bom umaknil na desno, kolikor gre, nasproti vozeči šofer bo storiš enako, in vse bo dobro. Vedeti moramo, da je na normalni cesti prostora za tri avte vstrie.

Hvala za vaš klic. Kar ste pravkar povedali, bi VI lahko mirno zadržali zase. Svetujemo vam, da ne rušite ustaljene prakse, ker se za vas to ne bo dobro končalo.

Nakupi na Madžarskem najugodnejša priložnost

MONOSTER

NAJVEČJA TRŽNICA NA JUGOZHODU MADŽARSKE

KI SO JO AVSTRIJCI ŽE ODKRILI.

V kulturnih razmerah vsak dan od 8. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure, dobite vse, kar želite, veliko ceneje kot v trgovinah. Izognete se gneči, na mejnem prehodu Hodošni čakanja za prestop. Ob tržnici je veliko parkirišče, primerno tudi za avtobuse.

Grosistična prodaja za trgovce - obiščite pisarno tržnega inšpektorja (piacfelügyelői iroda).

OBIŠČITE NAJVEČJO IN NAJBOLJE ZALOŽENO TRŽNICO JUGOZHODNE MADŽARSKE IN PREŽIVITE PRJETEN DAN.

Sejem rabljenih avtomobilov

Na sejm rabljenih avtomobilov pri soboškem Agroservisu so minulo nedeljo prodajali 39 vozil, prodali pa so le tri.

Znamka	Letnik	Prev. km	Cena
Fiat Tipo 1,4	1990	58.000	1.000.000 SIT
Golf D	1986	120.000	7.300 DEM
Jugo 45 K	1987	84.000	2.300 DEM
Citroen AX	1991	43.500	10.600 DEM
Opel Kadet GSI	1985	120.000	10.500 DEM
Renault 5c	1991	41.000	9.000 DEM
Golf JX	1989	118.000	11.000 DEM
Škoda Favorit 136	1993	27.000	10.200 DEM
Opel Calibra 2,0i	1990	61.000	26.500 DEM
Lada Samara	1989	73.000	5.800 DEM
Renault 18 TLJ	1985	94.000	4.300 DEM
Zastava 101	1988	98.000	2.500 DEM
Škoda Favorit	1990	58.000	7.300 DEM
Jugo 60	1990	64.000	4.700 DEM

Moja domača banka

70 Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 08. avgusta 1995, tečaj velja od 09.08. 1995 od 00.00. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 08. 08. 1995 od 00.00 dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.158,4162	1.137,00	1.172,00
Francija	100	2.364,4921	2.330,00	2.377,00
Nemčija	100	8.146,9596	8.110,00	8.240,00
Italija	100	7,2557	7,05	7,34
Švica	100	9.859,0432	9.700,00	9.940,00
ZDA	1	114,0167	112,50	115,50

Na zahtevo GP Pomurski tisk Murska Sobota, p. o., posredujemo objavo v Vestniku za prodajo 823 rednih imenskih delnic LB POMURSKE BANKE, d. d., Murska Sobota.

Cena za eno delnico znaša 9.892,60 SIT.

V skladu s 7. členom Statuta LB Pomurske banke, d. d., Murska Sobota imajo prednostno pravico do nakupa delnic LB Pomurske banke, ki so vpisani v delniško knjigo. V roku 30 dni od datuma objave naj interesenti pisno sporočijo svojo odločitev o nakupu na naslov: LB Pomurska banka, d. d., Murska Sobota, Služba sredstev in poslovne informatike.

Turnišče: cene pujskov

Ponudba pujskov na sejm v Turnišču še vedno močno presega povpraševanje. Tako je bilo tudi minuli četrtek, ko so rejci ponujali 69 živali, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov, prodali pa so jih le 32. Za par pujskov je bilo potrebno odšteti od 10.000 do 15.000 tolarjev.

Cene sadja in zelenjave

Tržnica Gorjla Valožnica Radgona Ljutomer Ljubljana			Tržnica Gorjla Valožnica Radgona Ljutomer Ljubljana				
Jabolka, nova	200	150	110	Morilica	300	300	
Jabolka, stara	180	160	150	Broskve	220	250	150
Banane	120	120	-	Nektarine	330	350	-
Hruške	250	220	180	Česen	300	300	200
Limon	200	180	-	Cvetača	200	200	130
Graznje	250	450	-	Zelje	100	100	70
Paradižnik	185	180	120	Krumpir	50	40	35
Korenje	160	150	80				

4. BÜJRAŠKI DNEVI 1995

IŽAKOVCI

ČETRTEK, 10. AVGUST - DAN LANA IN KONOPLJE
PETEK, 11. AVGUST - DAN EKOLOGIJE IN KULTURE
NEDELJA, 13. AVGUST - ZAKLJUČNI DAN PRIREDITVE, VELIKI BÜJRAŠKI OGNJEMET IN ZABAVA Z ALFIJEM NIFIČEM